



SUŠA OGROŽA PRIDELEK - Suša v kmetijstvu v Sloveniji bo po nekaterih vladnih ocenah dosegla vsaj 25 milijard tolarjev škode. Država naj bi kmetijstvu v teh razmerah pomagala z vsaj 5,8 milijarde tolarjev, denar za škodo po suši naj bi kmetom izplačali že v prvi polovici septembra. Avgustovska vročina je zelo močno prizadela vse kmetijske rastline tudi v Beli krajini in Posavju. "Ta suša je katastrofa. Tako hudo je, da ko greš v vročini čez dan po njivi, se koruza pred tvojimi očmi dobesedno uvije zaradi suše," je pred dnevi rekel kmet z Brežiškega polja. Fotografija je s koruzne njive na Krškem polju. (Foto: M. L.)

"Ta suša je naravna katastrofa"

Suša in vročinski val prizadela vse kmetijske rastline - "Država naj kmetom pomaga z blagom in pri odplačevanju kreditov" - Ocenjevalce znova na polja in popraviti oceno škodo

BREŽICE - Suša v Posavju je zelo močno opustošila vse poljščine, travnike, sadovnjake in vinograde. Živinorejcem manjka krme zaradi izpada košenj in silaže, v sadovnjakih je sadje ponekod dobesedno opečeno, prizadeti so vinogradi, dozorevanje koruze prehiteto za štirinajst dni do tri tedne, zelo je prizadeta tudi sladkorna pesa. Kmetom grozi katastrofa.

Kako ublažiti posledice suše in vročinskega vala ter kar najhitreje pomagati prizadetim kmetom, so se nedavno pogovarjali v Bukošku pri Brežicah predstavniki posavskih zadrug, nekateri svetniki Kmetijske gozdarske zbornice za Posavje in kmetijska svetovalna služba. Navzoči so menili, da je za pravočasno nabavo krme in krmnih žit treba kar najhitreje ugotoviti potrebe posameznih kmetij. Pri nabavi krme mora pomagati tudi država z blagovnimi rezervami. Zaradi zmanjšane zaslужke bi kmetom država in banke morale pomagati pri odplačevanju kreditov. Kmetje morajo takoj dobiti izplačane subvencije in plačano pšenico, da bodo lahko nabavili repromaterial za ohranitev proizvodnje. Kmetije zmanjšane dohodke ne morejo nadomestiti z najemanjem posojil, saj so večino ma že vse zelo zadolžene, tako da

narekujejo ustanovitev kriznega štaba pod vodstvom županov občin Sevnica, Krško in Brežice.

Brežiški radio je ponudil možnost, da kmetijska svetovalna služba obvešča preko njega kmete, tudi po večkrat dnevno, kje lahko kupijo krmo.

M. L.

6. bienale slovenske grafike

Jutri svečana otvoritev

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 1. septembra, bo ob 18. uri v Jakčevem domu slovesna otvoritev 6. bienala slovenske grafike Otočec, Novo mesto, katerega pokrovitelj je predsednik države Milan Kučan. Poleg njega bodo spregovorili še novomeški župan Tone Starc, dr. med., predsednik bienala Branko Suhy, direktor Moderne galerije v Zagrebu Igor Zidić in predsednik mednarodne žirije prof. dr. Konrad Oberhuber. Minister za kulturo mag. Rudi Šeligo bo podelil nagrade bienala: Grand Prix Otočec in dve nagradi Novega mesta za grafiko. Slovesnost bo obogatil tudi nastop Dolenjskega kvinteta trobil.

Gosta letošnjega bienala, ki bo trajal do 31. oktobra, sta hrvaški umetnik Miroslav Kraljević (razstava v Jakčevem domu) in češki umetnik Pravoslav Sovak (razstava v Gradu Otočec), v Jakčevem domu pa se s samostojno razstavo predstavlja slovenski umetnik Bojan Kovačič.

DAEWOO
Prodaja in servis, Avto-hit, d.o.o.
Kandijska 53, Novo mesto, telefon 068/376-490

VREME
Jutri bo oblačno z občasni-
mi padavinami, deloma ne-
vihtami, ki pa bodo v soboto
dopolodne prenehale. V nedeljo
bo spet lepo vreme.

JOŽICA DORNIŽ
Odgovorna urednica
Dolenjskega lista

Dolenjski list v predvolilnem času

Sredi avgusta je predsednik države Milan Kučan razpisal letošnje parlamentarne volitve, ki bodo v nedeljo, 15. oktobra. Po zakonu o volitvah morajo mediji vnaprej razglasiti pravila izrabe programskega časa oz. časopisnega prostora za predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov, in sicer 45 dni pred dnevom glasovanja. Volilna kampanja pa se bo začela 15. septembra.

Dolenjski list, ki je nestrankarski in politično-informativni tednik, bo tudi tokratne volitve spremljal politično pretanjeno in uravnoteženo. Novinarske prispevke o delovanju in stališčih političnih strank bodo pisali izključno novinarji, pri tem pa jih bodo vodila poklicna načela resničljubnega, svobodnega in avtonomnega novinarstva ter zavezanost novinarskemu kodeksu. Za uravnoteženo poročanje in enakovredno predstavitev vseh strank in kandidatov bomo poskrbeli tudi tako, da bomo za približno enako dolga poročila o predvolilnem delovanju strank v vseh občinah, ki jih pokrivamo, prostor namenili na drugi strani časopisa pod skupnim naslovom „Parlamentarne volitve 2000“. Po profesionalni presoji in ob upoštevanju interesov bralcev si bomo vzeli tudi pravico do komentiranja, skrbeli pa bomo, da ne bo prišlo do zlorab v pismih bralcev.

Političnopropagandna sporočila v neomejenih dolžinah bodo lahko objavljena le na oglasnih straneh in seveda proti plačilu po sicer veljavnem oglasnem ceniku. Če bo oglasov več, pa bomo po potrebi razširili tudi oglasni prostor.



Županovo priporočilo

Spoštovane občanke in občani Mestne občine Novo mesto, prihodnji teden bomo v Novem mestu in drugih naseljih ter prometnicah srečevali učence, med katerimi se bodo najmlajši prvič samostojno odpravili na pot v šolo. Vse udeležence v prometu pozivam k doslednemu spoštovanju prometnih predpisov ter vas hkrati prosim, da svojo vožnjo prilagodite ne samo predpisom, temveč tudi vsem drugim dejavnikom v prometu in svojim vozniskim izkušnjam.

Varnost otrok v prometu je odgovornost vsakega izmed nas.

Spoštujmo življenje, svoje in tuje.

Župan
Mestne občine Novo mesto
Anton Starc, dr.med.



NAJVEČJE ŠENTJERNEJSKO PRAZNOVANJE - V soboto, ko je bilo v okviru jernejevega najbolj slovesno, sta minister za promet in zveze Anton Bergauer in šentjernejski župan Franc Hudoklin s simboličnim prerezom traku odprla prenovljen osrednji trg s semaforiziranim križiščem in posodobljenimi cestami in pločniki. Šentjernejčani pa so veliko pridobitev pozdravili z vriskom. Otvoritev se je med drugim udeležil tudi predsednik državnega zbora Janez Podobnik. Natanko pred dvema letoma je bilo podpisano pismo o nameri za preureditev Šentjerneja in sporazum o sofinanciranju, še istega leta so stekla prva gradbena dela, ki so se zaključila pred kratkim. Skupna investicijska vrednost vseh izvedenih del znaša 850 milijonov tolarjev. V Šentjerneju pa so pred kratkim dobili tudi prenovljeno okolično zdravstveno postajo z dodatnimi parkirišči in prenovljen Dom upokojencev. (Foto: J. Dornič)



USPELO MU JE NEMOGOČE - Naš vztrajnostni plavalec Martin Strel na cilju svojega doslej največjega plavalnega podviga vidno utrujen v skoraj razpadli neoprenski obleki ni kazal velikega veselja, čutil pa je veliko olajšanje, saj mu je uspelo, kar se je mnogim zdelo nemogoče. Pogovor z njim objavljamo na športni strani.

Berite danes

stran 3:

• **Kruh je za peke
bridka stvar**

stran 4:

• **Mladi se ne
zanimajo le za
mamila**

stran 6:

• **"Peterle ni naredil
za Trebnje ničesar"**

stran 7:

• **Na Raki še ne bodo
gradili vrtca**

stran 11:

• **V petih minutah je
streha padla**

stran 18:

• **Od kod ljudem moč,
da premagujejo bedo?**

DVE PRIREDITVI

PODSREDA, KRŠKO - V soboto, 2. septembra, bo ob 11. uri na gradu Podsreda potekal grajski živ-zav, v torek, 5. septembra, pa bo v Kulturnem domu Krško ob 19. uri potekal celovečerni koncert Nord-bayerischer Jugendblasorchester.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

kobra debitel
07/ 30 81 118 041 600 700
ŠMARJE 13 a, ŠENTJERNEJ, e-mail: info@kobra.si
PAKET "DVOJČEK"
(BENEFON TWIN + MOBIFLAVČEK + NAROČ. RAZMERJE MIN. 18 MESECEV)
CENA: 24.900,00 SIT

ISSN 0416-2242



Stroški ob začetku pouka

Dan, ko se družina odpravi po nakupih za šolo, je za otroke pravi praznik. Kar oči se jim svetijo, ko smejo izbrati ovitke za zvezke, beležko, pero, šolsko torbo! Starši doživljajo to malo drugače, saj morajo za drobnarije plačati pravo premoženje. Ob koncu preteklega šolskega leta dobijo seznam učbenikov, ki jih bo otrok potreboval v naslednjem šolskem letu, potem pa se začne tekanje v knjigarne, klicanje prijateljev, ki imajo morda rabljene knjige, in obupavanje, ko ugotovijo, da je tri leta staro berilo letos zamenjano z novim, v katerem so dodane tri risbice in ena pesmica. V šoli morajo imeti seveda novo izdajo. Nekatere šole imajo učbeniške sklade, s katerim staršem prihranijo veliko skrbi in denarja. Šolar pa ne potrebuje samo zvezkov, učbenikov in delovnih zvezkov, pač pa tudi nove čevlje, oblačila in zavarovanje. Skupni stroški so zelo visoki in mnogokrat jih starši s svojimi skromnimi plačili zelo težko poravnajo. Malo lažje je, ko gredo otroci v srednjo šolo in na fakulteto, ker si že med počitnicami prislužijo nekaj denarja, s katerim si kupijo kakšno malenkost, staršem pa preprečijo živčni zlom in suho v denarnici pred novim šolskim letom. V tokratni anketi nas je zanimalo, kako se vi spodate s temi stroški.



KATJA PETKOVIČ, knjigovodja iz Novega mesta: "Začetek šolskega leta za mojo družino predstavlja kar lep strošek. V šolo hodi najstarejša hči, mlajša je še v vrtcu. Za delovne zvezke in šolske potrebščine smo do sedaj dali preko 15 tisočakov, da o ostalih stroških raje ne govorim. Dobro je, da vsaj knjige dobi v šoli preko učbeniškega sklada."



FANI STRAJNAR, prodajalka v Dolenji Nemški vasi pri Trebnjem: "Nakup za šolo je velik strošek, posebno ob tako majhni plači. Imamo štiri otroke, dva sta v vrtcu, dva gresta v osnovno šolo. Za šolarja smo si nekaj izposodili v šoli, nekaj smo kupili. V knjigarni so imeli vse po seznamu, razen zgodovine za 6. razred. Višji ko je razred, večji so stroški."



ADRIANA NOVAK, študentka iz Kapel: "Začetek šolskega leta je zelo drag. Ko plačaš šolnino in kupiš vse drugo, gre za šolo veliko denarja. Stane tudi stanovanje v Ljubljani, prevoz domov, hrana, zato med letom delam, da zaslužim. Nekaj mi dodajo tudi doma. Imam Zoisovo štipendijo in to je sreča pri vsem skupaj, saj bi brez štipendije šlo vse veliko težje."



JAN JAKLIČ, učenec 4. razreda osnovne šole v Velikem Podlogu: "Knjige in zvezke mi kupita oči in mamica. Ne vem, koliko denarja plačata za to. Verjamem, da potrebujemo za šolo na začetku šolskega leta kar dosti denarja. Knjige lahko kupimo, lahko si jih tudi izposodim. V šoli lahko dobim nekatere knjige. Te so rabljene, ampak nič zato. Važno je, da niso raztrgane."



MARIJA PERKO, administratorka iz Krmelja: "Delovne zvezke smo naročili v šoli, knjige pa si bomo tudi tam izposodili. Ponavadi že prej prihranimo denar, ker so plače prenizke, izdatki ob začetku šolskega leta pa previsoki. Otrok bo šel letos v drugi razred, kupili pa smo mu tudi že vse zvezke in ostale potrebščine, ki so skoraj dražje od učbenikov."



IGOR MATJAŠIČ, električar iz Metlike: "Stroške ob začetku šolskega leta zmanjšamo tako, da kupimo nekatere knjige rabljene, nekatere pa nove. Vedno pa počakamo, da učitelji v šoli povedo, katere knjige in delovne zvezke potrebujejo otroci, da ne kupujemo nepotrebnih knjig. Kljub temu opazimo, da je ob začetku šolskega leta poraba denarja večja."



ANDREJ BUKOVEC, železničar iz Čudnega sela: "Knjige naročimo preko šole, ker so tako cenejše. Delovne zvezke in ostale potrebščine kupimo takoj po koncu šolskega leta, saj poleti porabimo denar za dopust. Sicer pa menimo, da so knjige za višje razrede dražje. Zaenkrat imamo samo enega šolarja, tako da kar gre, težje je tistim, ki jih imajo več."



KARMEN KOŠIR, prodajalka iz Ribnice: "Za sina, ki gre v 5. razred, sem naročila knjige v šoli, za hčer za 1. razred pa sem morala vse kupiti. Vendar pa niso samo knjige in zvezki tisto, kar otrok potrebuje, ko gre v šolo. Treba mu je kupiti tudi nova oblačila in obutev, saj otrok takšen, kot je lahko doma, v šolo pač ne more. To vse skupaj pa pride zelo drago!"



MOJCA BRADEŠKO, lastnica papirnice Čučka iz Kočevja: "Nakupe knjig nekateri finančno komaj zmorejo, medtem ko je za druge komaj omembe vreden strošek. V družinah z nizkimi dohodki ali več otroki kupijo poceni torbice, čeprav morajo nato med šolskih letom kupiti še eno ali dve. Lažje jim je dati 3 krat po 3 tisoč tolarjev kot naenkrat 9!"

SREČANJE BORCEV V SEMIČU

SEMIČ - Na prireditvenem prostoru pri gasilskem domu v Semiču bo v nedeljo, 10. septembra, z začetkom ob 11. uri 41. srečanje borcev domičinskih enot NOV in POS belokranjskih občin in prijateljev Bele Krajine. Zbrane bosta pozdravila župan Janko Bukovec in slavnostni govornik, akademik in borec Cankarjeve brigade dr. Avguštin Lah. V kulturnem programu bodo sodelovali ženski pevski zbor iz Semiča, folklorne skupine, črnomaljska godba in drugi. Po programu bo družabno srečanje.

Menjava z Rusijo se izboljšuje

Obisk ruskega ministra Dondukova v Sloveniji

OTOČEC - V Slovenijo je v soboto pripotovala ruska vladna delegacija pod vodstvom novega ministra za industrijo, znanost in tehnologijo ter podpredsednik ruskega dela medvladne komisije za gospodarsko sodelovanje med Rusko federacijo in Republiko Slovenijo dr. Aleksandr N. Dondukov. S slovenskim ministrom za ekonomske odnose in razvoj dr. Marjanom Senjurjem sta se pogovarjala o dejavnostih na področju mednarodnih ekonomskih odnosov ter možnostih povečanja obsega blagovne menjave in gospodarskega sodelovanja. Ob tem je minister Senjur izpostavil tudi težave, ki jih imajo naši izvozniki pri poslovanju z Rusijo.

Podobno vsebino je imel tudi kasnejši pogovor s predstavniki slovenskih podjetij, največjimi izvozniki v Rusko federacijo. Med glavnimi proizvodi, ki jih slovenska podjetja izvozi na njihov trg, so zdravila, sledijo pa premazna sredstva in laki, električni aparati za žično telefonijo. Med uvoznimi proizvodi pa je v vrhu naftni plin. Tako izvoz kot uvoz sta v zadnjih dveh letih zaradi ruske krize upadala, sedaj pa se gospodarske razmere na trgu Ruske federacije izboljšujejo. Tako sta letošnje polletne rezultate obe strani ocenili za

O škodi, ki jo povzroči divjad

Če je za divjad določen lovopust, to stori lovška organizacija, če velja prepoved lova, pa država

Škoda zaradi divjadi in postopek uveljavljanja odškodnine je opredeljen v zakonu o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč (UL. SRS, št. 25/76). Po določilih tega zakona je škoda, ki jo povzroči divjad, za katero je določen popolni ali delni lovopust, dolžna oškodovancu povrniti lovška organizacija, ki upravlja lovišče, na območju katerega je škoda nastala. Škodo, ki jo na premoženju povzroči divjad, za katero je predpisana trajna ali začasna prepoved lova - to je predvsem divjad, ki jo varuje odredba o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (UL. RS,

št. 57/93) - je dolžna povrniti država, tj. ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Terenski ogled in zapisnik o škodi opravi z odredbo varovanih vrst na zahtevo oškodovanca Zavod za gozdove Slovenije. Stroško škode se ne povrne, če lastnik oz. uporabnik zemljišča ni uporabljal s strani upravljalca lovišča preskrbljena zaščitna sredstva oz. ni izvajal drugih predpisanih ukrepov za preprečevanje škode, ki jo povzroči divjad.

Komu in kako prijaviti škodo ter kako postopati, če z upravljalcem lovišča ne pride do dogovora o plačilu odškodnine? Zahtevek za plačilo odškodnine je potrebno nasloviti na lovsko organizacijo, ozi. osebe ki so v lovski organizaciji, ki upravlja lovišče, na katerem je škoda nastala. Imena in naslove teh oseb so upravljalci lovišč dolžni objaviti na krajevno običajen način, tj. na oglasnih deskah občin, krajevnih uradih ali v lokalnih glasilih. Če naslovi in imena teh oseb niso objavljeni, priporočamo, da se oškodovanci o teh osebah pozanimajo pri članih iste lovške organizacije. Najbolje je, da oškodovanci zahtevek za odškodnino posredujejo čimprej po ugotovitvi škode. To omogoča pravočasno oceno škode, izvedbo ukrepov za preprečitev nadaljnje škode in pravočasno spravilo ostalega, od divjadi nepoškodovanega pridelka. Višino škode in plačilo odškodnine

določita oškodovanec in lovška organizacija (v primeru škod z uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst zavarovanih vrst divjadi pa pooblaščenec ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) s pismenim sporazumom, običajno z zapisnikom o nastali škodi.

Če do sporazuma o plačilu odškodnine ne pride v 15 dneh od dneva, ko je bila vložena zahteva, lahko oškodovanec vloži na Upravno enoto prijavo povzročene škode skupaj z navedbo zahtevane odškodnine, vendar najkasneje v 30 dneh od dneva, ko je zvedel za škodo, oz. v šestih mesecih od dneva, ko je škoda nastala. Komisija, ki jo imenuje Upravna enota, opravi na podlagi prijave terenski ogled in predlaga poravnavo škode. Če tudi predlog za poravnavo ni uspešen, se lahko oškodovanec ali lovška organizacija za rešitev spora obrne na pristojno redno sodišče. Odškodninsko tožbo za škodo od divjadi je treba vložiti najkasneje v šestih mesecih od dneva, ko je bila škoda prijavljena pristojnemu organu Upravne enote. Če prijava za škodo predhodno ni vložena pristojnemu organu Upravne enote, tožbo sodišče zavrne.

BORUT TAVČAR, univ. dipl. inž. gozd., lovski inšpektor

MARIJAN KUMELJ, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, OE Novo mesto

ZDRUŽITEV SLS+SKD V METLIKI

METLIKA - Podružnica SLS Metlika in Občinski odbor SKD Metlika vabita v petek, 1. septembra, ob 19. uri v Vinsko klet Metlika na združitveni občini zbor, popretn s krajsim kulturnim programom in pogovorom predsednika SLK+SKD Slovenske ljudske stranke dr. Francem Zagožnom in ministrom za finance Zvonkom Ivanašičem.

M. Ž.

Grmčani so bili najboljši

Šesto državno tekmovanje oračev srednjih kmetijskih šol Slovenije - Najboljši orač je Franci Zalokar iz novomeške šole

NOVO MESTO - Skupni zmagovalci 6. državnega tekmovanja oračev srednjih kmetijskih šol Slovenije, ki sta ga pripravila Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto in Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije iz Ljubljane, so bili domačini, člani skupine Grm 2, ekipa Grm 1 je zasedla tretje mesto, med njima pa so se uvrstili dijaki novogoriške srednje kmetijske šole. Med orači je največ znanja pokazal Franci Zalokar, Grm 1, sledila pa sta mu Ptujčan Davorin Lovrenc in Mitja Tekavc iz Šentjurja. Prva dva se bosta 8. in 9. septembra udeležila državnega tekmovanja oračev v Kočevju.

Petkovega tekmovanja se je udeležilo 32 tekmovalcev iz sedmih srednjih kmetijskih šol, in sicer iz Nove Gorice, s Ptujja, iz Šentjurja, Kranja, Maribora, Šole kmetijske mehanizacije Maribor in Novega mesta. V vsaki od osmih ekip, šola gostiteljica je imela pravico do

dveh, so bili štirje tekmovalci, od tega sta dva orala, dva pa sta se preizkusila v ostalih disciplinah - reševanju testov o varnem delu s traktorjem in priključki ter spretnosti vožnji in testu hitrosti vožnje s traktorjem. "Pri oranju smo ocenjevali odpiranje brazde, ki mu pravimo tudi sendvič, zapiranje brazde oz. krono, razoravanje, zavoranje rastlinskih ostankov, vrhove in izhode s parcel, splošni vtis in globino brazde," je povedala vodja tekmovanja Slavka Zalokar, vodja praktičnega pouka na grmški šoli.

Tekmovanje, za njegov potek in oceno tekmovalcev je skrbelo 19 sodnikov, med njimi je bil tudi predsednik državnega sveta Slovenije Tone Hrovat, so zaključili s prikazom oranja z obračalnim plugom, ki ga je v besedi zbranim tekmovalcem predstavil Lojze Avšič, dolgoletni sodnik na svetovnih tekmovanjih. M. Ž.



MLADI ORAČI - Orači so svoje znanje pokazali na Mestnih njivah, preostali del tekmovanja pa se je odvijal na Srednji kmetijski šoli Grm v Sevnem pri Novem mestu. (Foto: M. Ž.)



RAZGOVOR Z GOSPODARSTVENIKI - Srečanje ruske delegacije in ministra Aleksandra N. Dondukova (v sredini) s slovenskimi gospodarstveniki je vodil državni sekretar na ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Anton Grabeljšek (desno), na levi pa je ambasador Ruske federacije v Ljubljani Tigran Karakhanov. (Foto: M. Ž.)

Ljubljansko pismo

Predvolilne pasje bombice

LJUBLJANA - Predvolilni čas je najlepša priložnost, da dobi javnost kakšno kost za glodanje, še zlasti, če se začneja sredi pasjih dni. Že volitve novega predsednika vlade in zatem še novih ministrov je pomenila izreden medijski dogodek, a kar mu je sledilo, je preseglo vsa naša pričakovanja. Kako ne, ko pa so ministri takoj zavahali rokave in se lotili svojih poklicnih opravil. Začeli so s pometanjem pred lastnim pragom in tako je naš notranji minister, ko je v trezorju v svoji pisarni odkril toliko zlatnikov in deviz ter tajnih poročil, brž sklical tiskovno konferenco in se na njej ponosno potrkal po prsih: "Poglejte, mi smo drugačni kot oni. Mi novi se z volilci ne bomo šli skrivati in slepih miši!" Nadvse ganljivo.

Tudi na novem gospodarskem ministrstvu niso čakali križemrok. Takoj ko so na nekem hodniku ugledali dva črna kovečka, lastnika pa nikjer, so posumili, da so spet na delu "sile kontinuitete" in poklicali policijo. Ta je jadno v enega izmed sumljivih kovečkov vtaknila eksploziv, potem pa se je izkazalo, da je razneslo le računalnik. Drugega tako ni bilo treba razstreliti. Da pa bi gospodarsko ministrstvo stopnjevalo zanimanje javnosti za naloge, ki jih je začelo uspešno opravljati so pogledali še pod stol svoje tajnice in, o groza, zagledali tam nekakšno baterijo in slušalko. Brž so spet poklicali policijo, ki pa se je nekam sumljivo izgovarjala, čes da najdba ne po-

meni prisluškovalne naprave, kar pa ministrstvo ni verjelo in je zato uperilo prst hude graje še na ljubljansko policijo.

Na tem mestu smo že pred tedni povzeli izjavo dr. Andreja Bajuka, predsednika vlade, da kakšnega podrobnejšega brskanja po novi pokojninski zakonodaji pred volitvami ne bo. A nikar hvaliti dneva pred večerom! In tako so tisk spet preplavili prispevki o nekakšnih "izjemnih pokojninah". Za tem pisanjem se nedvomno spet skriva kakšen minister, verjetno isti, ki slovenski javnosti že leta govori o izjemnih pokojninah, menda predvsem borčevskih, in obljublja, da jih bo treba razdeliti med revne slove prebivalstva. A kaj, ko so objavljene "izjemne pokojnine" le tolišne, da je z njimi komaj možno shajati do prvega v naslednjem mesecu. Brali pa smo, da ima prav ta novi minister nad milijon bruto plače, podobno kot tudi njihovi kolegi. Eden takšnih, kot smo tudi lahko brali, povrh v času svojega ministirovanja še raziskuje to ali ono zadevo po pogodbi za 100.000 DEM, še na misel pa jim ne pride, da bi ob pravem času prijavili svoje premoženje, kar so dolžni in je njihova moralna obveza.

Vse to so prve predvolilne pasje bombice, sledile pa bodo še nove, tako kot vsakič pred volitvami. Ne bodo pa v javnost prišla dokončna poročila različnih parlamentarnih komisij o različnih aferah po letu 1990, za kar je šlo ogromno časa, dnevnice, dodatkov k plačam poslancev. Tako kot tudi že prej niso. Vse afe ostajajo še naprej zavite v molk - komisije so ponavadi zasedale za zaprtimi vrati - nobena med njimi doslej še ni z uspehom sklenila svojega dela.

In potem se ta ali oni politik še čudi, zakaj ugled državnega zbora tako vztrajno iz leta pada.

VINKO BLATNIK



Kruh je za peke bridka stvar

Poleg podražitve moke in energije je dolenske peke stisnil za vrat še Mercator - Delajo le s polovično zmogljivostjo - 30 ljudi odveč - Novi lastnik Žito

NOVO MESTO - V avgustu se je kruh iz Dolenskih pekarn povprečno podražil za 5 odst. Razlog za to, pravijo v Pekarnah, je podražitev moke za 10 do 25 odst., podražitev energije, dolenske peke pa je krepko stisnil za vrat tudi "najboljši sosed" Mercator. Ta si je, odkar je pohrustal Doljenko, s pozicije monopolista brez sramu pri kilogramu osnovne vrste kruha namesto prejšnji 13-odst. marže izsilil 25-odstotno, medtem ko ima Pekarna le 3-odst. zaslužek, se pravi osemkrat manj kot trgovec.

"Če bi hoteli loviti vse te podražitve, bi morali kruh podražiti najmanj za 20 odst.," pravi dolgoletni direktor Lojz Muhič. A si na to v teh časih ne upajo niti pomisliti, čeprav cene kruha že od 1998 niso več pod državno kontrolo. Je pa za tako stanje v pekarski industriji kriva tudi

vlada. Ta namreč nadzoruje cene osnovnih surovin: pšenice in moke preko blagovnih rezerv, energije, se pravi elektrike in nafte, konec koncev pa bi lahko vplivala tudi na pogotne trgovce. Seveda vsaj tega slednjega ni moč pričakovati, dokler bo kruha lačna raja stiskala zobe in pla-

čevala ter krmila brezvestne zaslužkarje, ki se potem še hvalijo, če za tolar ali dva spustijo kakšno ceno, zamolčijo pa, za koliko so dodatno oželi proizvajalca. Vsekakor: z ukinitvijo Dolenske, ko se je tudi na Dolenskem v sedlo zavihtel le Mercator, se je Dolenskimi pekarnami zaradi "konkurenčnega" vdora gro-supeljske in manjših zasebnih pekarn za kakih 20 odst. zmanjšal tržni delež, še bolj pa zaslužek.

Zmogljivost Dolenskih pekarn - profitni centri Novo mesto, Črnomelj, Trebnje - je okoli 30 ton kruha in pekovskega peciva na dan, pred prevzemom Dolenske so ga pekli po 18 ton na dan, sedaj pa le še okoli 15 ton. Zato ni čudno, da se že kažejo tehnološki presežki in če bo šlo tako naprej, bo do konca leta odveč kakih 30 od sedanjih 160 zaposlenih. Prvič v zadnjih 12 letih so Dolenske pekarnice prvo polletje zaključile z izgubo, res samo 500 tisočakov, a tudi to jih boli.

Še največ si pravzaprav obetajo od novega večinskega lastnika. Od letošnjega julija je namreč 51-odst. lastnik Dolenskih pekarn ljubljansko Žito. Novi lastnik je mogoče za svoje pekarnice najmanj podražil, preko njih nabavljajo nafto in olje, obljublja, da bodo brežiško in metliško pekarno priključili Dolenskimi pekarnami in tako v Novem mestu ustvarili pekarski center za Dolensko, Posavje in Belo krajino. Tako bodo lahko izvedli specializacijo posameznih pekarn, enotna in boljša bo organizacija dela, učinkovitost racionalizacija.

A. BARTEJ

POHOD NA TREBELNO

NOVO MESTO - Pododbor Gubčeve brigade pripravljajo dve pohodni enoti za pohod na sobotno proslavo v počastitev ustanovitve Gubčeve brigade na Trebelnem. Prva pohodna enota, ki jo bo vodil Marjan Dragan, se bo zbrala v Zdinji vasi v soboto ob 7. uri pred gostilno Pugelj. Pohoda se po besedah organizatorjev lahko udeleži prav vsak. Druga pohodna enota bo šla na pot z Mirne pod vodstvom Ivana Zupana, predsednika Planinskega društva Mirna. S Trebelnega, kjer bo pohodnike pričakal golaž, se bodo lahko udeleženci proslave odpeljali z avtobusi. Pa tudi na Trebelno bodo lahko udeleženci proslave potovali z avtobusom. Ta bo odpeljal iz Novega mesta s postajališča pred občino proti Bršljinu ob 9.30.

Najbolj praznično jernejevo doslej

Številne kulturne, športne in zabavne prireditve - Osrednji dogodek otvoritev prenovljenega središča s semaforiziranim križiščem - Častni občan postal Ludvik Simončič

ŠENTJERNEJ - Letošnje jernejevo je bilo najbolj slovesno doslej, Šentjernejčani so v počastitev občinskega praznika pripravili številne prireditve, ki so se odvijale kar devet dni, najbolj praznično pa je bilo v soboto. Že Jernejev sejem zgodaj dopoldan je na sejmiščni prostor privabil na tisoče obiskovalcev, še posebej so pozornost zbujaile selekcionirani petelini, daleč največ - po nekaterih ocenah skoraj 5 tisoč - pa jih je v Šentjernej prišlo popoldan na otvoritev prenovljenega središča. Sodobno preurejeno šentjernejsko središče, s semaforiziranim križiščem in posodobljenimi cestami in pločniki, sta s simboličnim prerezom traku predala svojemu namenu minister za promet in zveze Anton Bergauer in šentjernejski župan Franc Hudoklin, otvoritve pa se je med drugimi udeležil tudi predsednik državnega zbora Janez Podobnik.

Na slavnostni seji občinskega sveta, ki je bila pred otvoritvijo, pa so podelili občinska priznanja in nagrade. Listino častnega občana so podelili dolgoletnemu direktorju in ustanovitelju šentjernejske Iskre Ludviku Simončiču. Simončič je prišel iz Ljubljane v Šentjernej leta 1951 in organiziral proizvodnjo v opuščenih traktorski delavnici, za začetek je zaposlil 10 delavcev, v najbližjih časih pa je podjetje zaposlovalo okrog 1500 delavcev. Podjetje pa je pod vodstvom Simončiča, ki je bil v Iskri do leta 1980, zelo



DELO NA TRASI - Na trasi novomeške severne obvoznice je zadnji mesec in pol delo v polnem zamahu. Če bo vreme dopuščalo, bodo delali do sredine novembra in opravili 70 odst. vseh del. (Foto: A. B.)

Živahno na severni obvoznici

2.200 m dolg odsek novomeške severne obvoznice od Bučne vasi do Ločne bodo odprli najkasneje junija prihodnje leto

NOVO MESTO - Dela pri gradnji 2. faze novomeške severne obvoznice so v polnem zamahu. Gre za 2.200 m dolg odsek te ceste od Bučne vasi do Ločne. Medtem ko so 1. fazo obvoznice v dolžini 800 m in z najzahtevnejšim objektom na njej - viaduktom čez dolino potoka Bezgavec - odprli lani jeseni, naj bi bila dela na sedanjem odseku končana junija prihodnje leto.

Novomeško Cestno podjetje, ki je s partnerjem Gradisom - ta gradi oporne zidove - izvajalec del, je pripravljala dela začelo že lani jeseni, nekaj malega so delali od začetka letošnje pomladi, a zares in s polno paro pa se dela komaj mesec in pol, odkar so dokončno urejena vsa lastninska razmerja, se pravi, odkar je investitor, DARS, odkupil zemljo od zasebnih lastnikov. Novomeško obvoznico namreč gradi DARS iz avtocestnega programa, pri investiciji pa je z 10 odst. udeležena še novomeška občina.

Vreme je za gradnjo idealno, zato tudi dela tako dobro in hitro napre-

dujejo, zemeljska dela so v glavnem opravljena, trasa je prebita in sedaj kakih 20 tovornjakov sproti navaža material za njeno utrjevanje. Letos bodo delali, dokler jim bo vreme to dopuščalo, če se bo le dalo, do sredine novembra, ko Cestno podjetje preide na zimsko službo. Vsekakor je denar zagotovljen.

Zaradi preprojektiranja križišča v Ločni so dela na tem delu junija ustavili, študija, ki bo odgovorila, ali je moč izvesti dodatne zavilne pasove, bo končana do konca septembra. Križišče v Bučni vasi pa čaka na študijo, s katero naj bi bilo odločeno med izvedbo tako imenovanega križišča ali klasičnega štirikrakega križišča. Odločitev o tem naj bi (politi) sprejeli konec leta.

Kakorkoli že: investicijska vrednost teh 2.200 m severne obvoznice je blizu 1,3 milijarde tolarjev, od tega odpade na dela Cestnega podjetja skoraj 900 milijonov tolarjev, Gradis pa bo opravil za okoli 350 milijonov tolarjev del. Računajo, da bodo letos opravili 70 odst. vseh del. A.B.



ČASTNI OBČAN ŠENTJERNEJA POSTAL LUDVIK SIMONČIČ - Na letošnjem praznovanju šentjernejskega občinskega praznika so listino častnega občana podelili dolgoletnemu direktorju in ustanovitelju šentjernejske Iskre Ludviku Simončiču, ki se je za priznanje za svoje že odmaknjeno delo toplo zahvalil. Dejal je, da ga je zelo vesel in da so ga s tem prijetno presenetili. (Foto: J. D.)

Župan se vrača na delo

Novomeška LDS pred državnoborskimi volitvami - Župan dr. Starc se bo vrnil na delo - Imenovali štiri možne kandidate

NOVO MESTO - Kljub velikim zaostankom in slabšemu položaju, kot so pričakovali ob prevzemu mandata pred letom in pol, je občinski odbor Liberalne demokracije Slovenije Novo mesto na ponedeljkovi tiskovni konferenci uresničevanje zastavljenega programa in delo svetniške skupine v občinskem svetu ocenil kot dobro. Prav tako so kot korektno ocenili tudi delovanje obstoječe koalicije.

Na delo se bo po osem mesečni bolniški odsotnosti septembra vrnil novomeški župan dr. Anton Starc, ki se je zadnje mesece že vključeval v določene protokolarne dejavnosti. Predsednik občinskega odbora LDS Adolf Zupan je izpostavil, da je bil v tem obdobju uveden mestni potniški promet, sprejet osnutek urbanistične zasnove Novega mesta in izdelana prostorska dokumentacija, med uspehe pa je prištel nadaljevanje gradnje novomeške študijske knjižnice Mirana Jarca, začetek pospešene gradnje osnovne šole na Drski, pred začetkom pa je tudi gradnja prizidka h grmki osnovni šoli. Zaključena je tudi investicija v pokopališče Srebrniče, dokončan večji del rekonstrukcije Ljubljane-

ske ceste, prihodnje leto naj bi bila dokončana severna obvoznica, v načrtu pa je še adaptacija stare porodnišnice za potrebe Upravne enote Novo mesto. Mojca Novak, članica izvršnega odbora LDS Novo mesto in direktorica občinske uprave, je predstavila projekt pridobitve certifikata kakovosti ISO 9002 za občinsko upravo, kar predstavlja posebnost med slovenskimi občinami.

Občinski odbor LDS Novo mesto je ob tej priložnosti na lokalni ravni imenoval štiri možne kandidate za poslanko oziroma poslance v državni zbor, in sicer dr. Tatjano Gazvoda, Mojco Novak, mag. Borisa Dularja in Adolfa Zupana. Odločitev, kdo bo kandidiral, pa bodo na nivoju stranke sprejeli v začetku septembra.

M. Ž.

V spomin na Prvo novomeško partizansko četo

Na srečanje v Dolenske Toplice bosta brezplačno vozila tudi dva avtobusa

DOLENSKE TOPLICE - V soboto, 9. septembra, se bodo ob 11. uri na jasi v Dolenskih Toplicah srečali partizani, aktivisti in simpatizerji osvobodilnega boja iz novomeške občine. Počastili bodo spominski dan, ko je na Brezovi Rebri pri Frati zažvela Prva novomeška partizanska četa. Med leti 1954 in 1990 je bil 29. oktober novomeški občinski praznik, svet Mestne občine pa v zadnjih letih še ni sprejel novega občinskega praznika.

V Dolenskih Toplicah bosta udeležencem govorila član republiškega odbora ZB NOB Slovenije Jože Božič in predsednik Svobodnih sindikatov Slovenije Dušan Semočič. V kulturnem in zabavnem programu bodo nastopili KUD Straža in Prečna, nekdanji partizan Tone Virant iz Soteske in drugi.

Na prireditve bo brezplačno vozil avtobus. Prvi bo ob 9. uri odpeljal iz Šentjerneja in pobiral potnike pri gasilskem domu v Orehoviči, pred trgovino v Gabrju, v Brusnicah in pri spomeniku na Malem Slatniku. Drugi bo ob 9.30 odpeljal izpred Windischerja (nekdanji hotel Kandija), se ustavil pri spomeniku v Žabji vasi, pri trgovini v Mačkovicu, pri trgovini Novak na Seidlovi cesti, na postajališču pred občino na mostu proti Dolenskim Toplicam in na postajališču pri avtobusni postaji Novo mesto. Povratek bo predvidoma ob 15. uri.

Suhokranjski drobiž

RIS - Osrednji dogodek se je pretekli teden namesto v žužemberskem gradu dogajal v senci soteškega gradu, kjer so se na športno-zabavnem srečanju sešli člani dveh turističnih društev, in sicer iz Suhe krajine in Dolenskih Toplic. Na srečanje sta prišla tudi župana obeh občin, žužemberske in topliške. V spomin na to srečanje so se predsednika društev in župana obdarili. Žužemberska delegacija je prvič v živo predstavila risa, ki je upodobljen v njihovem grbu, in ga (beri: mačko) predala županu Dolenskih Toplic Franciju



Vovku. Župan je ljubitelj živali, zato je bil šaljivega darila, ki ga bo še dolgo spominjalo na to srečanje, zelo vesel (na sliki). Srečanje je še naprej potekalo v veselem in šaljivem vzdušju.

ORLEK - To nedeljo so si obiskovalci v dokaj velikem številu v gradu Žužemberk ogledali film o Jezusu. Ta konec tedna, točneje v soboto, 2. septembra, pa prihaja v Žužemberk skupina Orlek iz Zagorja. Za konec poletja bodo tudi v Žužemberku pripravili žur. Začetek bo ob 20. uri.

ASFALT - Na novo je položena tudi asfaltna prevleka okoli župnišča pri cerkvi sv. Mohorja in Fortunata. Dela je plačala občina Žužemberk, ki bo v nadomestilo dobila zemljišče ob poti, ki vodi na pokopališče.

DARILO - V soboto se je za Šentjernejčane zgodil velik dogodek. V okviru njihovega maratonskega devetdnevnega praznovanja občinskega praznika - jernejevega - so slavnostno odprli dolgo pričakovani in zaželeni urejeni osrednji del kraja. Nqvo pridobitev, vredno zajeten trapeček denarja, sta s prezetom traku družno, z roko v roki, odprla prvi mož občine Franc Hudoklin in minister za promet in zveze Anton Bergauer. Da se minister v Ljubljano ne bi vrnil praznih rok ali pozabil na vrle Šentjernejčane, mu je župan že pred rezanjem traku izročil idejni projekt šentjernejske severne obvoznice. Vsega huđega vajeni minister je ob tem ostal brez besed. Kakorkoli že, župan Hudoklin huđo dobro ve, da se železo kuje, dokler je vroče.

POVŠIČ - Škocjanski župan Janez Povšič v tanku na vojaškem poligonu v Cerkljah ob Krki, Povšič na ameriški letalonosilki v Kopru, Povšič na otvornitvi kostanjeviškega mestnega jedra. Skratka župan Povšič je povsod, zato so bili mnogi kar zaskrbljeni, ker ga ni bilo na praznovanju v Šentjernej. Toda bil je tudi tam! Če že ne osebno, pa vsaj v mislih, saj je Šentjernej poslal pozdrave in čestitke ob prazniku kar po pismu. Ni kaj, dobri odnosi med sosedoma z obeh strani Krke!

PUSTOLOVSKO - Vožnja z avtomobilom iz Šentjerneja proti Orehoviči mimo priročnega romskega naselja v Šentjernej je lahko prava pustolovščina. Če je lahko prava pustolovščina, če pri Romih ne priteče na cesto pes, prileti kokoš, če ni kokoši, se privali na cesto dojenček. Gotovo nobenemu ni do tega, da bi povozil kaj ali koga od naštetega, še posebno ne dojenčka, ampak žalibog tako je, kot je opisano.

Ena gospa je rekla, da bi tudi novomeška občina že zdavnaj imela svoj praznik, če bi se le občinski svetniki lahko zedinili, kaj naj praznuje.

NOVO MESTO KOLEJ - S kolesom gotovo ne boste povozili kolesarja! Liberalna demokracija Slovenije

NOV KINEMATOGRAF V NOvem MESTU

NOVO MESTO - Kulturni center Janeza Trdine pričanja 1. septembra s filmskim programom v svoji veliki dvorani na Novem trgu. Predstave bodo vsak dan ob 20. uri, obljublja pa kvalitetne filme, predvsem evropske produkcije. Ob sobotah in nedeljah bodo filmske predstave, namenjene otrokom in mladini, tudi ob 18. uri. Vstopnice bodo na voljo uro pred vsako predstavo pri blagajni centra.

IZ NOvOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 27. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Branka Ramovš iz Hraštovce - Tino, Mojca Barbo iz Malega Kala - Jureta, Andreja Kolenc iz Srednjega Globodola - Aljaža, Darja Janjac iz Dobindola - Christino, Marija Marinčič z Rožnega Vrha - Miha, Zvonka Šuštar iz Malega Lipovca - Patricijo, Marjeta Peršič Totter iz Balkovcev - Jerneja, Darinka Balkovec iz Malega Nerajca - Kristijana, Lidija Jeras iz Studenca - Roka, Sabina Krstinc iz Straže - Matija, Mojca Ljubič z Muhabera - Miha, Milena Julijana Medved iz Dol. Podgore - Boruta, Zdenka Cerjak iz Pesja - Andreja, Marjanca Murn iz Podturna - Nastjo, Silva Zupančič iz Čučje Blake - Katjo, Renata Pavlovič iz Križevske vasi - Ziga.

Iz Novega mesta: Mojca Gajič Bojanc, Ragovo 20 - Roka, Marjeta Ferkolj Smolčič, Smrečnikova 4 - Gregorja, Maja Lah, Mestne njive 6 - Kajo, Mateja Bahč, Lamutova 15 - Gregorja.



Mladi se ne zanimajo le za mamila

Klub belokranjskih študentov je deloval že v 50-letih - Za vse projekte je leto prekratko
- Študenti želijo razgibati življenje v Beli krajini

BELA KRAJINA - Klub je začel intenzivno delovati na začetku 90-let. Od takrat pripravljajo njegovi člani številne projekte: gostijo gledališke skupine, pripravljajo umetniške razstave in zabavne prireditve, pomagajo pri izdelavi raziskovalnih in diplomskih nalog, skrbijo za promocijo Bele krajine in še veliko drugega. Letos bodo med drugim naredili raziskavo ekonomskih in socialnih faktorjev, ki vplivajo na "beg možganov" iz Bele krajine. Vse to delajo brezplačno. Skratka, stereotipne predstave o mladih, ki jih zanimajo le zabave, alkohol in mamila, ne držijo.

Predsednik kluba, Boštjan Kocjan, je dejal, da želijo s prireditvami razgibati življenje v Beli krajini. Mladim tako ne ostanejo edina zabava le kino in gostinski lokali. V klubu pa ne organizirajo le prireditev za mlade, ampak tudi za starejše. Takšna je bila na primer razstava Vojno fotoreporterstvo med NOB, ki so jo organizirali v vseh treh belokranjskih občinah. V novembru pa bodo ob odkritju spomenika Engelbertu Ganglu v Metliki izdali publikacijo o njegovem življenju in delu, pripravili bodo tudi literarni večer.

Seveda največ pozornosti posvečajo ravno mladim. Kot je dejal

Boštjan: "Mladim bi radi dali tisto, česar jim drugi ne morejo, ne znanje, ali nočejo." Klub finančno in tehnično pomaga študentom pri izdelavi diplomskih ali raziskovalnih nalog, pomagajo jim pri iskanju stanovanj v Ljubljani, študenti lahko uporabljajo klubsko računalniško opremo. V načrtu imajo izdelavo baze podatkov diplomiranih študentov, s čimer bi jim pomagali pri iskanju zaposlitve. Za študente, ki študirajo v Mariboru, bodo organizirali poseben avtobus. V klubu si želijo, da bi dobili prostor tudi v Metliki, s čimer bi prihranili metliškimi študentom vožnjo v Črnomelju.

Člani kluba pomagajo tudi osnovnošolcem in dijakom pri raziskovalnih nalogah, nudijo jim inštrukcije, katerih ura stane le 1000 tolarjev ipd. Letos so pod svojim okriljem ustanovili belokranjsko dijaško sekcijo, vsako leto obiščejo dijaške zaključnih letnikov v srednji šoli v Črnomelju in jim predstavijo fakultete. Letos so predstavitev dopolnili še s filmi fakultet, ki so jih sami posneli.

Od številnih prireditev, ki jih organizirajo, so nekatere tradicionalne: zabavna in kulturna prireditev Koupa, mesečne prireditve v Mladinskem kulturnem klubu, brucovanje na Rožniku pri Ljubljani, novoletni izlet in založniške dejavnosti. Vsako leto sodelujejo na študentski tržnici v Ljubljani, kjer poskrbijo za promocijo Bele krajine, in na prireditvi Belokranjska preja, ki jo organizirajo Belokranjci, živčiči v Ljubljani. Klub tudi finančno in tehnično podpre projekte, ki jih nimajo v letnem načrtu, pa jih želijo njihovi člani izvesti.

Letos so začeli izdajati časopis Zvitica, kjer pišejo o Beli krajini, ekologiji, imajo razne reportaže, potopise itd. S časopisom bi radi vzpodbudili mlade, da bi več bra-

li, pisali in se bolje izražali. Letos bodo zato organizirali tečaj retorike, poleg tega pa že imajo tečaje tujih jezikov in računalništva. O vseh dejavnostih in projektih obveščajo svoje člane z brošuro Informator.

Ker Klub belokranjskih študentov deluje že okrog 50 let, bodo člani izdali njegovo kronologijo. K sodelovanju bodo povabili bivše predsednike in člane, da bodo predstavili razvoj kluba skozi čas. Sicer pa, kot je dejal Boštjan, klub deluje po načelu: "Človek velja toliko, kolikor da generaciji, ki ji pripada."

P. MOVRIN

TABOR NOVIH ČLANOV DPM METLIKA

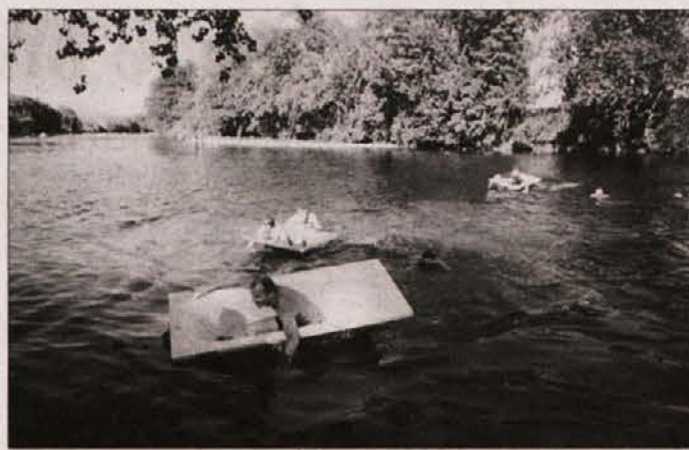
METLIKA - DPM Metlika se že celo poletje trudi svojim članom in članicam popestriti počitnice in jih spraviti iz dolgočasje ter jih tudi kaj naučiti, zato smo se odpravili v višinski del Bele krajine, med vinograde in zidnice. Vikend smo posvetili spoznavanju samega sebe, drug drugega, društva in Zveze slovenske podeželske mladine. Ob večerih smo se zabavali, peli ob tabornem ognju, v soboto smo manekena spremenili v manekenki in organizirali modno revijo, pomerili smo se v družabnih igrah in prebirali pesmi, dobili pa smo tudi veliko novih idej za delo društva. Komaj čakamo na ponovno srečanje, spoznavanje novih prijateljev in nabiranje izkušenj, ki nam bodo pomagale v nadaljnjem življenju.

Drugo leto devetletke

Letos v Metliki sedem oddelkov devetletke - Učenci, starši in učitelji so zadovoljni s programom

METLIKA - Na osnovni šoli so lani začeli s programom devetletke v štirih oddelkih sedmega razreda. Letos bo vključeno s sedmim in osmim razredom sedem oddelkov. V osmem razredu bodo učenci pri slovenskem jeziku, matematiki in tujem jeziku razdeljeni v tri težavnostne skupine. Ob konferencah pa bodo lahko napredovali ali nazadovali med skupinami.

Z izvedbo devetletke v preteklem šolskem letu so v Metliki zadovoljni. Izdelali so vsi sedmošolci, od tega več kot četrtina z odličnim uspehom. Učenci so lahko pokazali več samostojnosti in ustvarjalnosti, kar jim je bilo všeč. Ob tem je ravnatelj šole, Jože Mozetič, dejal: "Nikakor ne gre za poskusne



TEKMOVANJE V KADEH - Veslanje v kadeh zahteva veliko spretnosti, sicer se tekmovalci hitro znajde v vodi. (Foto: P. M.)

Kolpa na Kolpi 2000

Podelili certifikate za kakovost predelovalcem kerrocka - Tekmovanje v kadeh

PODZEMELJ - Podjetje Kolpa je minulo soboto organiziralo zdaj že tradicionalno prireditev Kolpa na Kolpi. V uradnem delu srečanja so predstavniki podjetja podelili certifikate za kakovost predelovalcem kolpina materiala kerrock. Letos so jih podelili osmim predelovalcem iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Makedonije in Grčije. Ob tem je direktor Kolpe, Mirjan Kulovec, dejal, da Kolpa sodeluje z 800 predelovalci kerrocka, certifikate pa so do zdaj podelili le osemindesetimi.

Na prireditvi so podelili priznanja tudi delavcem, ki so 20 ali 30 let v podjetju. Navzoče je pozdravil župan občine Metlika, Slavko Dragovan, ki je pohvalil uspehe podjetja. Za kulturni program je poskrbela metliška godba, pa tudi tamburaški folklorni skupine Ivan Navratil iz Metlike. Pred uradnim delom prireditve so se udeleženci po Kolpi spustili s kanuji in rafti iz

Adlešičev, po uradnem delu pa je sledilo tekmovalstvo v kadeh, kjer je eden od tekmovalcev sedel v kadi in veslal, drugi pa ga je od zadaj usmerjal. Tekmo je komentiral humorist Sašo Hribar. Prireditev se je zaključila z večerjo in glasbo.

P. M.

Nova streha na podzemeljski šoli

Dela bodo končana do 3. septembra

PODZEMELJ - Streho na šoli bodo obnovili in izolirali. Po 21 letih je bila namreč streha zelo dotrajana. V deževnem vremenu je prepuščala vlago, tako da so se v občini Metlika odločili za interventno investicijo.

Ravnatelj šole, Stane Vlašič, je povedal, da bo celoten znesek 21,5 milijonov tolarjev prispevala metliška občina. Z izvajalcem del Armat iz Šentjanža so se dogovorili, da bodo polovico zneska plačali takoj, polovico pa prihodnje leto.

V podzemeljski šoli načrtujejo tudi prizidek, ki mora biti gotov do leta 2003/04, ko se začne obvezna devetletka. Projekt za dograditev šole je že narejen. Šola se je tudi že prijavila na razpis za sofinanciranje ministrstva za šolstvo in šport, vendar se je prijavilo tudi veliko drugih prosilcev, zato ne vedo, kdaj bodo dobili sredstva. Več kot polovico denarja bo zagotovila občina Metlika. Prizidek bo namenjen predvsem nižjim razredom, saj bo imel temu prilagojene sanitarije in garderobe. Del prizidka bo namenjen višjim razredom, kjer bodo imeli kabinete.

Sicer pa se na šoli intenzivno pripravljajo na začetek novega šolskega leta. Bistvenih sprememb v učnem načrtu ne bo, le ponudba interesnih dejavnosti bo večja kot lani.

P. MOVRIN

DAN ODPRTIH VRAT V DANFOSSU

ČRNOBELJ - Uspešno črnomaljsko podjetje Danfoss Compressors, d.o.o., vabi v soboto, 2. septembra, med 10. in 17. uro sorodnike zaposlenih, poslovne partnerje in širšo javnost na Dan odprtih vrat 2000. Ogledi bodo potekali v skupinah pod organiziranim vodstvom.

P. MOVRIN



SREČANJE SEMIŠKIH UPOKOJENCEV - Minulo soboto je Društvo upokojencev Semiški organiziralo na Smuku tradicionalno zabavno-kulturno prireditev za svoje člane in prijatelje. Ob tej priložnosti so razvili nov prapor, predstavil dejavnosti. Govor je imel tudi semiški župan, Janko Bukovec, ki je pomagal razviti prapor. V bogatem zabavno-kulturnem programu so z recitacijami, petjem in glasbo nastopili semiški osnovnošolci in ženski pevski zbor iz Semiča. Prireditve so se med drugimi udeležili tudi člani pobratene družstva upokojencev iz Kopra. (Foto: P. M.)

POMANJKANJE VODE V METLIKI

METLIKA - Občina Metlika poziva vse občane na skrajno racionalno porabo vode zaradi izredne suše. To pomeni, da je prepovedano zalivanje vrtov, pranje avtomobilov in druga uporaba, ki ni povezana z osebno porabo. Od 1. januarja do 24. avgusta je namreč na področju občine Metlika padlo 405,2 litra padavin na kvadratni meter, dolgoletno povprečje za to obdobje pa je 650 litrov na kvadratni meter. Poleg minimalne količine padavin v spomladanskih mesecih so pospešile sušo tudi nadpovprečno visoke temperature v maju, juniju in avgustu. Zaradi vsega tega so v občini Metlika v zadnjih dneh soočeni z velikimi težavami pri zagotavljanju zadostnih količin pitne vode. Občane prosijo za spoštovanje prepovedi gleda uporabe vode.



DVOJNA OTVORITEV - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je slovesno odprl novo dvorano in razstavo slik Jožeta Zabukoška. (Foto: P. M.)

Nova dvorana za Sinji Vrh

Jože Zabukošek je prvi razstavljalec v novi dvorani gasilskega doma na Sinjem Vrh - Razstava bo na ogled 14 dni

SINJI VRH - Prostovoljno gasilsko društvo Sinji Vrh je minulo nedeljo pripravilo slovesno otvoritev dvorane in razstave slik in fotografij Jožeta Zabukoška v gasilskem domu. Zabukošek je bil 12 let sinjeverhovski učitelj. Dvorano in razstavo je odprl župan občine Črnomelj Andrej Fabjan.

Nova dvorana je pomembna pridobitev za krajane, saj bodo v njej lahko imeli razne prireditve. Gasilski dom zaradi pomanjkanja denarja sicer še ni dokončan a gasilci upajo, da se bo ta kmalu našel. Pri gradnji doma je pomagal tudi Zabukošek, ki ni počival niti na dan otvoritve. Od župana, svojega bivšega učenca, je dobil zagotovilo, da bo dom v dveh letih dobil 100 stolov.

Tudi Zabukovškova razstava je pomemben del Sinjega Vraha. Fotografski del razstave je razdeljen v tri sklope: prvi predstavlja fotografije učencev, ki so obiskovali Zabukovškov fotografski krožek v letih 1954 do 1966, drugi sklop prikazuje Sinji Vrh v preteklosti in tretji v sedanjosti. Slikarski del razstave pa se ne nanaša le na Sinji Vrh, ampak prikazuje celo Belo krajino. Ob otvoritvi se je Zabukošek zahvalil krajanom, ki so mu pomagali s starimi fotografijami in zapisi.

Za kulturni program prireditve so poskrbeli gasilci s parado, osnovnošolci z recitacijami Otona Zupančiča, tamburaši s Sinjega Vraha in duo Ti, ki je na željo bivših učencev Zabukoška zaigral pesem Kje so tiste stezice. P. MOVRIN

KONEC ZMENKOV NA GRADU

METLIKA - Minulo soboto so se z nastopom Big banda Krško in metliške soliste Andreja Zupančič končale mednarodne poletne prireditve Pridi zvečer na grad. Prireditveni odbor se je zahvalil vsem sodelavcem, pokroviteljem pa so podelili posebna priznanja. Za sprotno obveščanje o prireditvah so priznanja dobila tudi občila. Kot stalni gosti so dobili simbolične nagrade Marica Zupančič, Tone Slovdnik in celo grajski muc Črnuh. Sam prireditveni odbor pa je v svojem govoru pohvalil metliški župan Slavko Dragovan. Predsednica pripravljalnega odbora Anica Kopinič je povedala, da so metliške prireditve predstavljene v brošuri slovenskih kulturnih prireditev. Brošura je izšla tudi v Evropi, njen izdajatelj pa je Imago Sloveniae - Podoba Slovenije. Letošnje prireditve si je ogledalo 4500 obiskovalcev.

Črnomaljski drobir

ZIK-ov KATALOG - Dokler bodo na Zavodu za izobraževanje in kulturo pripravljali tako pestro ponudbo kulturnih, zabavnih in izobraževalnih dejavnosti, v Črnomelju ne bo dolgčas.

PRAŠIČI - V Črnomelju imajo poseben pogled na romantiko. Ko si zvečer ogledujete zvezdato nebo, lahko kaj hitro zavohate prašiče. Smrad ne prihaja od nikjer druge kot pa od prašičje farne, ki že celo poletje začinja črnomaljski zrak, ne glede na to, kako daleč stran od nje ste.

POLICISTI - Ko so belokranjski študenti v začetku avgusta organizirali zabavno in kulturno prireditev Koupa 2000, so črnomaljski policisti vzorno prišli in takoj napisali poročilo o najdeni marihuani. Ko pa se vrstijo veselice, se nikoli ne postavijo na parkirišče, da bi preverili vinjenost voznikov.

KOMUNALA - Očitno črnomaljski komunalni delo ne gre najbolje od rok - razen pri položnicah. Za odpravljanje napak porabijo kar nekaj časa in ne razmišljajo, da v tej vročini ni prijetno biti brez vode že iz higienskih razlogov. Morda pa bodo tudi nam dali več časa pri plačilu položnic in ne bodo več za dva dneva zamude pri plačilu zaračunali zamudnih obresti.

NOV DELOVNI ČAS

KNJIŽNICE ČRNOBELJ

ČRNOBELJ - Knjižnica Črnomelj obvešča svoje uporabnike o spremembi delovnega časa ob četrtkih, ki bo veljal od 4. septembra naprej. Knjižnica bo po novem odprta od 12. do 17. ure, večeri pa bodo rezervirani za razne prireditve, ure pravljic, srečanja, pradaavanja in ustvarjalne delavnice za otroke, mladino in odrasle. Program prireditev bo objavljen na oglasni deski v knjižnici.

Semiške tropine

KULTURA - Semičani so se lotili obnove starega mestnega jedra, cerkve na Vinjem Vrh. Očistili so krupski grad. Morda bi si jih lahko vzeli za zgled Črnomaljci, ki vztrajno puščajo propadati svoje znamenite hiše.

SMUK - Na vrhu je res lepo, a do vrha je treba priti. Bolj priporočljiva je pešpot, razen če želite znižati življenjsko dobo vašega avtomobila. Z njim boste prišli na vrh v oblaku prahu in po številnih tresljajih, ki vzbujajo strah, da ima avto predrt vse štiri pnevmatike.

UPOKOJENCI - Semiški župan Janko Bukovec je na prireditvi semiških upokojencev dejal, da so eno najmočnejših društev v Semiču, če že ne najmočnejše. Nad tem bi se morala druga semiška društva resno zamisliti.

Prvi borzni sistem prodaje pijač

President klub iz Kočevja prinaša novost v slovenski prostor - Ob boku s Perlo in Slonom, s cenami, ki jih premore podeželje - Vgradili zahtevno računalniško omrežje

KOČEVJE - V začetku letošnjega poletja so ob Laguna baru v obrtni coni v Kočevju odprli nočni klub, ki je svojevrstna posebnost v slovenskem prostoru. Oprema President kluba, kot se imenuje z vsem potrebnim ugodjem opremljen nočni klub, je prava paša za oči, edinstvenost tudi izven meja Slovenije pa mu daje računalniško omrežje, na katerem je vgrajena v Sloveniji in EU patentirana programska oprema t.i. borzni sistem prodaje pijač.

"Po vgrajenih materialih in izdelovalcih se naš klub lahko kosa s Perlo iz Nove Gorice in hotelom Slon iz Ljubljane," pravi Jože Henigman, lastnik podjetja Hast, d.o.o., pod okriljem katerega ob avtoservisu v Dolenji vasi, ki že enajsto leto nadaljuje skoraj 40-letno tradicijo tamkajšnje avtomobilске delavnice, že dobri dve leti in pol deluje tudi Laguna bar v Kočevju. Celoten prostor, ki se lahko po potrebi z dviznimi stekli diskretno razmeji, meri 150 kv. metrov, je klimatiziran, ima talno ogrevanje in prežračevanje takšne zmogljivosti, da ne potrebuje ločenih prostorov za kadike in nekadilce. Sprejmejo lahko 120 gostov, ki si lahko poiščejo svoj koticček glede na velikost družbe, ali pa se preprosto usedejo na barske stolčke ob razkošnem pultu, od koder imajo tudi najboljši pogled na prostor, kjer je bodisi plesišče ali oder, če ga spustijo izpod stropa.

"Kot drugod je tudi pri nas generacija ljudi, podjetnikov, ki nosijo najtežje breme razvoja, a se dosej niso imeli kje sprostiti in razbremeniti," pravi Henigman o zamisli o ustanovitvi kluba, ki je v njem tlela kot želja že od prenehanja delovanja KVM-ovega Kluba 111 v Ribnici. Uresničitve zamisli po druženju in zbliževanju ljudi v sprosčujočem okolju v poznih večernih in nočnih urah, ki so za mnoge podjetnike že skoraj edine proste ure v dnevu, se je lotil že pred več kot letom dni. Dela so telesa počasi in premišljeno. "V prostor smo vgradili 23 kilometrov kablov in skoraj 1.300 metrov vodovodnih cevi," pravi Henigman. Dobršen del tega je zahteva-

lo računalniško omrežje, katerega posebnost je, da President klub omogoča kot prvemu v Sloveniji borzni sistem prodaje pijač. "Cene pijač se dvigajo ali padajo glede na ponudbo in povpraševanje, kar nam omogoča prodajo zaloga, za goste pa je to privlačna popestritev, ki jim ob vzpodbujenem vzdušju svetovne borze omogoča tudi sklepanje stav, ali bodo cene še rasle oziroma padale ali ne," pravi Henigman.

Sistem je še v fazi testiranja, nameravajo pa ga tudi uradno predstaviti. Prav tako pa nameravajo razširiti tudi delovanje kluba. Kot prednost v ponudbi multimedijske opreme, kakršno ima poleg njih na kočevsko-ribniškem območju samo

še Ljudska univerza Kočevje. Henigman navaja poleg udobne namestitve udeležencev seminarjev, predavanj in predstavitev tudi potrebo s hrano. Ta naj bi bila gostom na voljo že v jeseni, ko naj bi bil klub, ki je ob ponedeljkih zaprtega tipa, ob petkih in sobotah pa odprt širšemu krogu obiskovalcev članov kluba, odprt skozi ves teden. Le tako se bo namreč podjetje Hast obrestovalo okoli 800 tisoč mark vredna investicija v ureditev kluba. Vendar pa se tudi to ne bo zgodilo prej, kot pravi Henigman, kot v petih do šestih letih. Zaveda se namreč, da se klub nahaja v gospodarsko obubožanem Kočevju, ki kot takšno kroji tudi plače vodilnih moži, ter da zato tudi cene v klubu ne morejo biti takšne, kot bi lahko bile, če bi bil klub v Ljubljani. Pa čeprav bi bili na tak klub, kot je President klub iz Kočevja, ponosni tudi v metropoli!

M. LESKOVŠEK-SVETE

Stota obletnica PGD Trava

Prostovoljno gasilsko društvo Trava je minulo soboto organiziralo proslavo ob svoji 100-letnici

TRAVA - Proslava se je začela s slovesno parado okoliških gasilcev, ki so imeli starinsko in novo opremo, za popestritev pa je poskrbel pihalna godba iz Kočevja. Predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Trava, Franc Muhič st., pa je podal kroniko društva. Proslavo so izkoristili tudi za srečanje treh generacij ljudi, ki so se morale po drugi svetovni vojni razseliti po Sloveniji in svetu.

Prostovoljno gasilsko društvo Trava danes šteje 51 aktivnih in 32 podpornih članov. Vključeni so v Gasilsko zvezo Loški Potok. V času, ko je bilo ustanovljeno travljsko gasilsko društvo, je bila Trava še samostojna občina. Danes so vasi, ki so spadale k njej, demografsko ogrožene. Ob 100-letnici so razvili tudi nov prapor, ki ga je blagoslovil dragarski župnik Vidko Podraž. Pokrovitelj proslave je bila občina Loški Potok, katere

župan je dejal, da bi se morala vas Trava ponovno okrepiti in dobiti vsaj nekaj veljave, ki jo je že imela v preteklosti.

Posebne pozornosti na prireditvi je bila deležna nekdanja učiteljica in najstarejša vasčanka, 91-letna Nada Vreček, ki je 55 let poučevala na travljski šoli. Letos je prešla republiško gasilsko odlikovanje.

A. KOŠMERL

Naprej kolesariada, nato spust po Kolpi

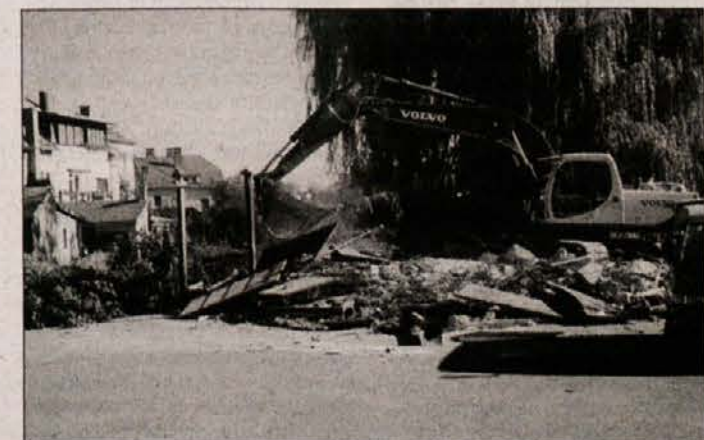
Prireditve v septembru in oktobru - Za zaključek še tekaški maraton

FARA - V okviru letošnjih športno-rekreativnih dejavnosti Zavoda za šport Slovenije, ki potekajo pod sloganom Živimo zdravo za zabavo, bodo v Kostelu v mesecu septembru in začetku oktobra skupno tri prireditve. Vse so že tradicionalne in jih v skladu s svojim rednim letnim programom dela organizira Turistično športno društvo Kostel.

Najprej bo na vrsti v soboto, 9. septembra, kostelska kolesariada, ki bo letos že osma zapovrstjo. Start bo kot že običajno ob 11. uri pri lovskem domu v Banjaloki, od koder bo pot vodila do križišča na Stružnici in nato po strmi cesti do peskopoka Rake. Od tu pot ponovno pelje do Banjaloke in nazaj do križišča pri lovski koči, od koder se nadaljuje proti Planini in Potoku, kjer bo cilj skupno 32 kilometrov dolge poti s 5- do 15-odstotnimi vzponi in spusti. Udeleženci kolesariade, ki bodo plačali startnino v višini 1.500 tolarjev, bodo razporejeni v štiri skupine: moški do 30 let, moški nad 30 let, ženske do 30 let in ženske nad 30 let. Tekma bo ob vsakem vremenu. Udeleženci morajo imeti gorska kolesa in zaščitno opremo. Uvrstili se bodo vsi tekmovalci, ki bodo prišli na cilj vsaj v dveh urah, najboljši pa bodo prejeli pokale in praktična darila. Naslednja prireditev bo tekmovalni in rekreativni spust "Sloven-

te praznika občine Kočevje. Start tekaškega maratona bo ob 11. uri iz kampa pri Fari in cilj pri gostišču v Dolu. Skupna dolžina proge, ki poteka po asfaltirani cesti ob Kolpi, je 22,4 kilometre. Tekmovalci, ki bodo plačali 1.500 tolarjev startnine, bodo po starosti razvrščeni v več tekmovalnih kategorij. Prvi trije tekmovalci iz vseh kategorij bodo prejeli medalje, najboljši v absolutni kategoriji pa pokale in denarne nagrade, in sicer: ženske 30, 10 in 5 tisoč tolarjev, ter moški 50, 20 in 10 tisoč tolarjev. Denarne nagrade bodo moškim podelili samo v primeru, da bo prišlo na cilj najmanj 40 tekmovalcev v času 1 ure in 50 minut, ženske pa bodo upravičene do denarnih nagrad, če jih bo najmanj 15 doseglo cilj v času dveh ur.

M. L.-S.



NAPREDEK - Pritlična zidana stavba na parkirnem prostoru ob stavbi Ljubljanske banke v Kočevju je bila zgrajena še v času, ko je na mestu banke stalo staro leseno poslopje nekdanje avtobusne postaje. Stavbo so zgradili kot pralnico za potrebe AMD Kočevje in v njej so nekaj časa prali tudi avtobuse. Čeprav je onesnažena voda od pranja avtobusov otekala direktno v bližnjo Rinžo, zaradi česar je morala pralnica prenehati obratovati, pa je bilo to še vedno boljše kot sedaj, ko vozniki avtobuse perejo kar na parkirnem prostoru, od koder pa se tako kot prej tudi sedaj umazana voda steka v Rinžo! Stavbo, ki je bila zadnja štiri leta prazna, so v imenu napredka v teh dneh porušili. Na njenem mestu bo zrasla moderna poslovno-trgovska stavba, v kateri bo še pred koncem letošnjega leta odprla svoja vrata Tkanina, d.d., iz Celja. (Foto: M. L.-S.)

VSE SE DELA, SAMO ŠOLA STOJI - Kočevje v teh dneh izgleda kot eno samo veliko gradbišče. Gradi se že ob samem vstopu v mesto v obrtni coni, do centra mesta, kjer se ureja kavarno in obnavlja cerkveni zvonik, pa ob več manjših delih največja potekajo na Cesti na stadion. Tu se gradi toplovod, na katerega bodo priključili stavbo policijske postaje in vrtec, na parkirnem prostoru na Trgu zbora odposlancev ob Novi ljubljanski banki pa so tudi že ljubljanski banki pa so tudi že ogradili prostor, na katerem bodo zgradili novo, poslovno trgovsko stavbo. Ne da bi oporekali pomembnosti vseh teh del, katerim se v ustvarjanju videza, da se povsod nekaj dela, pridružuje tudi barvanje črt po cestah in prehodov za pešce, pa nekateri v Kočevju menijo, da se dela povsod, samo tam ne, kjer bi se v prvi vrsti moralo! To pa je v Mestnem logu! Ob skorajšnjem pričetku novega šolskega leta si ne morejo kaj, da se ne bi spomnili gradnje nove osnovne šole. Če že drugače ne, se to vsaj spodobijo!

KAJ BO SLEDILO RUŠENJU? - Drvarnice, ki v obliki črke L ograjujejo dvorišče, s katerega imajo dostop do svojih stanovanj stanovalci na Trgu zbora odposlancev 68 in 70, bodo prihodnje leto menda porušili. Ni pa povsem jasno, kaj se bo zgodilo potem. Zanimivo bo videti, ali imajo prav tisti, ki sedaj pravijo, da bo občina drvarnice porušila zato, ker kazijo lep videz mesta, ter da bodo zato na njihovem mestu zgradili nove. Ali pa imajo prav tisti, ki pravijo, da se želi občina drvarnic za vedno znebiti ter da bodo zato stanovalcem ponudila, da jih bodo v zameno za drvarnice brezplačno priključili na toplovod!?

Ribniški zobotrebeci

LOKALNI RADIO - Če se v Kočevju še lahko ponašajo, da imajo lokalni radio, medtem ko ga v Ribnici nimajo, pa že v kratkem temu ne bo več tako. V Ribnici prihaja Zeleni val iz Grosuplje. Poskusno bodo menda začeli oddajati že v teh dneh. Prostor radija bodo v stavbi Toneta Prusa v Ribnici ob Galeriji Toni, ki so jo prav zaradi potreb radija tudi zmanjšali. Kultura se je tako uklonila mediju, katerega mu pa se, kot pravi Prus, sedaj, ko so ljudje v Ribnici že nekaj "naslišali", da ga bodo dobili, pred nobenim pogojem ne bodo smeli odpovedati, sicer utegne nastati v Ribnici velik "halo"! Bo pa za razburjenje Ribničanov, če zadeva z radiom pade v vodo, kriv lokalni medij, ki že obstaja. Tokrat bo to ribniško občinsko glasilo Rešeto, iz katerega so Ribničani zvedeli o načrtih, da utegne Ribnica dobiti ob že dveh, glasilu Rešeto in televiziji R-kanal, še tretji lokalni medij - radio.

KONEC UGIBANJ - Ugibanjem nepoučenih o tem, kako je s podjetjem Hast, d.o.o., iz Dolenje vasi, lahko sedaj s pojasnilom iz prve roke naredimo konec. Podjetje še vedno opravlja kompletne servisne storitve, uklinili so le prodajo vozil. Prav tako njihov avtoservis ni več specializiran na Renault, se pa bodo navezali na novega partnerja. Kateri veliki proizvajalec vozil bo to, bo do podpis pogodbe ostalo skrivnost. Ni pa skrivnost, da bo prekinitev pogodbe z Renaultom dobila sodni epilog, ter da ga podjetje Hast pričakuje v pričakovanju nesporne zmage.

VODOHRAN KRVAVA PEČ

VELIKE LAŠČE - Vodohran Krvava Peč, iz katerega bodo oskrbovali z vodo iz novih vrtin pri Marinčih vasi Osredke, Krvava Peč, Centa, Sekirše in Purkace, bo končan najkasneje v začetku septembra. Že letos bo z vodo oskrboval Krvavo Peč, ostale vasi pa, ko bo dokončano vodovodno omrežje.

Spravilo lesa ogroža varnost na cesti

KOČEVSKA REKA - Zaradi specifične gozdne konfiguracije občine Kočevje je veliko cestnih odsekov zgrajenih skozi gozdove. Ker je kočevska občina v samem vrhu po količini posekane mase v Sloveniji, so temu primerno obremenjene občinske ceste. To velja tudi za lokalno cesto Jelendol-Mlaka-Primoži-Kočevska Reka, ki jo občani bolj poznajo kot Janševa cesta. Na hitro je bila asfaltirana leta 1992, po njej pa naj bi po zamisli takratnega vojaškega vrha potekal ves promet proti Kočevski Reki in obratno, cesta čez Gotenico pa naj bi služila le potrebam slovenske policije. S posodobitvijo ceste med Gotenico in Kočevsko Reko in po omehčanju razmer med vojsko in policijo na kočevsko-reškem območju, je t.i. Janševa ali turistična cesta zelo malo prometna, uporabljajo jo največ kolesarji. V zadnjem času pa, kot opozarjajo nekateri člani kočevskega občinskega sveta, se po njej opravlja spravilo lesa s pomočjo težkih strojev. Tako se uničujejo zgornje plasti te ceste, če pa se bodo dela nadaljevala, se bo v nekaj letih asfalt spremenil v makadam.

Zakonodaja sicer ureja pravila glede uporabe javnih cest, a jih vozniki, v tem primeru delavci v gozdu, najbolj ne spoštujejo. Sicer pa uresničevanje odloka o občinskih cestah nadzira pristojna služba občinske uprave za ceste in komunalni nadzornik v okviru pooblastil, ki mu jih določa občinski svet na predlog župana. Kar zadeva Janševе ceste, pa še to. Če bi bila bolj prometna in bi služila svojemu namenu, za kar je bila zgrajena, se po njej ne bi valila težka mehanizacija. Ker se je vozniki tudi zaradi ovinkov in nepreglednosti izogibajo, jo pač uporabljajo gozdarji.

M. G.

IZBOLJŠAVE CEST

VELIKE LAŠČE - V veliko-lasški občini so poletni čas izkoristili tudi za asfaltiranje nekaterih cestnih odsekov, kot so: Knež-Stope v dolžini 700 metrov, Ulaka-Podulaka v dolžini 600 metrov in Brankovo-Ulaka v dolžini 800 metrov. Pripravljalna dela je opravil Franc Purkart iz Turjaka s svojo ekipo, asfaltno prevleko pa je naredilo Cestno podjetje Ljubljana. V pripravi je še asfaltiranje okoli podružnice OŠ Turjak. Dela bodo v skupnem znesku dosegla vrednost 30 milijonov tolarjev.

PO NOVE KNJIGE - V ŠOLO

VELIKE LAŠČE - V OŠ Velike Lašče je tudi letos potekala tradicionalna prodaja vseh novih predpisanih učbenikov in potrebščin. Prodajo je v sodelovanju s šolo priredila Državna založba Slovenije. Tako staršem in otrokom ni treba po nove učbenike v Ljubljano, pač pa jim jih dostavijo kar v šolo. Starši so dali pobudo, da bi ob naslednji prodaji novih učbenikov potekal sejem, kjer bi otroci prodajali rabljene učbenike. Za tiste, ki si šolske knjige raje izposodijo, deluje v šoli tudi učbeniški sklad. Knjige izposojajo le v kompletnih, izposojevalnina pa znaša tretjino maloprodajne nabavne cene, ki jo učenci poravnajo v dveh obrokih. Za tak način izposoje se odloča okoli polovica vseh učencev, v zadnjih treh razredih pa kar 75 odstotkov učencev.

“Peterle ni naredil za Trebnje ničesar”

Združiteni občni zbor SLS in SKD v Trebnjem - Brez vodstva občinskega odbora SKD - “Bajuk in Peterle sta naredila sovražni prevzem” - Tone Strah: “Če SKD obtožuje SLS, laže”

TREBNJE - Tu so za 26. avgust sklicali združiteni občni zbor SLS podružnice Trebnje in SKD občinskega odbora Trebnje. Vodstvo občinskega odbora SKD Trebnje se združitenega zbora ni udeležilo, kar potrjuje napovedi, da se vodstvo trebanjskih krščanskih demokratov pridružuje Novi Sloveniji - Krščanski ljudski stranki (Nsi).

Združitenega občnega zbora se je udeležil tudi Jože Zupančič, glavni tajnik SLS+SKD. Zupančič je zavrnil očitke, da je stranka SLS+SKD nenačelna. “Nenačelnosti so oni. Očitajo nam komunizem in druženje s komunisti. Toda mi se pogovarjamo z vsemi strankami. Nismo prekinili dialoga, prekinili so ga socialdemokrati, ki nam zdaj očitajo, da smo prekinili nekakšne pogodbe.” Zupančič je dejal, da na ustanovnem kongresu SLS+SKD niso sprejeli zavezujočih sklepov za sodelovanje s socialdemokrati. Kot je dejal Zupančič so Novo Slovenijo ustanovili zato, ker za predsednika SLS SKD ni bil izvoljen

Lojze Peterle. “Peterle je s svojo užaljenostjo in ‘zlehtnobo’ zadeve izpeljal tako, da so ustanovili novo stranko. Peterle in Bajuk sta nekako naredila sovražni prevzem članstva SLS+SKD, posebno tistega dela članstva, ki je pripadal krščanskim demokratom. K novi stranki je prestopilo tudi manjše število članov SLS, na Stajerskem in nekaj v Kočevju. Mi bomo ohranili dialog z vsemi strankami. Nikogar ne odganjamo stran, tako kot nas zdaj naganjajo socialdemokrati iz skupine t.i. pomladnih strank. Kajti če kdo spada v pomladno opcijo, potem spadamo mi, ne pa socialdemokrati,” je poudaril glavni

tajnik SLS+SKD. Dodal je, da so v slovenski politiki Bajuka “peljali žejnega čez vodo”.

Zupančič je zatrdil, da je večina očitkov zoper predsednika SLS+SKD izmišljena. Ravno tako osebno misli, da so si socialdemokrati napisali pismo o grožnji predsedniku socialdemokratske stranke. Izmišljena je po njegovem tudi prisluškovalna afera v Ljubljani, ki naj bi se zgodila na ministrstvu za gospodarstvo. “Po moje so socialdemokrati povedali vse že leta 1992 in jim ni bilo treba prisluškovati, kajti kakšnih novih idej nimajo, vsaj v tem prostoru, kjer stoji slovenska država, ne,” je dejal Zupančič.

Tone Strah, predsednik nekdanje SLS v Trebnjem, je na zboru obžaloval sedanje frakcijske boje na desnici. O združevanju krščanskih demokratov in slovenske ljudske stranke v Trebnjem je Strah rekel, da so se kar nekajkrat sestali, da bi dosegli soglasje. “Vse je bilo že skoraj pripravljeno. Razhajali smo se pri tem, iz katere stranke naj bo prvi predsednik združene stranke v Trebnjem. Dogovorili smo se, da imajo v prvem mandatu krščanski demokrati svojega predsednika do novega leta. Ker so zavlačevali z združitvijo, sem postavil predsedniku Zupančiču ultimatum, do kdaj se morajo odločiti. Ko se je ultimatum iztekel, me je predsednik poklical in povedal, da se krščanski demokrati ne bodo združili z nami zaradi nenačelnosti stranke SLS+SKD. SLS je popuščala do skrajnosti, samo da bi prišlo do združitve. Ampak žal združitev ni. Če v Trebnjem krščanski demokrati trdijo, da slovenska ljudska stranka v pogajanjih ni popuščala, lažejo,” je poudaril Tone Strah.

Podobno je ravnanje trebanjskih krščanskih demokratov označil Alojzij Metelko. Ta je dejal tudi, da je presenečen in razočaran nad

• Na sobotnem združenem občnem zboru so sprejeli pravila občinskega odbora SLS+SKD Trebnje in volili člane upravnega odbora.

ravnanjem Peterleta. Jože Zupančič pa je menil, da “poslanec Peterle v treh mandatih ni naredil za trebanjsko občino ničesar”. Vendar je Peterle v “občini Trebnje zelo vpliven”, kot je menil Tone Zaletel. Po Zupančičevem mnenju je Peterle v tem trenutku cokla za Bajukovo stranko.

M. L.

Preskočili so malo šolo

Ne čisto zares, saj bo 37 letošnjih šoštanjskih prvošolčkov v osnovno šolo hodilo devet let

BOŠTANJ - Letošnje šolsko leto bo boštansko osnovna šola začela malo drugače, saj bo prvi razred začela obiskovati prva generacija devetletke. 37 prvošolčkov so razdelili v dva razreda, za njih pa bodo organizirali tudi jutranje varstvo od šestih ali pol sedmih in po pouku podaljšano bivanje do treh ali pol štirih, odvisno od potrebe staršev, je povedal ravnatelj Karl Alič.

Uvedba devetletke ni pogojena samo z ustreznimi prostori in izobraženim kadrom, pač pa morajo svoje soglasje dati tudi starši. Ker so se strinjali, da svoje majhne otroke namesto v malo šolo dajo v prvi razred, jim je boštansko šola obljubila, da bosta za otroke pred in po pouku skrbeli vzgojiteljici, ki bosta po dve uri na dan med poukom pomagali vsaki eni učiteljici. Od in do kdaj bo za malčke organizirano varstvo, bo jasno prvi šolski dan, ko se bodo o tem natančneje pogovorili s starši.

Prostorskih težav boštansko šola nima, saj je že pred leti dozidala prostore. “Takrat se nismo vedeli, kakšni bodo normativi devetletke glede pripomočkov, učil in podobno, zato smo že lansko in tudi letošnje šolsko leto bomo še naredili zadnje potrebne stvari,” je povedal ravnatelj Alič. Otroke bodo

tako pričakale majhne mizice in stolčki, prilagojene sanitarije in seveda igralni koteček. Pa tudi dodatno izobražene učiteljice, ki so v lanskem šolskem letu opravile vsaj dva izmed devetih modulov. To je tridnevno izobraževanje na Pedagoški fakulteti, ki vključuje tudi seminarso nalogo, sedanjih diplomantov pa module opravijo že med študijskim letom.

Boštansko osnovna šola bo letos v prvi razred poleg dveh oddelkov prvega razreda devetletke vpisala še dva oddelka prvega razreda osemletke. Program devetletke bodo začeli samo z najmlajšimi, tj. z dvema oddelkoma prvega razreda devetletke, ostali pa se bodo še vedno šolali po starem učnem načrtu, je še povedal ravnatelj boštanske osnovne šole Karl Alič.

M. RAPUŠ

KRVEDAJALSKI AKCIJI

TREBNJE - Območno združenje Rdečega križa Slovenije Trebnje bo pripravilo krvodajalski akciji, in sicer 11. septembra od 7. do 14. ure v osnovni šoli Mirna in 12. septembra od 7. do 14. ure v gasilskem domu v Trebnjem. Rdeči križ Slovenije se zahvaljuje vsem, ki bodo darovali kri.

Božičeva vendarle ravnateljica?

Svet zavoda je za ravnateljico ponovno imenoval Danico Božič, ki je dobila tudi podporo kolektiva, ne pa tudi občinskega sveta - Na potezi je minister

SEVNICA - Svet zavoda Vrtca Ciciban Sevnica je v četrtek popoldne za ravnateljico vrtca imenoval Danico Božič, zdaj pa pred njenim uradnim imenovanjem čakajo samo še na potrditev ministra za šolstvo in šport Lovra Šturma.

Pred zasедanjem sveta zavoda sta morala svoje mnenje podati vzgojiteljski zbor in sevniški svetniki, prvi je 11. avgusta glasoval za dosedanja ravnateljico Božičevo, medtem ko so sevniški svetniki 22. avgusta na izredni seji občinskega sveta ponovno dali prednost diplomirani vzgojiteljici predšolskih otrok Vlasti Starc, čeprav so dobili nekaj novih informacij o delovanju omenjene vzgojiteljice. Na koncu je namreč prevladalo mnenje, da bi bilo neresno spreminjati odločitev izpred meseca. Pozitivno pa so ocenili tudi univerzitetno diplomirano psihologinjo in sedanjo ravnateljico Danico Božič ter socialno pedagoginjo Ivanko Rupret, ki sta se že javili na razpis.

V Sevnici so letos enkrat že imenovali ravnateljico, vendar se je izkazalo, da so eno fazo izpustili. Sevniški svetniki so svoje mnenje podali na zadnji redni seji 28. julija, vendar svet zavoda ni počakal na njih, temveč je že dva dni prej za ravnateljico vrtca imenoval Danico Božič, s čimer je bilo kršeno peto določilo odstavka 53. člena

zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Po mnenju ministra za šolstvo in šport Lovra Šturma je zavod svojo napako pojasnil s sklicevanjem na 35. člen zakona o zavodih, ki določa, da morajo biti kandidati, javljeni na razpis, obveščeni o izbiri v 30-ih dneh. Ministru se njihov razlog ni zdel upravičen, zato ni dal soglasja k imenovanju Danice Božič za ravnateljico in je zahteval ponovitev postopka.

Na ponoven razpis se je poleg Starčeve in Božičeve javila še Ivanka Rupret, vse tri pa so imele možnost, da se predstavijo pred Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (KVIAZ). Ta je ugotovil, da vse tri kandidatke izpolnjujejo pogoje za ravnateljico po 144. členu zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, zato jih je ocenil pozitivno, prednost pa je ponovno dal Vlasti Starc. Pred glasovanjem je Branko Kelemina pozval ostale svetnike: “Zdi se mi kot politično taktiziranje in preigravanje. Nisem namreč videl noben dokazil, zakaj

je ena kandidatka boljša od druge. Če je bila Danica Božič slaba direktorica, je treba povedati, kaj je naredila narobe.” Odgovor mu je poskusil dati predsednik KVIAZ-a Tine Zupančič, ki je povedal, da so pred dvema letoma odkrili nekaj napak v vodenju, kot so izplačevanje nadur in dodatkov za investicije, ki po njegovih besedah to niso bile. Po drugi strani so svetniki na klop dobili tudi mnenje in podpis okoli 40-ih delavcev Vrtca Ciciban Sevnica, ki so napisali, da je Starčeva na račun vrtca obiskovala seminarje, potem pa svojega znanja ni hotela brezplačno deliti otrokom, in še nekaj drugih podrobnosti. Svetniki so zato nekajkrat poudarili, da je nesmiselno dati prednost kandidatki, ki nima podpore v kolektivu, vendar je na koncu prevladalo mnenje predsednika KVIAZ-a, da se je “neresno v enem mesecu drugače odločiti”. Svojo odločitev izpred meseca pa sta ponovila tudi vzgojiteljski zbor in svet zavoda, slednji se z neobvezujočim mnenjem lokalne skupnosti ni strinjal. Zdaj čakajo samo še na odločitev (potrditev) ministra Lovra Šturma.

MOJCA RAPUŠ



MOSTOVA V TREBNJEM - Nov most (na fotografiji desno) na trebanjski vpadnici, ki ga bodo uporabljali med popravilom starega, naj bi sprejel prva vozila v naslednjih tednih, potem ko je v teh dneh še zavarovan z zapornicami. Med obnovo starega mostu bodo gnečo na začasnem mostu zmanjšali tako, da bodo že pred Trebnjem preusmerjali vozila z magistralne ceste. Zaradi take obvoznice se bo med obnovo mostu povečal promet v Dolenji Nemški vasi mimo šole in dalje proti Trebnjemu. (Foto: M. L.)

Kakšen nov most?

Trebanjci zahtevajo ne le obnovo, ampak tudi širitev - Začasno, dokler ne bo avtoceste

TREBNJE - V Trebnjem bodo na mestni vpadnici iz smeri magistralne ceste zgradili nov most. Med gradnjo bo promet potekal po nadomestnem mostu, ki so ob ga že zgradili ob starem, vendar je

zdaj še zaprt. Začetek gradnje odlašajo verjetno tudi zaradi različnih pogledov na obnovo mostu. Občina Trebnje namreč zahteva, naj bo sedanji stari most po obnovi širši, tako da bo po njem možen dvosmerni promet, tudi tovornjakov, in da ne bo več prometno ozko grlo. DARS, investitor del, take trebanjske zahteve zavrača, češ da za širitev ne dobi soglasja Slovenskih železnic. Eden od razlogov, zakaj naj bi sedanji stari most samo podrl in na njegovem mestu zgradili enako širokega, naj bi bil tudi ta, da bodo obnovljeni most uporabljali tudi le začasno, samo dotlej, ko bodo na območju Trebnjega zgradili avtocesto in bo mesto dobilo most. Trebnjemu taki odgovori niso všeč, saj še znano ni, kdaj bodo sploh začeli delati hitro cesto v tem delu države.

M. L.

SREČANJE Z BORCI GUBČEVE BRIGADE

TREBELNO - Območni odbor Združenja borcev in udeležencev NOB Trebnje in odbori skupnosti borcev Gubčeve brigade, 12. brigade in Dolenjskega odreda pripravljajo 2. septembra ob 11. uri na Trebelnem tradicionalno srečanje. Proslavo bodo začeli pri spomeniku na mestu, kjer je bila pred 58 leti ustanovljena Gubčeva brigada in nadaljevali pri lovskem domu, kjer bo govoril Ciril Metod Pungartnik, župan občine Trebnje. V kulturnem programu na proslavi Gubčeve brigade na Trebelnem bodo hostopili učenci osnovne šole Trebelno in trebanjski občinski pihalni orkester.

CHAUSSEE TEATER V SEVNICI

SEVNICA - Anke Scholz in Bily Bernhard, nemški igralski tandem, bolj znan pod imenom Chaussee teater, sta v ponedeljek odigrala pravljico Peter in volk. V Slovenijo sta prišla na ljubljanski Trnfest KUD-a Franceta Prešerna, nato pa sta nastopila še v Mariboru in v atriju sevnškega gradu. V dobre pol ure trajajoči glasbeni pravljici, v kateri sta nemška igralka spregovorila le nekaj angleških besed, ki sta jih takoj prevedla v slovenščino, sicer pa sta se predstavljala le z mimiko, vzkliki in mrmljanjem, je uživalo okoli 80 otrok in njihovih spremljevalcev. Proti koncu je Anke Scholz na oder povabila tudi dve deklici, ki sta z igralko odigrali kratek prizor.

M. L.



SEVNŠKA PLANINSKA POT - Pohodniki, ki so pred časom po 32 urah in 120 kilometrih hoje prispeli v Loko pri Zidanem mostu, so menili, da tega dne postavljajo, pač zaradi obnovljene poti, temelje novemu pohodništvu. V “zmagoviti” deseterici sta bili tudi ženski. Vsem hodcem na obnovljeni poti je bilo kljub dokazano dobri kondiciji lažje pri srcu, ker je bil vse tri dni nekje v bližini kombi, ki ga je za spremstvo posodila Sportna zveza Sevnica. Na fotografiji: zaključek tridnevnega pohoda v Loko pri Zidanem mostu. (Foto: M. L.)

NE K NJIM, ZA BOŽJO VOLJO! - V Trebnjem je politično prizorišče na desnici popolnoma pregreto. Sodeč po izjavah nekaterih domačinov, so pred občinskim združenim občnim zborom Slovenski krščanski demokrati svoje člane obveščali, tudi pisno, naj se ne udeležujejo skupnih sestankov s stranko SLS. Kakor koli že, prvakov trebanjske krščanske demokracije ni bilo na združenem občnem zboru SLS. Ženin ali nevesta, kdo bi v obravnavanem primeru vedel prav, je torej zbežal tik pred svatbo iz tako rekoč že ogrete postelje.

K NAM, ZA BOŽJO VOLJO! - V vrstah SLS, zdaj že nekdanje stranke tudi v Trebnjem, trdijo, da jih SKD, ki je zdaj že tudi bivša stranka, vabi, naj izstopijo iz SLS. Ampak SLS očitno ni za take snubce, saj vztraja pri svojem prepričanju in bo pokazala figo Peterletu, ko bo ta prišel ponujat predvolilni golaž ali morda, da bo bolj sodobno, hamburgerje oz. špagete v Trebnje.

GROZNA UČNA POT - Gozdna učna pot pri trebanjskem gradu, imeniten izdelek poznavalcev in ljubiteljev narave, postaja po zaslugi neznanih dobaviteljev grozna učna pot. Ob njej so neznanici namreč do slej stresli že precej odpadkov.

IGRE BREZ MEJA

TREBNJE - V Trebnjem potekajo igre brez meja. Igrajo se z mostom. In s Trebanjci. To počno državne ustanove, ki odločajo, kako širok bo lahko bil most. Če ima Trebnje kje kakšnega “džolija”, kakršni prinašajo uspeh na pravih igrah brez meja, bodo zmagali zagotovo, drugače pa bolj težko.

(ANTI) KOMUNISTIČNO

TREBNJE - Na širšem trebanjskem območju že dolgo niso tolikokrat izgovorili besede komunist, kot se to dogaja v zadnjem času. Zanimivo, da besedo izgovarjajo zakleti sovražniki komunistov. Gre za to, da se na desnici zmerjajo, kdo je Zagožnov in da je Zagožen največji komunist in da je vse zaje. No, da se bo lepše slišalo, lahko rečete tudi zajedel.

Sevnški paberki

RED MORA BITI - Na torkovi izredni seji so svetniki drug za drugim poudarjali, da se mora hiša, ki so jo imenovali kar Norhaus, čim prej podreti, ker močno kvari ugled Sevnice. Razglabljali so, kam bi preselili številne prebivalce te hiše, ki so po besedah župana Kristijana Janca pripravljeni na selitev, povsem na koncu seje pa so ugotovili, da je v hiši zasledeno eno samo stanovanje, eden izmed svetnikov pa je povedal, da najboljši sosed prodaja eno izmed svojih stanovanj. Župan je prikal pametnemu predlogu, več pa zaenkrat še ni znano.

VODA - Sevnški svetniki so na izredni seji govorili tudi o vodovodu, ki ga v višjih predelih sevnške občine še vedno ni, zato jo dovažajo člani PGD Sevnica. Za 5 kubikov vode, ki jo pripeljejo do Zabukovja, menda zaračunajo kar 15.387 tolarjev in nekaj stotinuro. Svetniki so ugotovili, da bi za tak denar vodo lahko vozil tudi kdo drug, ne samo prostovoljno gasilsko društvo, župan pa je obljubil, da bodo vsem, ki bodo shranili račune, denar tudi povrnil. Po novem bodo v prvem načrtu voda, šole in vrtec, ceste pa bodo morale malo počakati. Glede na to, da je malo prej obljubil ureditev gorskih cest, njegove obljube o gradnji vodovoda ne gre jemati pretirano resno. Kdor je navajen, da odpre pipo, iz nje pa priteče voda, ne ve, kako hudo je, če moraš skrbeti, da niso žejni družinski člani in tudi živali na nje.



Na Raki še ne bodo gradili vrtca

Kljub slabim učnim pogojem osnovna šola na Raki izpolnjuje normative devetletke, zato prenove šole in gradnje vrtca država noče financirati, občina pa ne more

RAKA - Učenci osnovne šole Raka vstopajo in izstopajo na avtobus na zelo prometni cesti, gospodinjstvi pouk imajo v kuhinji, shrambo v najbolj toplem prostoru šole, knjižnico so si uredili v telovadnici, otroci iz vrtca se igrajo v peskovniku, ki je poln pasjih iztrebkov, šolska okna, ki gledajo v atrij, pa se zaradi dotrajanosti sploh več ne odpirajo, je povedala ravnateljica Kristina Molan. Šola ustreza normativom devetletke, ima premalo otrok in ni na demografsko dovolj ogroženem območju, zato država ne bo sofinancirala prenove in novogradnje vrtca, občina pa ima za to zaenkrat premalo sredstev, je že več let nespremenjeno situacijo komentiral vodja oddelka za družbene dejavnosti na krški občini Ernest Simončič.

V stavbi osnovne šole Raka se nahajata še vrtci in mala šola. Vsi so zelo utesnjeni, močno pa si želijo tudi jasli, za katere je veliko zanimanja. Ravnateljico Molanovo najbolj moti, da občina vse naredi samo na pol. "Ko so urejali podstrešje, so pozabili na žalužije, ki smo jih morali kupiti sami, saj je bilo tako vroče, da smo morali celo evakuirati učence," pove Molanova in nadaljuje: "Igrišče imamo preko ceste, ko pa so ga urejali, niso naredili tribuna in avtobusnega postajališča z izogibalščem, kot je bilo načrtovano. Najhuje je

zjutraj, ko na cesti stojijo vsi vozači, ki jih je okoli 130, avtobusi, kombi, avtomobili staršev, ki svoje malčke peljejo v vrtce, vsem pa se mudi v službo," je izredno stanje opisala ravnateljica. Pred dvema letoma so dali v revizijo tudi projekt za ureditev postajališča, a do danes še niso dobili odgovora. Ravnateljica pravi, da se tistim v Ljubljani njihov problem morda res zdi majhen, njej pa ne, saj se zdrže vsakič, ko zavilijo gume in je vesela, da ni bilo do sedaj še nobene nesreče. Rafko Jurečič, vodja oddelka za gospodarsko infrastrukturo na krški občini, je povedal, da so revizijo projekta v Ljubljani zavrnili, ker ni v njihovem načrtu direktorije za ceste za naslednja tri leta, zato je krška občina poslala projekt v revizijo v Novo mesto. Če bodo projekt pozitivno revidirali, bodo lahko začeli z delom, vendar bodo morali vse tudi sami financirati. "Za pločnik in avtobusno postajališče imamo predvidenih dvakrat po 10 mili-

jonov tolarjev, vendar moramo najprej počakati na odgovor iz Novega mesta in pridobiti ustrežna dovoljenja," je povedal Jurečič.

Raški osnovnošolci bodo morali očitno še nekaj časa vzdržati, saj imajo to nesrečo, da njihova šola po površini ustreza pogojem devetletke, zato država noče financirati gradnje vrtca, s čimer bi rešili problem kuhinje in shrambe, saj bi se lahko razširili v sedanje prostore vrtca. Čeprav ravnateljica vedno znova ponavlja, da to ni prava rešitev, je Ernest Simončič povedal, da bodo morali preurediti prostore, ena skupina otrok iz vrtca pa se bo verjetno preselila v zgornjo stavbo.

Ravnateljica Kristina Molan že deveto leto moleduje za napredek, vendar, kot je povedal Ernest Simončič, z gradnjo novega vrtca na že kupljenem zemljišču za šolo zaenkrat ne bo nič. Do zdaj je Molanova že dosegla ureditev podstrešja, sicer bi imeli pouk v dveh izmenah, knjižnico bo letos preselila že tretjič, zamenjali so okna, ki gledajo proti cesti, uredili igrišče in prekrili tretjino strehe. "Kot ravnateljica sem strokovnjakinja za pedagoško delo, ne pa za gradnjo, vendar sem se v svojih treh mandatih največ ukvarjala prav s tem," je nad učnimi pogoji razočarana ravnateljica.

MOJCA RAPUŠ

Srečanje z iskrico v očeh

Srečanje upokojencev občine Krško - Razstava slik - Kristalni globus za Pihalni orkester Kapele

KRŠKO - Srečanje upokojencev občine Krško minulo soboto v Kulturnem domu Krško, ki je bilo že sedmič zapored, bo nedvomno ostalo udeležencem v spominu kot prijetna popestritev vsakdanjika. Društvo upokojencev Krško in koordinacijski odbor društev upokojencev občine Krško sta pod pokroviteljstvom občine Krško zaigrala obiskovalcem najprej kulturni program. Izvajalci tega so

udeležence srečanja, ki jih je bilo za polno veliko dvorano kulturnega doma, spodbudili ne le k poslušanju in aplavzu, ampak tudi k petju. Citre, ki spominjajo upokojenca na cvetje v jeseni, ansambel vse bolj priljubljenih diatoničnih harmonik, pevka ali pevec, ki s pesmijo priključijo neko znano melodijo iz neke mogoče daljne mladosti, oktet, vokalna skupina, mlada peselca, pihalni orkester in še kdo, so bili zadosten razlog celo za iskrice v očeh tistih, katerih dan je bilo to srečanje. Nedvomno je prav tak uvodni del dogodka pomenil za prenekaterega udeleženca jedro prireditve. Čeprav ne gre prezreti, da so na srečanju sicer tudi predstavili dejavnost upokojencev v krški občini in da je bil med zbranimi tudi krški župan.

Pihalnemu orkestru Kapele, ki je nastopil na srečanju krških upokojencev, je ob njegovi 150-letnici Kulturni dom Krško podelil kristalni globus.

O kulturni strani srečanja morada še to, da so bila v avli doma na ogled slike članov Društva upokojencev Krško.

M. L.

VINU 12 ODLIČIJ V RADGONI

BREŽICE - Vino Brežice je na 26. ocenjevanju vin v okviru mednarodnega kmetijskega živilskega sejma v Gornji Radgoni prejelo odličja za dvanajst vrst vin. Laški rizling suhi jagodni izbor in ledeno vino, oba letnika '99, sta prejela veliko zlato medaljo. Šest vin je prejelo zlato medaljo, in sicer ledeno vino sauvignon in chardonnay, letnik '98, modra frankinja ledeno vino '99, chardonnay jagodni izbor '99, moscon tawny '90 in sauvignon pozna trgatav '99. Srebrno medaljo je vino prejelo za laški rizling izbor '99, baron Moscon penina '97 in '95 ter šipon pozna trgatav '99.

NA VARNEM

BREŽICE - Uživalci mamili v Brežicah dobro vedo, kje se morajo skrivati, da bodo varni pred vsiljivci in skriti: čisto blizu policijske postaje.



UPOKOJENCI MED SPOMINE IN Z DOBRO VOLJO - Kulturni program na 7. srečanju upokojencev občine Krško je znova izrazil kulturno trditev, domiselnost in neverjetno zagnanost ljudi na Krškem polju in njegovem obrobju. Ustvarjalnost na odru Kulturnega doma Krško so obiskovalci v dvorani radi zaploskali. (Foto: M. L.)

Vino nataka pijačo v treh izmenah

Brežiški proizvajalec pijač v zadnjih 7 mesecih povečal proizvodnjo za štirikrat - K. Recer: "Po dolgoletnem trudu zdaj normalno delamo" - Vinove lastne blagovne znamke

BREŽICE - Vino Brežice je v zadnjih 7 mesecih letošnjega leta povečalo proizvodnjo za skupno štirikrat. Porast podjetje beleži pri brezalkoholnih pijačah. "Brezalkoholnih del firme smo od decembra lani do zdaj občutno posodobili. Če na prvi pogled ni videti sprememb, vendarle drži, da smo znotraj zidov povsem nova firma," pravi Karl Recer, direktor Vina Brežice.

Naložbe v obnovo polnilnic se kažejo kot koristne. Po direktorjevih besedah je njihova najnovejša polnilnica trikrat zmogljivejša od prejšnje. Kljub temu polnilnice, kot je nedavno povedal direktor Recer, delajo redno v dveh izmenah in občasno tudi v tretji. Zaradi tako zasledenosti proizvodnih linij so na novo redno zaposlili 45 ljudi in poleg tega pritegnili kčasnemu, počitniškemu, delu še okrog 50 študentov in dijakov. Po začet-

ku šolskega leta, ko bodo dijaki in študentje odšli, bodo verjetno poiskali še nekaj delavcev.

Tak delovni tempo kaže na razmere, ki jih direktor Recer opisuje z besedami: "Na eni strani smo bili prisiljeni veliko vlagati, na drugi strani pa smo si našli delo in smo naredili kmo napredek. Vino Brežice je po dolgoletnem trudu, da bi preživeli, zdaj začelo normalno delati."

Med pomembnejše razvojne korake v zadnjem obdobju štejejo

pogodbo, s katero so postali polnilnica kokakole. Če torej po eni strani nastopa v nekako podrejeni vlogi, hkrati uspešno prodaja tudi lastno znanje. Blagovna znamka Fit je v desetletju, kolikor jo razvijajo, postalo drugo ime za paleto brezalkoholnih pijač. Če so pod tem skupnim imenom sprva delali v Vinu gazirane osvežilne pijače, v zadnjem času omenjena blagovna znamka pomeni tudi nepeneče napitke.

Med polnilniško dejavnostjo podjetja Vina omenjajo tudi polnjenje različnih pijač za nekatere veletrgovine, tako za Interspar in Mercator.

M. L.



"DOBRODOŠLI DOMA" - Lani sta Drnovšek in Spacapanova (na fotografiji v Kostanjevici na Krki) skupaj s svojima otrokoma poletni dopust preživel večino časa v vsega dveh kamninih na vodah Jadranskega morja. Z letošnjim kolesarjenjem v osrčju Posavja in v Obsotelju sta prav od blizu spoznavala razmere na celini. Kot sta prepričana ob tem, bo Posavje svojo turistično ponudbo lahko še občutno izboljšalo, kar bo pokrajina navsezadnje primorana storiti, če želi v korak z drugimi. Zaradi sebe, ne toliko zaradi vseslovenskega turističnega gesla "Dobrodošli doma". (Foto: M. L.)

"Posavje se skriva"

Kolesarja iz Škofje Loke o turističnem utripu dolenjskih Benetk in pokrajine ob spodnji Savi

KOSTANJEVICA NA KRKI - V Posavju radi povedo, da razvijajo turizem, pohvalijo se tudi z vrsto ukrepov za to, da bi jih turisti opazili in odkrili. Kako Posavje vidijo obiskovalci od drugod? Pred nedavnim sta na svoji poti od Novega mesta do Celja prikolosarila v Kostanjevico na Krki Škofjeločana Mateja Spacapan in Igor Drnovšek. Drnovšek, profesor geografije in profesionalni pevec v Slovenskem komornem zboru, je posavsko turistično ponudbo primerjal s skrbjo za turiste v nekaterih evropskih mestih, pri tem mu je pomagala Spacapanova, profesorica francoskega jezika. To jima ni bilo težko, saj sta tako ali drugače že dodobra prekrizirala Evropo v vseh štirih smereh. "Obstoječe možnosti bi bilo treba povezati. Krka, dolenjska lepota, sameva, kot da je ni. Kostanjevica-Benetke, kot da jih ni. Nikjer ni nobenega napisa, da se utegne kaj zgoditi kaj posebnega. Tam gori ob poti je

neka tabla, ki jo počasi že preganja čas. Posavje preveč skriva svoje zanimivosti. Tu imajo bogato pokrajino. Domačini verjetno ne vidijo tega bogastva, vsakdo, ki pride od drugod, pa vidi posebno identiteto pokrajine. No, marsikaj obiskovalec vidi samo, če se potruži. Smerokazi, na primer, niso jasni," sta domala v en glas povedala ob postanku v Kostanjevici.

Po njunem mnenju je zelo povalno, da ima mesto turistično informacijsko pisarno, le malo preveč skrita je ta informacijska ustanova. Kot menita Škofjeločana, bi bilo kolesarjev skozi Posavje več, če bi zanje bolje označili poti in če bi ljudje v avtomobilih vozili po cestah počasneje.

Potem ko sta Škofjeločana kolesarila prvi dan, ko sta bila tudi v Kostanjevici na Krki, od Novega mesta do Čateža ob Savi, sta od tam drugo etapo nadaljevala proti Celju.

M. L.

Nuklearke so dovolj varne

Tako so ugotovili že na Finskem, v Rusiji in Angliji, dodajajo pa, da so tudi poceni vir energije

V preteklem letu je jedrska proizvodnja elektrike narasla za 4 odst., kar ni vseh zelenim, ki se še vedno spominjajo črnoobilске katastrofe. Londonski vodilni poslovni časopis Financial Times in finska primerjalna študija ugotavljata, da so pravilno zgrajene in dobro vodene nuklearke poceni in varen vir energije, piše glasilo Evropskega nuklearnega združenja Nucleus. Tudi o varnosti in zaprtju krške nuklearke je bilo napisanega že veliko. In kako se te problematike lotevajo v svetu?

V Nemčiji so se odločili, da svojih 19 jedrskih elektrarn ne bodo zaprli prej kot v 32-ih letih, tako da bodo krepko presegli letnico 2020, pri kateri so 1998 vztrajali vladajoči zeleni. Ob tem se še ne ve, če bo v Gorlebnu odlagališče radioaktivnih odpadkov, saj so, da bi pomirili ljudi, ustavili raziskave, kar pa pomeni, da se bodo morali s tem ubadati poznejši rodovi.

V Rusiji narašča poraba energije, vendar se hkrati zmanjšuje proizvodnja plina, zato so prepričani, da lahko primanjkljaj pokrijejo samo z izjemnim povečanjem jedrske proizvodnje, kar je bolj ekonomično od termoelektrarn.

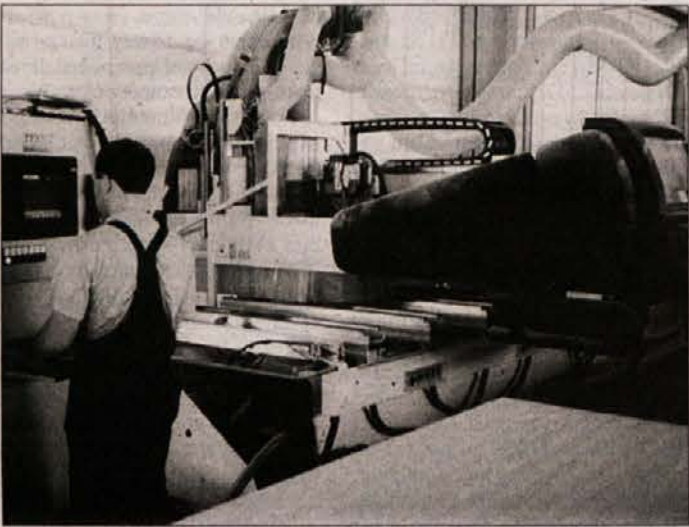
V Indiji in Pakistanu zaključuje gradnjo reaktorjev. Indija je odprla svojo dvanajsto jedrsko elektrarno, štiri pa še gradi. Pakistan pa je na omrežje priključil drugo jedrsko centralo. V Evropi bo Evropska komisija s 500 milijoni evrov začela zapirati in razgrajevati stare jedrske elektrarne sovjetskega tipa v Litvi, Slovaški in Bolgariji, nekaj denarja pa bodo namenili tudi prerazporeditvi in modernizaciji energetskega sektorja vzhodnih držav. Zadnja elektrarna v Černobilu, ki s svojo usodo še vedno buri pripadnike zelenih, bo tako dokončno prenehala obratovati 15. decembra letos, še piše Nucleus.



POLNILNICE STALNO DELAJO - Tudi zahvaljujoč vročemu poletju so Vinove polnilnice, od koder je fotografija, delale s polno paro; tak zagon še traja. V podjetju menijo, da se bo 6 milijonov mark, ki so jih vložili v posodobitev firme, bogato obrestovalo. (Foto: M. L.)

TURISTIČNI DELAVCI V SOTESKI

SOTESKA - Na pobudo predsednikov turističnih društev Dolenjske Toplice in Žužemberk smo se člani obeh društev 26. avgusta zbrali v Soteski pri gasilskem domu. Vlekli smo vrvi, veslali po reki Krki, igrali nogomet, reševali grajske prince, peli, jedli in pili. Vzdušje je bilo enkratno. Mojca Pršina in Francka Ožbolt sta predstavili igrice, slišali pa smo tudi pesmi, pred katerima se skrile sam Prešeren. Vsi so menili, da je potrebnih več takih druženj, zato smo obljubili, da se drugo leto spet srečamo. Predsednik Turističnega društva Dolenjske Toplice Jože Majes je dodal, da mora srečanje postati tradicionalno. Na koncu sta nas obiskala župana, dolenjsko-topliški Franci Vovk in žužemberški Franci Škufca. Slednji je povedal, da je treba nekaj narediti za promocijo turizma, zato bo srečanja tudi finančno podprl, če bo treba.



SODOBNI RAČUNALNIŠKO VODENI STROJ - Najnovejša pridobitev delavnice Vinka Škofljanca v Brezicah, kjer na mesec naredijo približno 4.000 notranjih in vhodnih vrat, je stroj, ki hkrati opravlja več operacij. Vratno krilo obreže, brazdi in izvrti luknje za ključavnico, kljuko in nasadila. Prednost CNC stroja je tudi v veliki natančnosti, kar je za serijsko proizvodnjo še kako pomembno. (Foto: M. Vesel)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Visoki polletni dobički

Po nekajmesečni suši na kapitalnem trgu delničarje v teh dneh razveseljujejo izplačila dividend. Množični manjši družbi sta se pridružila Petrol in Krka, v kratkem pa naj bi z izplačilom pričel tudi Lek. Samo izplačila dividend teh treh družb bodo lastnikom prinesla preko 3 milijarde tolarjev, zato borzniki optimistično upajo, da se bo vsaj del tega denarja vrnil na borzo in pripomogel k dvigu tečajev. Ne samo svez dotok kapitala, temveč tudi polletni poslovni rezultati nekaterih družb bi morali vpliti na optimizem vsakemu zdravemu kapitalistemu trgu. Nekatera podjetja, ki so pohitela z objavo rezultatov, so presenetila, saj so močno presegle primerljive rezultate lanskega polletja.

Trgovci kot da ne moti vse hujska konkurenca, ki se bje med njimi, saj poslujejo nad pričakovanji. Tako je Merkur z letošnjimi polletnimi prihodki od prodaje za več kot 8 odst. presegel lanskega, doseženi polletni dobiček pa za kar 40 odst. presega lanskega v istem obdobju. Razveselil je tudi Mercator, saj je ustvaril 1,746 milijarde tolarjev čistega dobička, kar je skoraj 45 odst. več kot v istem obdobju lani oz. skoraj dve tretjini načrtovanega letošnjega dobička.

Za trgovci so nas razveselili farmacevtilski družbi. Lek z objavo, da so pridobili registracijo za zdravilo enapril v ZDA, tako da si bo poleg Krke in nekaj drugih farmacevtskih družb poskusil odrezati kos

Uspeh je v kakovosti in predanosti

Družinsko podjetje Medle je z nakupom podjetja v Ljubljani razširilo proizvodnjo - 40 odst. izdelkov izvozijo - Največja želja: vso proizvodnjo spraviti pod eno streho

NOVO MESTO - Prvega januarja prihodnje leto bo minilo 25 let, odkar sta Alojz in Marta Medle v Novem mestu odprla svojo roletarsko obrt. V letih je iz nje zrastle uspešno družinsko podjetje, ki pod imenom Medle združuje tri podjetja, ki predstavljajo tudi njihov, v tri sklope razdeljen, proizvodni program, pred meseci pa so kupili še Roletarstvo Boc na Čarigovi 4 v Ljubljani.

"Z nakupom Roletarstva Boc smo zaokrožili našo ponudbo rolet in žaluzij, PVC stavbnega pohištva in dekorativnih senčil ter ji tako dodali še plastične rolete," je povedala Marta Medle, ki skrbi za finančno poslovanje, sicer pa je tudi direktorica enega od njihovih podjetij. S podjetjem iz Ljubljane so poslovno sodelovali že preko 20 let, ob nakupu pa so obdržali celotno proizvodnjo z opremo in tehnologijo, ponudbo in vseh pet zaposlenih. Sedaj urejajo še razstavni salon, kjer bodo kupcem iz slovenske prestolnice in okolice ponudili svoj celotni proizvodni program.

V družinskem podjetju je skupno zaposleno 58 ljudi, ki imajo prav v poletnih mesecih največ dela. "Delati moramo, ko je delo in ne takrat, ko bi želeli. Vse, kar delam, delam z veseljem. To veselje in predanost delu pa želim prenesti tudi na zaposlene," je dejala Marta. Štirideset odstotkov izdelkov izvozijo, okoli 30 odst. jih

prodajo za nadaljnjo prodajo, prav toliko pa končnim kupcem. Največ izvozijo na Hrvaško, sedaj pa se jim odpirata še trga v Bosni in Hercegovini ter Makedoniji. Vse skozi so veliko pozornosti posvečali izboljšanju kakovosti izdelkov in iskali najboljši material za svoje proizvode. Kar tri četrtine materiala uvozijo direktno iz Nizozemske, Švedske, Belgije, Izraela, Nemčije in Danske. Osebnostni stik s proizvajalci je izredno pomemben, saj jih dobavitelji tako redno seznanjajo z vsemi novostmi, priporočijo drugim...

V podjetju, kot je njihovo, tudi načrtov ne manjka. "Najbolj si želimo, da bi našo proizvodnjo, ki se sedaj nahaja na štirih lokacijah, združili pod eno streho. V obrtni coni na Cikavi smo že kupili zemljišče, sedaj pa že skoraj leto dni čakamo na lokacijsko dovoljenje. To bi bistveno znižalo stroške poslovanja, ki jih zahteva vzdrževanje

visokega nivoja kakovosti, kot smo si ga zastavili. Da trenutno vse, kljub razpršenosti, teče kot namažano, pa je pripomogel tudi certifikat kakovosti ISO 9002, ki smo ga pridobili lani," je zaključila Marta Medle. Naj ob koncu omenimo, da Medletovi tudi letos sledijo humanitarnemu klicu in iščejo družino, ki bi jo lahko podprli na podoben način, kot so lani družino Dragovan iz Srednje vasi.

M. ŽNIDARŠIČ

SLOGAN IN LOGOTIP DOLENJSKIH TOPLIC

DOLENJSKE TOPLICE - Turistično društvo Dolenjske Toplice je v široki javni razpravi in s pomočjo ankete sprejelo slogan in logotip turizma v Dolenjskih Toplicah, zdaj pa mora njegovo uporabo zakoniti še občinski svet. Logotip, ki ponazarja izvir termalne vode ter dve dolini, porasli z gozdovi, bo TD uporabljalo za celotno podobo turizma v Dolenjskih Toplicah, predvsem pa bo namenjen predstavitvenemu materialu in večji prepoznavnosti kraja.

Vsako leto večji dobiček

Leta 1990 so v Kopitarni izgubili 70 odst. trga, v letošnjem prvem polletju pa imeli 36 milijonov dobička

SEVNICA - Sevnica Kopitarna je imela v letošnjem prvem polletju za 858 milijonov tolarjev prihodkov, kar je 9,2 odst. več kot v enakem obdobju lani in pomeni 2-odstotno realno rast obsega poslovanja. Dobiček Kopitarne je v prvih šestih mesecih letošnjega leta znašal 36.206.000 tolarjev, je povedal direktor Marjan Kurnik.

Kopitarna Sevnica že zdaj intenzivno prodaja kolekcijo pomlad-poletje 2001, za katero so naredili 100 novih modelov obutve. Te predstavljajo tudi na mednarodnih sejmiščih. V Lazi di Gardo, Bologni, Düsseldorfu, Budimpešti in Skopju so že bili, verjetno pa se bodo novembra predstavili tudi v New Yorku. Tam niso neznani, saj Američani že poznajo njihove napenjače in raztezače. Ti predstavljajo 20 odst. njihove proizvodnje, 50 odst. pripada obutvi, 30 odst. pa čevljariskim kopitom.

Letošnje leto je za sevnico podjetje leto naložb, saj bodo s 90 milijoni tolarjev v tovarno pripeljali nove stroje, ki pa ne bodo zamenjali starih, temveč bodo z njimi le povečali svoje zmogljivosti. Preostalih 10 milijonov, za naložbe so namreč namenili 100 milijonov tolarjev, bodo vzele posodobitve v informatiki.

Kopitarna Sevnica deluje že od leta 1886, zadnje večje krizo pa so doživeli po razpadu Jugoslavije in je trajala od leta 1992. Takrat so izgubili 70 odst. trga, ki so ga nadomestili z Nemčijo, Francijo, Avstrijo in Anglijo, pa tudi Madžarsko in Hrvaško. "Delež izvoza našega podjetja predstavlja 60 odst. celotnega prihodka," je povedal direktor Kurnik, ki je razložil, da v Sloveniji sicer nimajo svoje prodajalne (razen industrijske, ki se nahaja v neposredni bližini to-

varne), vendar njihovi izdelki polnijo police na približno 200 prodajnih mestih velikih trgovskih podjetij in ostalih. "Trenutno je v podjetju zaposlenih 254 ljudi, kar je popolnoma enako kot v enakem obdobju lani. Med poletnim časom pa si je dodatne tolarje v njihovi proizvodnji, skladišču in finančah služilo od 10 do 15 študentov", je še povedal direktor Marjan Kurnik.

M. RAPUŠ

UREJAJO RAPAČO

VELIKI PODLOG - Domačini v Velikem Podlogu urejajo Rapačo, jezerce na robu vasi. Ta voda predstavlja predvsem zalogo vode za gašenje morebitnih požarov, vendar služi tudi za drugo. Park, v katerem je jezerce bi bil še primeren prostor za veselice, nekaterim pa služi tudi za sprehajališče. Ribiči so ob vodi že pripravili tekmovalna in verjetno bodo ribiške tekme tu tudi še v bodoče.

Varčevanje za brezskrbno starost

Kako do dodatnega pokojninskega zavarovanja? - Najvišjo davčno olajšavo omogoča kolektivno zavarovanje, ki ga financira delodajalec - Večje donose obljublja Prva pokojninska družba

NOVO MESTO - Razmišljanje o pokojninah mladi, pa tudi tisti malce starejši zaposleni posvečamo premalo pozornosti. Menda je dovolj že to, da se borimo za obstanek, za službo, za boljše plačo, vendar nas v prihodnosti čaka kar nekaj sprememb. Kot kaže trend, se bo delež starejših povečeval, vse več bo upokojencev, manj pa zaposlenih, ki plačujejo vsake in prispevke, kar bo prineslo tudi nižje pokojnine. Z reformo pokojninskega sistema je država del odgovornosti za starost prenesla na posameznika. Na nas je torej, da si priskrbimo dodatni vir za starost, saj država sama ne more več jamčiti takih pokojnin, kot so bile doslej.

Eno od možnosti dodatnega pokojninskega varčevanja predstavlja organizirano dodatno pokojninsko zavarovanje z davčnimi olajšavami, ki ga je posamezniku ponudila država. Najvišjo davčno olajšavo omogoča kolektivno zavarovanje oz. pokojninski načrt, ki ga financira delodajalec. Po domače povedano: vsak mesec damo nekaj na stran, del prispevka pa pokrije delodajalec s povečanjem plače. Pri omenjenem varčevanju za starost ima prednost ne le posameznik, temveč tudi podjetje, saj se mu zniža davek na dobiček, poveča pa se lojalnost podjetju.

Naj omenjeno pokojninsko zavarovanje predstavimo s primerom: posameznik, ki bi želel vsak mesec na svojem varčevalnem računu imeti 9000 tolarjev, bi se vsak mesec moral odreči od 0 do 4500 tolarjev neto dohodka, koliko bi se moral natančno odreči, pa je odvisno od prispevka delodajalca. Če bi celoten prispevek pokrili deloda-



V SLOGI JE MOČ - V delo je vpeta celotna Medletova družina: Marta in Alojz, ki je sicer od lani v pokoju, vendar je še vedno enako aktiven, sinova Gorazd in Robert ter snahi Nastja in Vanja (na sliki: Marta in Vanja). (Foto: M. Ž.)

Pozidana polovica obrtne cone

V celoti pa najkasneje v treh do petih letih - Prednost počasne gradnje je urbanistična urejenost

KOČEVJE - Odkar so kočevska podjetja AG-inženiring, Gramiz in Kovinar v začetku 90-ih let ustanovila GM Konzorcij, d.o.o., Kočevje, je na območju obrtne cone Breg na leto zrasel v povprečju vsaj en objekt. V teh dneh dokončujejo kar dva, v katerih bo na voljo okoli 2 tisoč kv. metrov poslovnih površin.

Oba objekta bosta zaživila še pred koncem letošnjega leta, s čimer se bo skupno število poslovnih površin, ki se že uporabljajo, povečalo na okoli 6.500 kv. metrov. To je le malo manj, kolikor znaša skupno število vseh površin, kolikor so jih zgradili v zadnjih šestih do sedmih letih, odkar so v obrtni coni pričeli z izgradnjo. Le redki investitorji namreč poslovnih prostorov, ki so jih kupili v fazi zaključene III. podaljšane gradbene faze, kot jih Konzorcij prodaja, še niso dokončali in jih še vedno ne uporabljajo. "Veliko kupcev smo dobili od zunaj," pravi direktor AG-inženiringa Vladimir Briški. S tem, da je večina investitorjev, ki so jih pridobili v zadnjih nekaj letih, iz krajev izven kočevske občine, pojasnjuje tudi njihovo pripravljenost in željo po čim prejšnjem dokončanju prostorov in pričetku poslovanja, kar se naj bi sicer tudi zgodilo, a vendar to ne velja v povsem enaki meri tudi za domače investitorje.

"Trenutno je pozidano 20 tisoč kv. metrov zemljišč, kar je polovica, v celoti pa bo obrtna cone pozidana najkasneje v prihodnjih treh do petih letih," pravi Briški. Dosedanjo počasnost v izgradnji obrtne cone, v kateri s postopno gradnjo objektov fazno širijo tudi

infrastrukturo, pripisuje številnim stečajem kočevskih podjetij v začetku 90-ih let. Na voljo je bilo veliko, poceni, že zgrajenih objektov, katerim novogradnje kljub nizkim cenam niso mogle konkurirati. Vendar pa je imela počasnost gradnje tudi svojo prednost. "Pri pozidavi smo dosledno upoštevali urbanistična pravila, rezultat tega pa je danes urbanistična urejenost," pravi Briški in dodaja, da je nivo kumunalne opreme v obrtni coni nad mestnim standardom. Ker se je gospodarsko stanje v občini umirilo in ker so cene za kv. meter poslovnega prostora v obrtni coni Breg še vedno med najugodnejšimi v državi, računajo, da jim bo uspelo pridobiti dovolj domačih investitorjev, še več kot dosedaj pa tudi investitorjev izven kočevske občine, da bodo lahko s hitrejšimi koraki kot neposredno po zlomu kočevskega gospodarstva pozidali še preostalo polovico obrtne cone.

M. L. S.



Vladimir Briški



ZAČNE SE V PROIZVODNJI - Visok dobiček Kopitarne je delo pridnih delavk in delavcev. (Foto: M. R.)



Obvestila in nasveti

Za vinogradnike

Ker so kisline pri zgodnjih sortah grozdja že precej nizke, je od petka, 25. avgusta, dovoljena trgati naslednjih sort: za bizelsko-remiški okoliš: portugalka, šentlovenka, rizvanec, ranina, sivi pinot, beli pinot, modri pinot, chardonnay, traminec; za dolenski okoliš: portugalka, šentlovenka, gamay, rizvanec, ranina, sivi pinot, beli pinot, modri pinot in belokranjski okoliš: portugalka, šentlovenka, gamay, rizvanec, modri pinot, ranina, sivi pinot, chardonnay, beli pinot.

Za vse ostale sorte bodo podatki oz. roki trgatve sproti objavljeni na telefonskem odzivniku in lokalnih radijskih postajah. Dodatne informacije so vam na voljo na Kmetijskem zavodu v Novem mestu, na Šmihelski 14, in po tel.: 373 05 70 ali 373 05 77.

Za sadjarje

V nasadih jablan nadaljujemo z obiranjem sort gala in elstar. Z obiranjem ostalih sort, kot je npr. jona-gold bo potrebno počakati, da se bo pojavila delna obarvanost plodov.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Prijazne branjeve so ta teden ponujale česen po 500 tolarjev za kilogram, čebulo po 100, zelje po 150, stročji fižol po 700, špinacio po 200, solato po 400, rdečo peso, kolerabo in korenje po 200, papriko po 120, papriko za vlaganje po 115, paradižnik po 150, kumare po 80, kumarice za vlaganje po 200, krompir po 60 do 80 in šopek peteršilja po 50 tolarjev. Od sadja so ponujale jabolka po 120 tolarjev za kilogram, hruške po 130, slive po 180 do 200, breskve po 140, nektarine po 180, lubenice po 80 do 89 in borovnice po 500 tolarjev. Obiski so lahko kupili tudi jajca po 20 tolarjev, liter sadjevca po 800 in liter slivkve po 1.000 tolarjev.

kmetijsko svetovanje

Krmni dodatki v boju proti posledicam suše

Ker je suša tudi letos pustošila po slovenskih kmetijskih površinah, si marsikateri kmetovalec zastavlja vprašanje, kako omiliti posledice zmanjšane pridelke krmnih rastlin, ki rejeu zmanjšajo prirejo ali celo znižajo stalez živine. Nakup krme je ponavadi v takih obdobjih zelo drag.

V intenzivni živinorejski proizvodnji je zelo pomembno, da je obrok hrane uravnotežen in da vsebuje med drugim tudi optimalno raven vitaminov in mineralov. Na doseganje optimalne ravni vitaminov vpliva predvsem kakovost krme in dodanih vitaminov ter način dajanja (v krmu ali v vodi), zoohigijske razmere v hlevu, rejno stanje in kondicija živali (bolne, izčrpane in visokoproduktivne živali potrebujejo več vitaminov), letni časi (npr. molznice potrebujejo pozimi več dodanih vitaminov). Pri pripravi obroka hrane za živali se moramo zavedati, da suša lahko povzroči znižanje kakovosti krmnih rastlin, zato je za uravnotežen obrok potrebno poleg ostalih dodatkov krmi dodajati tudi vitaminsko-mineralne mešanice (npr. Grovit), ki izboljšajo kakovost obroka in nam tako omogočijo optimalno rejo živali. Grovit lahko zamešamo k vsakodnevni obroki močne krme ali pa ga enostavno posujemo po krmi.

Prav tako je lahko pri siliranju npr. kuzu, ki jo je prizadela suša, ena od rešitev uporaba kakovostnega pripravka, ki izboljša kakovost pridelane silaže. Pri prizadetih rastlinah je ponavadi odstotek suhe snovi višji, primanjkuje pa vodotopnih sladkorjev, potrebnih za zakisanje. V takih primerih je priporočljivo izbrati silirni dodatek z encimi, ki s svojim delovanjem razgradijo netopne vrste vlaknine na sladkorje, ti pa predstavljajo bistveno hrano za laktobacile, ki zagotavljajo pravilno fermentacijo silirne mase. Eden od takih proizvodov za siliranje kuzu, trave in žitnih zrn je Plantanaze, ki je kombinacija laktobacilov in encimov. Silaža, ki je pripravljena s Plantanaze, je obstojnejša, lažje prebavljiva, izgube so manjše, energijska vrednost silaže pa je večja. Uporaba Plantanaze je enostavna, zmešamo ga s predpisano količino vode in poškropimo po silirni masi.

Seveda uporaba silirnih dodatkov in vitaminsko-mineralnih mešanice ni povezana samo s sušnimi obdobji, lahko pa nam omili in ublaži njihove posledice in nam hkrati daje možnost, da se prepričamo o učinkovitosti dodatkov krmi.

MARJETA REDEK, dr. vet. med.

Na razstavi govedi v Italiji

Državno ocenjevanje limousine in charolais pasme govedi v Italiji - Naslov šampiona razstave dvigne ceno vsej čredi - Najvišji razred dosega domača pasma piemontese

Pred kratkim je bilo v San Lorenzu v Italiji državno tekmovanje limousine in charolais pasme govedi za naslov šampiona razstave, ter razstava ostalih pasem govedi, ovac, koz in konjev. Ogleda se je udeležilo osemnajst kmetov iz vse Slovenije, med njimi tudi predsednik Društva rejcev govedi za meso Damjan Žužek, dr. Andrej Lavrenčič iz Biotehniške fakultete, z oddelka za zootehniko, in Jože Čeh, vodja govedorejskega centra Biotehniške fakultete v Logatcu.

Vsa prireditve je sicer trajala štiri dni, ocenjevanje razstavljenih živali, ki ga je opravila irska strokovnjakinja Rosalish Goulding pa

je bilo opravljeno v nekaj urah. Živali je ocenjevala ločeno po pasmi (limousine in charolais) in splošno v petih kategorijah. V prvih treh kategorijah so izbirali skupnega šampiona in šampionko junior, v četrti in peti pa šampiona in šampionko senior.

Imeti šampiona razstave v čredi je za rejca velik dosežek, saj se s tem dvigne cena vsem živalim v čredi. Kupci vedo, da take živali prihajajo iz dobre reje. Na razstavi lahko sodelujejo tudi uvožene živali pod pogojem, da so pri istem rejcu v Italiji vsaj tri mesece, saj se šele v tem času odrazijo značilnosti reje.

Na ocenjevanju je sodelovalo 93 živali limousine pasme in 20 živali charolais pasme. Pasma limousine je v Italiji močnejše zastopana. Prihujljena je predvsem zaradi lahkih telitev in boljše klanega izkoristka, saj ima zelo tanke kosti. Zahteva nekoliko bolj intenzivno rejo in več močnih krmil od charolaisa, ki daje zaradi velike prostornine vampa dobre rezultate tudi pri manj intenzivni reji. Razlika med njima je vidna tudi v klavni kakovosti, saj dosega limousine govedo v klavnici razred E in U, charolais pa največ razred U, razreda E ne doseže nikoli (v Italiji op. p.). Najvišji razred (S) dosega v Italiji le domača pasma govedi piemontese.

Dva dni preden pripeljejo živali na razstavo, morajo lastniki dostaviti organizatorju nekaj dokumentov. Razen rodovnika še negativne izvide kontrole za brucelozo in levkoko, stare največ mesec dni, od tuberkulizacije mora poteči najmanj tri mesece ter mesec dni star negativen izvid na IBR/IPV. Če so

bile živali vakcinirane za IBR/IPV (v tem primeru je izvid pozitiven), pa potrdilo o vakcinaciji. Živali morajo priti iz rej prostih tuberkuloze, levkoke in bruceloze. Pri pregledu rodovnikov smo opazili, da so živali na ocenjevanju v polovici potomci in potomke domačih bikov, druga polovica pa so potomci predvsem iz Francije in Danske uvoženih bikov.

Po ocenjevanju je bila še razstava rjave in frizijske mlečne pasme govedi, chianine in romagnole - domači mesni pasmi govedi, konj, mesnih pasem ovac suffok, bergamasca in appenninica ter mlečnih pasem ovac sarda, delle langhe in frizijske ovce.

BARBARA ŽAGAR

O predelavi jabolk v Jankovičih in Šentjerneju

Kmetijska svetovalna služba bo v okviru Projekta oživitve travniških sadovnjakov izvedla praktičen prikaz postopkov izdelave jabolčnega soka in postopke predelave sadja za sadna žganja in jabolčnik.

Zaradi sušnega vremena v letošnjem letu bo zelo veliko jabolk slabše kvalitete, ki bodo primerna le za predelavo. Zato so na prikaz vabljeni tudi intenzivni sadjarji, člani sadjarskih društev in vsi ostali, ki želijo gospodarno spraviti pridelek sadja. Za belokranjske občine bo prikaz na domačiji Raztresen v Jankovičih v petek, 1. septembra in sicer: ob 9. uri za udeležence projekta in ostale, ob 16. uri pa za člane Sadjarskega društva Bele krajine in ostale.

Za dolenske občine bo prikaz na kmetiji Karlovček, Vrh 5 pri Šentjerneju v soboto, 2. septembra in sicer: ob 9. uri za člane Sadjarskega društva Dolenske in ostale, ob 14. uri pa za vse, ki jih zanima Projekt oživitve travniških nasadov in ostale. Praktičen prikaz bosta vodila inž. Franci Kotar in inž. Jani Gačnik.

Škoda zaradi suše bo velika

Zaenkrat je škodo še težko določiti, saj suša še traja

METLIKA - Minuli četrtek se je v Metliki sestala občinska komisija za oceno škode, ki jo je povzročila suša v občini Metlika. Dokončno oceno škode je za zdaj težko podati, saj suša še traja, posledice pa bodo dolgoročne. Vsekakor bo škoda izredno velika na vseh pridelkih. Komisija je tudi analizirala predhodno podano oceno škode, ki so jo posredovali na ministrstvo za okolje in prostor, in ugotovila, da je še hujša, kot je bilo prvotno ocenjeno.

Seje komisije so se udeležili Stanislav Bajuk, Ivan Kastelc, Darinka Slanc, Jože Nemanic, pridružil pa se jim je tudi metliški župan Slavko Dragovan. Komisija si je ogledala področje Krasinca in Podzemlja, kjer se kmetje ukvarjajo

predvsem z živinorejo in poljedelstvom, in področje Drašičev, Vičočev, Radovice, kjer se ukvarja predvsem z vinogradništvom, sadjarstvom in poljedelstvom. Zaradi nastale škode se člani komisije bojijo, da bodo kmetje odprodali živino, zmanjšanje stalez živine pa bo povzročilo še večje zaraščanje plodnih površin. Pridelek v vinogradih bo manjši na nekaterih področjih za 50 odstotkov in več. Težko pa je oceniti škodo na trsih in trsnih cepeljenkah ter sadnem drevju. Zaradi nastalih razmer v vinogradništvu sta se strokovna služba za spremljanje dozorevanja grozdja in Vinska klet Metlika odločili za predčasno trgatve in odkup zgodnjega grozdja, in sicer že minuli vikend.



SELEKCIJA ŠENTJERNEJSKIH PETELINOV - Vzreja nove pasme šentjernejskega petelina, ki je prvi od večjih projektov društva Gallus Bartholomaeus, poteka že drugo leto. V drugi generaciji se je pri Vinku Sajlu v Gradišcu, ki je tudi skrbnik rejske knjige, zvalilo 262 križancev. Društvo je vzrejo razširilo na 9 rejcev in podpisalo pogodbo o sodelovanju s Srednjo kmetijsko šolo Grm, kjer bodo začeli nesnost, prirast in podobno spremljati tudi statistično. Selekcijo so pred dnevi opravili najvišji predstavniki stroke na področju perutnine v slovenskem prostoru. Kdor želi imeti križanca nove pasme šentjernejskega petelina na svojem dvorišču, naj pokliče na tel.: 81 924. Na sliki: selekcijska komisija (z leve proti desni): mednarodni sodnik na razstavah malih živali Danilo Osovnik, predsednik društva Gallus Bartholomaeus Stane Bregar, dr. Janez Kebe z veterinarske klinike iz Brežic in doc. dr. Antonija Holcman z Biotehniške fakultete. (Foto: M. D.)



EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

S podatki o grozdju načrtovati predelavo

Trgatev se je začela

(Nadaljevanje)

Zgodnje sorte grozdja so verjetno potrgane že povsod v vinorodni deželi Posavje. Nepredvidljiva narava je poskrbela, da smo začeli trgatve istočasno s Primorci, oziroma s Koprčani, ki vsako leto prvi trgajo. Ta zgodnja trgatve pri nas, visoke (nadpovprečne) sladkorne stopnje v grozdju, visoke temperature, nizka kislost grozdja, veliko uvela grozdja, so podatki, ki zahtevajo od nas veliko iznajdljivosti. Vsi smo bili presenečeni nad hitrimi spremembami v grozdju in ni se smelo odlašati s trgatvijo.

Vinske kleti gotovo še niso bile pripravljene za predelavo grozdja, potrebno orodje, vinska posoda, preše, še niso "zamočene", dovolj očistene, zato je bilo vse to postorjeno na hitro, ne dovolj natančno. S čistočo v kleteh zagotavljamo pravilno načrtovan postopek od razsuzenja belih mostov do alkoholnega vrenja rdeče drozge in belih mostov. Na srečo je grozdje dovolj zdravo, zato se ni razvilo na trti preveč bakterij, ki pa imajo idealne pogoje za razmnoževanje od trenutka, ko je jagoda ranjena. Zakaj? Nizka kislost grozdja ne ovira bakterij. Aktualna kislost, izražena s pH, kaže podatke okrog 3,2 do 3,5. Takega stanja nismo vajeni v našem vinorodnem območju in v tem vidim največjo nevarnost za kakovost vina. Visoka sladkorna stopnja in nizka kislina grozdja napovedujeta letino, ki bo potrebovala več žvepla, da bo vino zaščiten pred oksidacijo in ostalimi mikrobiološkimi kvarjenji. Svetujem, da si vinogradniki nabavite dovolj žvepla, toda

ne pretiravajte z žveplanjem. Čim več bo dodanega žvepla pred alkoholnim vrenjem, več ga bo vino potrebovalo po končanem vrenju oz. med nadaljnjo nego.

Hladni mosti so že z nizko temperaturo delno zavarovani pred kvarjenjem. Če se bo nadaljevalo vroče poletje tudi v septembru, se je potrebno zelo potruditi, da bo grozdje čim bolj hladno in tudi v kleti predvideti tehniko, ki ne bo dovoljevala segrevanja mostov preko mere tako med razsuzenjem belih mostov kot med alkoholnim vrenjem. Tudi pri rdečem grozdju lahko previsoka temperatura drozge med maceracijo spremeni značaj rdečih svežih vin (cviček).

Po današnjih podatkih grozdja ne bo letos potrebno s sladkorjem popravljati sladkorne stopnje. Alkoholna fermentacija zelo sladkega mosta je težavna. Kvasni nastavek mora biti pripravljen pravočasno, kvasovk mora biti dovolj (vsaj 15 gramov/hl) in zelo natančno jih je potrebno razmnoževati. Čas, ki ga vložimo v pripravo kvasnega nastavka, se bogato obrestuje. Letos bo konkurenca bakterij v mostih hujša kot v "kisljih" letnikih. Kvasovke po dveh dneh vrenja porabijo kisik, ki ga za razmnoževanje nujno potrebujejo. Svetujem po dveh dneh vrenja pretočiti vsaj polovico posode čez zrak, oksidacije ne bo, če lepo fermentira. Zračenje bo pospešilo razmnoževanje kvasovk in povrtje sladkih mostov bo zanesljivejše.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIČ

POPRAVEK

V prejšnji številki DL, z dne 24. avgusta: Obstajajo kvasovke, ki povečujejo obarvanost rdečih vin, pomotoma je bilo natisnjeno, da preprečujejo.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 72 do 3 mesece starih prašičev, 40 starih 3 do 5 mesecev in 16

starejših. Prve so prodajali po 340 do 390 tolarjev kilogram, kar je 9.000 do 11.000 tolarjev za žival, druge po 280 do 330, kar je 13.000 do 24.000, in tretje po 300 do 320 tolarjev kilogram, kar pomeni 30.000 do 32.000 tolarjev za žival.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Bistri in kašasti sokovi

Naravni sokovi so poleg svežega sadja in surove zelenjave nepogrešljivi dodatki zdravi prehrani. Njihova hranilna vrednost je odvisna od vrste in kakovosti sadeža ter njegove stopnje zrelosti. Vse sokove si lahko pripravimo doma s pomočjo različnih pripomočkov za sočenje, kot so klasični sokovnik, električni sokovnik in sokovnik v obliki ekonom lonca. Sočimo lahko domače in gozdne sadeže (maline, vrtno jagode, češnje, višnje, ribez, robidnice, bezgove jagode...) ali pripravimo mešanico različnih sokov (jabolka, hruške, marelice, breskve, rdeči korenček, rdeča pesa, paradižnik...). Priprava sadnih in zelenjavnih ter zeliščnih sokov je s pomočjo sodobnih pripomočkov preprosta, saj nam pomagajo ohraniti v živilu naravno aromo, okusnost in barvo. Sladkor in drugo dodajamo vedno le po svojem okusu.

Za pripravo soka iz rdeče pese uporabimo manjše sočne plodove, ki jih zelo tanko olupimo in nasečemo. Lupina ima zelo močan okus in zmanjša okusnost soku. Za korenčkov sok pa posamezne plodove ostrgamo ali samo dobro operemo in nasečemo. Paradižnikov sok lahko sočimo s pomočjo namizne centrifuge in pijemo surovega, lahko pa ga v sokovniku pasteuriziramo še z dodatkom sočnih jabolk. Za bisti grozdni sok vzamemo 5 kg grozd-

nih jagod, jih dobro operemo in tako sočimo brez dodatka sladkorja. Tako dobimo 3 l bistrega soka. Za pripravo kašastega soka so primerne korenčke, jabolka, jagode, hruške, marelice, breskve in vse vrste sadja, ki vsebujejo manj lastnega soka. Živila za sok morajo biti zrela in čvrsta. Polagamo jih v vrelo vodo in kuhamo v pokriti posodi do mehkega. Ohlajeno maso zmešamo s paličnim mešalnikom ali v električnem mešalniku in nato še po okusu dolijemo prevrto vodo, dodamo sladkor in askorbinsko kislino (vitamin C) ali limonin sok. Nato vse skupaj segrejemo do 85°C in takoj napolnimo v segrete kozarce ali steklenice ter dobro zapremo s kovinskimi pokrovi. Te pred uporabo vedno prekuhamo!

Kašasti sokovi vsebujejo poleg hranilnih snovi še topne vlaknine, ki ugodno vplivajo na prebavo. Neke vrste sadja imajo zaradi večje vsebnosti sladkorja tudi višjo energijsko vrednost. Primer je sladko grozdje, ki hitro pripomore k zvišanju telesne teže. Največ hranilnih snovi ohranimo v soku, če ga pripravljamo s pomočjo "ekonomik sokovnika". Ta je sestavljen iz lonca na zvišan pritisk in dodatne opreme za sočenje. V njem lahko sočimo vse vrste sadja, zelenjave in zelišča. Delo z njim je preprosto in hitro.

Bach kar devetkrat v Šentjerneju

V četrtek se je v farni cerkvi začel Bachov orgelski ciklus 2000 - Devet koncertov ob 250-letnici umetnikove smrti - Izvajalci: Dimitrij Rejc, Angela Tomanič, Milko Bizjak - Brošura

ŠENTJERNEJ - V letošnjem letu bodo na svoj račun lahko prišli vsi ljubitelji glasbe Johanna Sebastiana Bacha, največjega orgelskega skladatelja vseh časov. Mineva namreč 250 let od njegove smrti. Obletnico z nizom orgelskih koncertov Bachove glasbe obeležujemo tudi na Dolenjskem. V šentjernejski farni cerkvi bo mogoče do konca oktobra prisluhniti kar devetim koncertom v projektu Bachovega orgelskega ciklusa 2000.

"Gre za gotovo najobširnejši glasbeni projekt v Sloveniji v začetku novega tisočletja, katerega namen je najširšemu občinstvu, od slovenske obale do Prekmurja, Primorske, Gorenjske, Notranjske, Štajerske, Dolenjske in Bele krajine predstaviti lepoto Bachovih orgelskih mojstrov, je povedal umetniški vodja projekta Milko Bizjak. V Črnomlju in Globodolu se je ali se bo zvrstilo le nekaj koncertov iz omenjenega programa, v župnijski cerkvi sv. Jerneja v Šentjerneju pa bo tako kot v Ljubljani in Mariboru potekal celoten ciklus. "Na Dolenjskem so šentjernejske orgle, ki so novejšje, najprimernejše za predviden program Bachovih skladb," pravi Bizjak. Koncerte bodo izvajali trije priznani organisti: samostojni kulturni delavec in pedagog Dimitrij Rejc, znan tudi kot skladatelj in dirigent, Angela Tomanič, ki od leta 1971 po-

učuje na Orglarski šoli v Ljubljani in je izdala tudi prvo slovensko Solo za orgle v treh zvezkih, ter samostojni kulturni delavec Milko Bizjak, ki deluje tudi kot publicist in skladatelj. Dolenjcem pa je posebej znan kot umetniški vodja Novomeškega glasbenega festivala



PRVI BACHOV KONCERT - Organist Dimitrij Rejc je v šentjernejski cerkvi prvi predstavil del Bachovega ustvarjanja. Na sliki prejema čestitke župnika Antona Trpina. (Foto: L. M.)

in cikla Koncerti ob svečah. Vsi trije koncertirajo tako doma kot in v tujini, Bach pa jim je še posebej pri srcu.

ORLEK NA ŽUŽEMBERŠKEM GRADU

ŽUŽEMBERK - V okviru četrtih poletnih grajskih prireditev na žužemberškem gradu tamkajšnje turistično društvo vabi na nov koncert. V soboto, 2. septembra, bo na grajskem dvorišču ob 20. uri nastopila zagorska skupina Orlek. Vstopnine ni.



ODLIČEN KONCERT - String.si in pevka Brina Vogelink so prinesli svežino na slovensko glasbeno sceno in o njih bomo gotovo še veliko slišali. (Foto: L. M.)

Brina&String.si navdušili

Nepozaben večer stare slovenske ljudske glasbe v etno-jazz priredbah v knjigarni Goga - Nekaj novega

NOVO MESTO - Slovenska ljudska glasba je bogata v vseh pogledih, da ne bo šla v pozabo, pa se na svoj način trudi tudi novejša glasbena zasedba String.si in pevka Brina Vogelink. S posebnim programom stare slovenske ljudske glasbe v etno - jazz priredbah so se v soboto, 26. avgusta, predstavili tudi dolenjskemu občinstvu v Knjigarni Goga, ki jih je tako kot že na Primorskem in v Ljubljani sprejelo z navdušenjem.

Skupina String.si, v kateri so tokrat nastopili Novomeščan Marjan Dovič (violina), Koprčan Vlado Batista (violina) in Krčan Matjaž Zorko (kontrabas) - sicer pa deluje tudi v drugih sestavah - ustvarja različno glasbo, z mlado ljubljansko pevko Brino Vogelink, ki je pozornost občinstva pritegnila že na Drugi godbi, pa sodelujejo nekaj mesecev. Kot je povedal Dovič, vsi prihajajo iz jazzovskih smeri, v omenjenem projektu pa so stare ljudske

pesmi - Graščakinja na primer izhaja celo iz 12. stoletja - nekako osvežili z improvizacijo in ritmičnimi vzorci, nakazanimi elementi jazz-a. Celotna zasedba ali Brina sama (tudi ob citrah) je predstavila pesmi, kot so Ljubljanski zvonovi, Poletje, Nočka, Stoji mi poljice, Tehtanje duš, Zarjica, Mura..., pesmi, ki jih je zbiral dr. Karl Štrekelj. Gre za zanimive, nemalokrat hudomušne pripovedi, ki so zaradi svojstvenega Brinega nastopa, ki se je izkazala ne le kot odlična pevka in glasbenica, pač pa tudi kot igralka, res nekaj posebnega.

Občinstvo je bilo navdušeno in glasbenike skorajda ni spustilo z odra, razveseljujoča pa je novica, da bo morda kmalu luč sveta zagledala njihova zgoščenka z omenjeno glasbo. Brina&String.si so znova potrdili, da postaja ljudsko gradivo spet zanimivo in uporabno v mnogih glasbenih zvrsteh.

L. M.

Na koncerti ni vstopnine, "saj za projektom stoji ekipa soorganizatorjev in sponzorjev, pa posameznikov, ki so kot glasbeni navdušenci podprli projekt po svojih močeh. Z neobveznim nakupom brošure, v kateri je mogoče najti vse termine koncertov, program, predstavitev izvajanih skladb ipd., pa bodo nekaj prispevali tudi poslušalci," je povedal umetniški vodja Bachovega orgelskega ciklusa 2000 in dodal, da se za sponzorstvo lepo zahvaljuje šentjernejski občini, za dobro sodelovanje pa tamkajšnjemu župnijskemu uradu.

V okviru jernejevega je v četrtek, 24. avgusta, prvi koncert Bachove glasbe, enkrat radožive in vesele, spet drugi umirjene in nekako skrivnostne, izvajal organist Dimitrij Rejc. Številno občinstvo je dobro uro njegovega igranja nagradilo z močnim aplavzom. Prihodnji četrtek, 31. avgusta, pa bo ob 20. uri mogoče prisluhniti Bachu izpod rok Milka Bizjaka.

L. MURN

ODMEV ZAPRAŠENIH ULIC

NOVO MESTO - Knjigarna Goga vabi v soboto, 2. septembra, ob 20. uri na večer šansonov, ljudskih pesmi in filmske glasbe z naslovom Odmev zaprašenih ulic. Na violino bo igrala Petra Božič, na harmoniko pa Branko Rožman.

KIPARSKO-SLIKARSKA RAZSTAVA

KRŠKO - Pevka ljudskih pesmi Ljuba Jenče bo popestrila otvoritev kiparsko-slikarske razstave Jiri Kočice in Žige Okorna v Galeriji Krško v torek, 5. septembra, ob 19. uri.

ZNOVA PO STAREM

NOVO MESTO - V ponedeljek, 4. septembra, prične Knjižnica Mirana Jarca znova poslovati po standardnem delovnem času do 19. ure ob delavnikih in do 13. ure ob sobotah.

NOVA KNJIGA IVANKE MESTNIK

DOLENJE SUŠICE - Pri Dolenjski založbi je izšla nova knjige novomeške pisateljice Ivanke Mestnik z naslovom Gorjanski škrti v kraljestvu Brbuca, ki jo bodo jutri, v petek, 1. septembra, ob 19. uri predstavili v gostišču Kolesar.



ZDRUŽENI OKTETI - Posebno doživetje je bilo prisluhniti petim pesmim po izboru prof. Švare, ki jih je zapelo vseh dvanajst nastopajočih oktetov. (Foto: L. M.)

Pesem iz dvestotih grl

Dvanajst oktetov iz vse Slovenije na 20. srečanju oktetov v Šentjerneju - Pohvala prof. Igorja Švare

ŠENTJERNEJ - S šentjernejsko ljudsko pesmijo v izvedbi šentjernejskega okteta se je v soboto, 26. avgusta, pričelo jubilejno, 20. srečanje oktetov v Šentjerneju, ki so ga pripravili Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območna izpostava Novo mesto, tukajšnje Društvo srečanja oktetov in občina. Po pozdravnem nagovoru župana Franca Hudoklina, ki je "vesel, da Slovenci gojimo lepo petje", so se s po dvema pesmima, v glavnem je šlo za ljudske, predstavili: mešani oktet Lipa, Gorenjevaški, Šentjurski, Tunjiški in Ljubljanski oktet, oktet Galus, Tinje, Zavodnje, KD Skorba, KUD Zagorski oktet in Oktet bratov Pirnat iz Jarš.

Med nastopajočimi okteti, ki jih je bilo letos manj kot običajno (prišlo jih je že tudi 38), je bilo pogrešati več dolenjskih pevcov, saj so zapeli le šentjernejski fantje, razloge za to pa gre men- da iskati v poletnem, dopustni-

škem času. Ne glede na to pa je prof. Igor Švara, ki je skupaj s prof. Igorjem Tersarjem iz republiškega sklada strokovno spremljal petje, dejal, da je srečanje dokaz, da oktetovsko petje kot posebnost v Sloveniji nedvomno živi in to na visoki kakovostni ravni. Naša država se namreč lahko pohvali s kar okrog sedemdesetimi okteti. Tudi Franc Hudoklin, predsednik Društva srečanja oktetov in pevec šentjernejskega okteta, je vesel, da je prireditev, ki se je začela na pobudo pokojnega Toneta Kozlevčarja ob praznovanju desetletnice njihovega okteta, tako zaživela in da je srečanje zlasti v zadnjih petih letih spodbuda za nastanek mnogih novih oktetov.

Poseben del prireditve, ki jih je povezoval Jani Muhič, pa je bil nedvomno nastop združenih oktetov, ko je pesem zazvenela iz grl vseh nastopajočih. Skupne zборе je vodil prof. Igor Švara. L. M.



OBISKANE POČITNIŠKE DELAVNICE - V Dolenjskem muzeju so veselili, da so se mladi tako radi odzvali njihovega povabila na poletne muzejske delavnice, na katerih so tudi prejšnji teden preživljali lepe, skorajda zadnje letošnje počitniške dni. Mladi umetniki so pod vodstvom Zinke Lešnik in Alojzije Sušnik majice poslikavali z barvami in jih bogatili z izvezenimi okrasjem, nato pa so kar v njih slikali tudi na steklo. Stekleničke, kozarce in razne ploščice so prav domiselno okrasili. Mentorici sta povedali, da je lepo delati z njimi, ker so zagnani, da so jim izdelki lepo uspeli, pa dodajajo tudi priložnostna razstava v recepciji muzeja. (Foto: L. Murn)

Bralni virus tudi na Dolenjskem

Nagrajen novomeški bralni krožek, ki v RIC-u deluje od letošnjega marca - Pogovori o prebranih knjigah,... Oživiljanje bralne kulture - V načrtu publikacija Novo mesto v leposlovju

NOVO MESTO - K sreči je v današnjem, s televizijo in računalnikom zaznamovanem, času še vedno veliko ljudi, ki si življenja brez knjige ne znajo predstavljati. Da bi bilo zanimanje zanjo še večje, se od letošnjega marca na Dolenjskem trudi tudi Bralni krožek Novo mesto, ki ga vodi upokojena slavistka Marjanca Štern. Krožek je kot eden od trinštiridesetih v Sloveniji pred kratkim prejel nagrado Andragoškega centra Slovenije. Ta je letos v sodelovanju z Manco Košir namreč začel razvijati tudi študijske krožke z naslovom Beremo z Manco Košir.

Šternova je povedala, da je v Delu našla razpis, da iščejo navdušence, ki bi v svojem okolju oživljali bralno kulturo. "Ker je knjiga vse življenje moja dobra prijateljica, pa tudi na OŠ Grm sem vodila novinarski krožek ter enajst let urejala šolski časopis Najča, ki je bil večkrat nagrajen, sem se brez večjih pomišljanj prijavila in se nato kot ena od dvajsetih v Sloveniji izobraževala in usposabljala za mentorico bralnega krožka." 1. marca letos je tako v prostoru Razvojno izobraževalnega centra (RIC) Novo mesto v Kulturnem centru Janeza Trdine krožek prišla prva skupina navdušenk, ljubiteljic leposlovja (nobene moškega!), ki so se nato štiri mesece dobivale enkrat tedensko. Ni jim bilo dolgčas. "Pripravila sem program, vendar ga potem oblikujemo skupaj glede na naše želje in potrebe, kar je ena od značilnosti študijskih krožkov," pravi Šternova.

Najbolj priljubljeni so pogovori o prebranih knjigah po lastnem okusu ali o tistih, za katere se dogovorijo. Društvo slovenskih pi-



RADE BEREJO IN SE POGOVARJAJO - Del članic novomeškega bralnega krožka. Prva na levi je njihova mentorica Marjanca Štern.

sateljev Slovenije jim je na primer priporočilo branje nagrajenih Kresnikov in tako so izbrale Lojzeta Kovačiča in njegov Kristalni čas. "S pogovarjanjem druga drugi odkrivamo svoje skrite svetove in razmišljanja, ki jih ponavadi ob prebrani knjigi obdržimo zase. Dostikrat presenetimo celo sami sebi. To je nekaj najlepšega," meni Šternova. Članice so obiskovale tudi prireditve, povezane s knjigo, odšle so na dve ekskurziji - v Ljubljano na večer Beremo z Manco Košir in v OŠ Šentrupert, kjer jih je prijazno gostil ravnatelj Jože Zupan - same pa so v okviru Dolenjskega knjižnega sejma organizirale tudi javno prireditev Branje za branje z zanimivimi gosti. Prav na sejmju je prišlo do pubude, da bodo članice bralnega krožka, verjetno že jeseni, hodile brat slabovidnim v Dom starejših občanov.

"Načrtov je še veliko. Med drugim želimo v krožku brati in zbirati leposlovje, povezano z Novim mestom. Kasneje bi lahko izdali publikacijo z naslovom Novo mesto v leposlovju," razmišlja Šternova in obenem vabi vse ljubitelje lepe besede, da se jim pridružijo. Bralni krožek bo v Novem mestu znova začel delovati oktobra.

L. MURN

Te moje pesmi

Nova pesniška zbirka Rudija Stoparja

Rudi Stopar, upokojeni strojni tehnik iz Sevnice, že štiri desetletja ubira kot ustvarjalec različne poti. Ustvarjalno se izraža v kiparstvu, grafiki in pesništvu, v slednjem predvsem kot pisec haikujev, trivističnih pesmi, katerih korenine so doma na Japonskem, a so našle plodno prst za rast tudi pri nas. Kot pisec haikujev je Stopar znan tudi na tujem, saj plodno sodeluje s pisci na območju nekdanje Jugoslavije, deležen pa je bil pohval in nagrad tudi na mednarodnih natečajih, razpisanih na Japonskem. Stoparjevo pesniško vpetost v širši prostor dokazuje letos na Hrvaškem izdana dvojezična knjiga Sedam putova / Seven Ways, v kateri so natisnjeni v hrvaščini in angleščini haikuji sedmih avtorjev, med njimi tudi Stoparjevi.

Vendar Stopar ni pesniško zavezan le haikuju, četudi ta res prevladuje v njegovem pesništvu, ampak išče izrazne poti tudi v drugih pesniških oblikah. Navsezadnje je haiku tako specifična besedna tvorba, da sama zase ne more zadostiti k pesnjenju nagnjenemu ustvarjalcu, saj pravi haiku denimo ne gradi na metaforičnosti pesniške besede in ne dopušča pesniku, da se jezikovno igra v večpomenski besedja. Zato verjetno Stopar v svojem pesnjenju posega tudi po svobodnem verz in z njim izpisuje drugačna pesniška sporočila. Pred kratkim je pri založbi Politehna iz Radeč in pri Tiskarni Jordan iz Krškega izšla Stoparjeva pesniška zbirka Te moje pesmi - Vlakna mojega raja, s katero sevniški ustvarjalec nadaljuje, kot je zdaj že očitno, niz pesniških zbirk, ki jih naslavlja s skupnim naslovom Te moje pesmi. Prva je izšla leta 1987 z naslovom Te moje pesmi - Zavrčki, druga pa leta 1995 z naslovom Te moje pesmi - V pomendranem času.

V Vlaknih mojega raja, tretji pesniški zbirki iz niza Te moje pesmi, je Stopar zbral več kot osemdeset pesmi in jih razvrstil v tri cikle: Sam v svojem odseku tišine, Nočem slišati gugalnice vetrov in Spesnil sem morje zate. Oblikovna posebnost novih Stoparjevih pesmi sta kratek verz, pogosto le ena sama beseda, in naslavljanje, pri čemer vloga naslova prevzame eden od verzov, ne glede na to, kje se v pesmi nahaja, lahko pa tudi več verzov. V lirčnih refleksijah, impresijah in v podobah doživljajskih vsebin Stopar poskuša zdaj bolj, zdaj manj posrečeno ujeti utrip skrivnostni bivanja in prepletanja človekove eksistence z danostjo sveta, pri čemer v pesmi vnaša tudi nekaj haikujevskega, zenističnega duha. Zbirko je ilustriral Dare Ravšek, spremno besedo na zavihku platnic pa je napisal Jurij Hudolin.

M. MARKELJ

KLOŠTRSKI ŽOLNIR ŠE DVAKRAT

MULJAVA - KD Josipa Jurčiča bo v petek in soboto, 1. in 2. septembra, še enkrat ponovilo Jurčičevo povest Kloštrski žolnir v režiji Danice Kastelic. Predstavi, ki bosta v letnem gledališču, se bosta pričeli ob 21. uri.

POTA IN STRANPOTA



dežurni poročajo

dežurni poročajo

POŠKODOVAL TOČILNI PULT - PGD Semič je oškodovan za 50 tisoč tolarjev, ker je neznanec 24. avgusta zvečer v bližini gasilskega doma poškodoval točilni pult.

500 TISOČ V RAZLIČNIH VALUTAH - V bližini naselja Šutna na KS Podbočje je 23. avgusta okrog 20.30 predzorni neznanec pristopil do parkiranega vozila pred zidnico. 37-letni lastnik avta I. J. je bil takrat v zidnici. Neznanec mu je ukradel okrog 500 tisoč tolarjev gotovine v različnih valutah.

400 KOSOV JEDILNEGA PRIBORA - Med 1. marcem in 23. avgustom je neznanec iz hotela Lahinja v Črnomlju ukradel okrog 400 kosov različnega jedilnega pribora, več nerjavečih posod, okrog 40 brišal, 57 namiznih prtov in plinski žar, s čimer je lastnika J. T. iz okolice Črnomlja oškodoval za 327 tisoč tolarjev.

OB OKRASNE POKROVE - Na parkirnem prostoru na Ulici Slavka Gruma v Novem mestu je v noči na 23. avgust neznanec z osebnega avta, znamke Renault Twingo, ukradel štiri okrasne pokrove lastnici A. S. iz Novega mesta. Škoda znaša 20 tisoč tolarjev.

GORSKO KOLO - M. A. je iz pred stanovanjskega bloka na Seidlovi cesti v Novem mestu nekdo izmaknil 20 tisoč tolarjev vredno gorsko kolo.

MED KOPANJEM UKRADLI MERCEDES - Neznanec ali neznanici so 26. avgusta na območju Term Čatez gostji iz Hrvaške ukradli osební, okrog šest milijonov tolarjev vredni, avto, znamke Mercedes Benz 200D, letnik 1999, kovinske modro zelene barve, z aluminijastimi platišči in zatemnjenimi stekli, reg. št. WN-ED 183 (D). Policisti so ugotovili, da so neznanec izkoristili priliko, ko se je gostja kopala v bazenu.

POOSTRENE KONTROLE PRVE ŠOLSKE DNI

NOVO MESTO - Za varnost otrok v cestnem prometu so policisti PU Novo mesto skrbeli že vse leto. Pregledovali in opozarjali so na pomanjkljivosti glede prometne signalizacije v bližini šol. Skupaj z mentorji in osnovnih šolah so pregledali načrte varnih poti. Preventivne aktivnosti se bodo še nadaljevale na sestankih s starši in v obliki praktičnega usposabljanja otrok za varno pot v šolo. Policisti bodo v prvih dneh novega šolskega leta poostreli kontrolo prometa s poudarkom kontrole varstva otrok in mladoletnikov v cestnem prometu. Posebno pozornost bodo namenili pravilnemu prečkanju cest, nudili bodo pomoč učencem prometnikom in ostalim, ki bodo pomagali otrokom, pozorni bodo na ustavljanje voznikov pred prehodi za pešce, varno pot v in iz šole, na ugotavljanje hitrosti v bližini šol in šolskih poteh, na kontrolo tehnične brezhibnosti avtobusov, voznikov koles, koles z motorji in motornih koles.

TRČIL V VOZ S KONJSKO VPREGO

ROJE - 18-letni J. O iz Zameškega je 24. avgusta ob 20.30 pri naselju Roje trčil v pred seboj vozeči voz s konjsko vprego, ki ni bil označen s predpisanimi lučmi in ga je upravljal 68-letni F. B. s Straže pri Raki. 65-letna potnica na vozu V. B. se je hudo, 22-letna M. B. pa lažje poškodovala. Obema so zdravniško pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

Varnost, ki se je lahko naučimo

Trening varne vožnje z Branetom Kūzmičem in njegovimi inštruktorji ter Avto šolo Max - Obvladovati kritične situacije v prometu - Lahko je pritiskati na plin, težje je ustaviti

ČEŠKA VAS - Ob nekajletnem vozniskem stažu se ponavadi človeku zdi, da je zdaj pa že dober voznik in da bolj ali manj obvlada vse kritične situacije, ki ga lahko doletijo na cesti. Da temu še zdaleč ni tako, spozna na treningu varne vožnje, ki ga poleg osnovne dejavnosti od letošnjega junija nudi novomeška Avto šola Max na prostoru poleg kolesarskega velodroma v Češki vasi.

Posebno doživetje je bilo pretekli teden sodelovati na prvi stopnji treninga varne vožnje, ki ga izvaja dolgoletni inštruktor varne vožnje ter rally voznik Brane Kūzmič s



Predavanje Braneta Kūzmiča

svojimi sodelavci. Vodja Avto šole Max Slavko Žagar je namreč na vajo povabil policiste, vojakke, politike, pa tudi novinarje. Trening varne vožnje je program nemškega ministrstva za promet, ki ga je kot franšizo odkupil Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS in pri nas poteka šest let. Ta tečaj je do sedaj opravilo štiri tisoč voznikov. Po predlogu zakona o varnosti v cestnem prometu je trening varne vožnje predviden kot dodatna oblika usposabljanja za vse tiste voznike, ki bodo nabrali določeno število kazenskih točk. Zakon je že sprejet.

Trening varne vožnje, ki traja osem ur, se začne z uro teorije. "Slovenci smo slabi vozniki in smo v Evropi na prvem mestu po smrtnih žrtvah na cestah na milijon prebivalcev. Prav na vpliv hitrosti na vožnjo, ki je glavni razlog prometnih nesreč, dajemo tu največ pozornosti," je dejal Kūzmič. To smo tečajniki na lastni koži spoznali že pri prvi vaji, zaviranju z avtom pri hitrosti 30 in 60 oz. 50 km/h z in brez ABS zavornega sistema. Pri nižji hitrosti ni težko na hitro ustaviti avto, pri večji pa. Morda zveni smešno, toda uh, kako hitra je vožnja pri 60 km/h! Poizkusite na poligonu. "Na cesti ni tega občutka, ker greš vedno proti nekemu cilju. Sicer pa je velika razlika tudi med 50 in 60 km/h, seveda pri ustavljanju. Pri manjši hitrosti je zavorna pot kar pol krajsa," je povedal Kūzmič in opozoril še na reakcijski čas, ki traja povprečno eno sekundo. "Če voznik uporablja prenosni telefon ali se pogovarja s sopotnikom, ta znaša najmanj dve sekundi. Vedno tudi



VSAK KILOMETER JE POMEMBEN - Inštruktor Janez je tečajnike poučeval zavirati pri določenih hitrostih. Težko je bilo ustaviti ravno pred stožci. Vsak kilometer na uro je še kako pomemben. (Foto: L. M.)

OTROK SE JE UTOPILO V BAZENU

BIZELJSKO - 24. avgusta so domači v bližini Bizeljskega popoldne pripravljali silažo, medtem pa se je dveletni sin s sestrico igral v bližini. Okrog 15. ure sta starša sina začela pogrešati in ga iskati ter klicati. Kmalu zatem ga je oče odkril v bližini hiše v ograjenem betonskem bazenu. Ležal je na trebuhu na površju vode. Oče je takoj prišel z oživiljanjem, ostali pa so poklicali prvo pomoč. Otroka so z reševalnim vozilom odpeljali v breziško bolnišnico, toda žal, ni mu bilo več pomoči.

PIJAN ZAPELJAL S CESTE

BUKOŠEK PRI BREŽICAH - V gozdu Dobrava, v bližini naselja Bukošek, na cesti Brežice-Bizeljsko se je 23. avgusta zgodila huda prometna nesreča. 24-letni M. H., voznik Renault 4, je izgubil oblast nad vozilom in zapeljal s ceste. V avtu sta bila še 21-letni sopotnik M. Š. in prav toliko stara sopotnica P. S. Slednjo so zaradi poškodb odpeljali v breziško bolnišnico. Voznik in sopotnik sta se pri opravljanju ogleda nesreče s kričanjem nedostojno vedla do policistov in ju fizično ovirala pri uradnem opraviilu, zato so ju vklelnili in odpeljali na postajo. Alkotest je pri vozniku pokazal kar 2,52 promila alkohola v izdihanem zraku. Na podlagi zakona o varnosti cestnega prometa je bil zoper voznika izdan plačilni nalog, voznik in sopotnik pa sta bila predlagana tudi sodniku za prekrške.

DOVOLJENJA NISO USTREZALA

OBREŽJE - 25. avgusta so na mejnem prehodu pri 28-letnem bosanskem državljanu J. Š. odkrili, da ima italijansko delovno dovoljenje v celoti ponarejeno, njegovemu osebnemu vozilu pa je potokeletno prometno dovoljenje. Policisti so mu izdali plačilni nalog in podali kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja ponarejanja.

Kolesarji, pazite nase!

S šolo se bo število mlajših kolesarjev na cesti povečalo - Opremljeno kolo - Čelada - Biti pozoren do ostalih

NOVO MESTO - Z novim šolskim letom se bo verjetno število mlajših kolesarjev na cestah povečalo, zato policija opozarja starše, da se morajo otroci voziti z ustrežno opremljenim in vzdrževanim kolesom. Za varno udeležbo kolesarja v prometu mora kolo imeti prednjo luč za osvetljevanje ceste, zvonček, rdečo pozicijsko luč z rdečim odsevnikom, rumena odsevnika na obeh kolesih in rumeni odsevnik na pedalu. Kolesarji, mlajši od 14 let, morajo imeti na glavi pripet kolesarsko zaščitno čelado, enako velja tudi za sopotnika iste starosti. Kolesarji se vozijo po kolesarski stezi, kolesarskem pasu ali ob desnem robu vozišča. Po teh poteh se lahko vozijo, ko so stari najmanj osem let in imajo pri sebi kolesarsko izkaznico ter osebe, starejše od 14 let. Otrok do 6. leta

starosti pa le na pešpoti ali v območju umirjenega prometa. Kolesarji, ki vozijo v skupini, morajo voziti drug za drugim, med vožnjo je prepovedano spuščati iz rok krmilo, dvigovati noge s pedal, voziti predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji, pustiti se vleči ali potiskati. Kolesar mora ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti uporabljati predpisane luči. Za kolesarje je zelo pomembno tudi, da skrbno opazujejo promet in predvidevajo ravnanje drugih udeležencev v prometu ter na ta način skrbijo za svojo varnost. Posebno naj bodo pozorni na vozila, ki jih dohitevajo ali prehitevajo. V križiščih morajo z roko nakazati smer in se prepričati, če so jih vozniki opazili. Če je položaj nejasen, je bolje stopiti s kolesa in prečkati križišče peš.

L. M.

POLICISTU PONUJAL STO MARK

BREŽICE - Brežiški policist je 24. avgusta zvečer na Bizeljski cesti ustavil 53-letnega hrvaškega voznika osebnega avta P. F., ki mu je alkokest pokazal 2,10 g/kg alkohola. Nadaljnja vožnja mu je bila prepovedana. Ko je policist pričel izpolnjevati obrazec za začasni odvzem vozniskega dovoljenja in osebne izkaznice, mu je P. F. v zameno, da bi odstopil od kaznovanja, ponudil sto nemških mark. Policist jih ni sprejel in ga je na neprimerno obnašanje tudi opozoril, toda on mu je denar kar zataknil za službeno beležko. Policist je denar zasegel in obvestil kriminaliste, ki so ga pridržali. Sledi kazenska ovadba.

POŠKODOVAN POLICIST

NOVO MESTO - 24. avgusta ob 14.05 se je 20-letni I. V. iz Novega mesta pripeljal z osebnim avtom s parkirnega prostora Vidic center na Ljubljanski cesti po stranski cesti do križišča s prednostno cesto. Ko je zavil levo proti Karteljevemu, je iz tiste smeri iz desnega nepreglednega ovinka pripeljal 29-letni policist z motornim kolesom J. P. z Otočca. Policist se je umikal, vendar je vseeno trčil v prednji levi del avta. Padel je po vozišču in se hudo poškodovan zdravi v novomeški bolnišnici. Škoda na vozilih znaša po nestrokovni oceni okrog milijon in pol tolarjev.

O SODNIH TAKSAH

LJUBLJANA - V sredo, 23. avgusta, je začela veljati novela zakona o sodnih taksah (UL RS, št. 70, 8. avgusta 2000), v kateri so urejene takse v upravnih sporih s posebej določenimi taksami v sporih socialnega varstva, takse za kazenske zadeve, ki se začnejo na zasebno tožbo, takse, ki se plačujejo v zemljiško-knjižnih zadevah in takse v sporih zaradi motenja posesti.

POGORELCI V VRHEH PRI KAPELAH

V petih minutah je streha padla

V ponedeljek zagorelo gospodarsko poslopje Sotlerjevih - Ob 20 ton sena in 3 tone žitaric - Rešili živino in nekaj strojev - Zahvala gasilcem in vaščanom - Deset milijonov tolarjev škode

VRHJE PRI KAPELAH - Nesreča res nikoli ne počiva. Tudi ta, z imenom požar, zadnje čase ne. Prejšnji ponedeljek je doletela Sotlerjeve. Kot predvidevajo, je zaradi samovžiga zagorelo gospodarsko poslopje, na njem pa ves letošnji pridelek: seno, slama, žito ter večina kmetijske mehanizacije. Škoda je ogromna.

Ob obisku so imeli domači in vaščani še vedno veliko dela s popravljanjem pogorišča. Pogled nanj je grozen: poslopje, dolgo 24 in široko 14 metrov, je brez ostrešja, na tleh na kupu ležijo sežgani tramovi, zid je ožgan, ravno tako pa kup kmetijskih strojev.

Sotlerjeva Marija in Franci, ki sta se prav takrat vrnila z zavarovalnice, še vedno ne moreta ver-

grozno, živina je bila prestrašena, sploh ni hotela iz gorečega hleva," je povedala Marija, ki je od kričanja in strahu še zdaj vsa hripava. Ogenj se je hitro širil, saj je najprej zagorela slama, seno, veliko je bilo lesa, tudi nažagane deske so imeli spravljene pod streho. "V petih minutah je streha padla. Rešili smo le oba traktorja in obračalnik, uničeni so ostali stroji, na primer nakladalka, puhalnica, kosilnica ter kup orodja. Poškodovan je tudi avto, ki je bil v garaži," je pripovedoval gospodar Franci.

Oba z ženo ne moreta najti besed za zahvalo sosedom in sploh vaščanom, ki so se z nesebično pomočjo res izkazali. Najprej pri gašenju požara, ki je trajalo do enih ponoči, zdaj pa drugače. "Sosedu nam kuha, ker je uničena električna instalacija, pogledajte, tu je samokolnica z dvema vrečama žita, sploh ne vem, kdo je

to pripeljal," je povedala Marija. Seveda bi se požar lahko veliko bolj razširil brez gasilcev, ki so takoj prišli s štirimi cisternami, in sicer iz PGD Kapele, Župevec, Rakovec in Globoko. "Hvala jim za hitro posredovanje. Porabili so kar deset cistern vode," je povedal Franci.

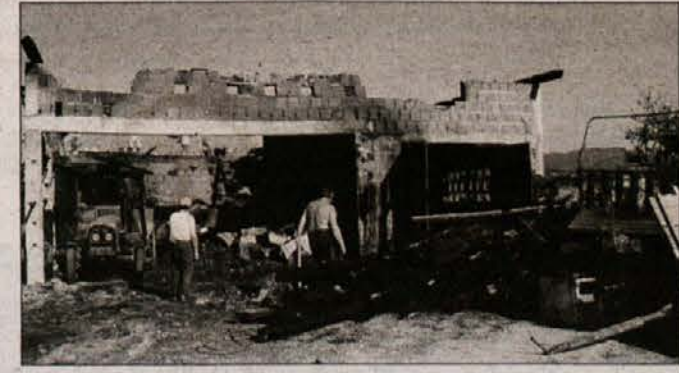
Sotlerjevi si želijo, da bi poslopje čimprej spet spravili pod novo streho. Nekaj bodo menda dobili od zavarovalnice, toda kljub temu bo težko. V družini je zaposlen le oče, od majhne kmetije s 3,5 hektari obdelovalne zemlje ni omembe vrednega dohodka. Pa še svoje ga gozda nimajo. "Komaj smo pred petnajstimi leti s posojili zgradili to poslopje, že je treba na novo," ne more verjeti Marija. Oba z možem pa najbolj skrbijo, kako bosta letošnje leto, ko bo že tako problem s krmo, preživelja svojo živino. "Zgorelo je vse letošnje seno, še nekaj starega, pa sedem prikolic slame, žito, skratka ostali smo brez vsega."

L. MURN



POMOČ VAŠČANOV - Kar veliko prikolic je bilo treba odpeljati na odpad, pri čemer je bila pomoč vaščanov več kot dobrodošla.

jeti, kaj se je zgodilo. "S sosedom sva okrog pol treh popoldne ob gospodarskem poslopiju kopala za ograjo, ko sva kar naenkrat pod njim opazila plamen. Nato se je vse dogajalo tako hitro - obvestili smo gasilce, sami pa takoj pričeli z reševanjem živine in kmetijskih strojev, shranjenih v poslopiju," je dejal gospodar. Rešili so tri krave, teličko in sedem svinj. "Bilo je



SOTLERJEVO POGORIŠČE - Požgano gospodarsko poslopje kaže žalostno podobo. Najprej bo treba poskrbeti za novo streho. (Foto: L. M.)



Mirjana
in
Uroš

Dvojček. Všeč je obema.

Akcija Novo naročniško razmerje Mobitel GSM:

***telefon Benefon Twin za 24.900 SIT**

(namesto 66.521 SIT) in Mobiplavček

Mirjana ima razmerje že dalj časa. Zelo je zadovoljna in še na misel ji ne pride, da bi ga prekinila. Zakaj le, saj ji vedno prinaša kaj novega, zanimivega. Prav zdaj si je omislila še enega, ki ji omogoča tudi nakup GSM telefona po super ugodni ceni. Z njim bo presenetila sina.

In izkoristila še eno ugodnost - **družinski bonus.**

Uroš bo svoj Twin uporabljal, kot bo želel: enkrat kot naročnik, drugič kot anonimni Mobiluporabnik, saj je v posebno ponudbo zajet tudi Mobiplavček.



BENEFON TWIN / DVOJČEK

Lastnosti:

- 2 vložišči za SIM kartico; katera bo aktivna, si izberete ob vklopu telefona
- osebni organizator: koledar z opomnikom ura računalno budilka z možnostjo dremanja
- modem za prenos podatkovnih in faksimilnih sporočil
- do 200 ur delovanja v stanju pripravljenosti
- do 9 ur delovanja med pogovorom
- slovenski izbirniki

Podrobnejše informacije dobite v našem centru za pomoč naročnikom:
031 / 041 700 700 in pri svetovalcih v Mobitelovih centrih.

*Ponudba velja, če sklenete z nami naročniško razmerje vsaj za 18 mesecev. Telefoni Benefon Twin, kupljeni v naši akciji, so zaklenjeni na omrežje Mobitel GSM, napredaj pa so samo v Mobitelovih centrih in pri posrednikih.



SVOBODEN KOT PTICA

WWW.MOBITEL.SI



RENAULT

Pomislite na varnost, preden vas prevzamejo čustva! Čas je, da izročite vaše dotrajano vozilo v roke Renaulta in tako poskrbite zase, pa tudi za druge udeležence prometa. Če je vaš registrirani avto starejši od 10 let, ga do 30. septembra pripeljite v naše salone, kjer bo ob nakupu novih, varnih modelov Renault vredn celih **200.000 tolarjev***. To bo njegova zadnja pot, saj bomo poskrbeli, da bo dotrajan avto ekološko neoporečno uničen.

*Odločitev za nakup vozila v tej akciji izključuje druge akcijske ponudbe.

Stisnimo jih!



Ozelenimo nacionalni vozni park!

RENAULT

www.renault.si

vaš
četrtekov
prijatelj

DOLENJSKI LIST

Otroci priporočajo: Mazda Premacy Exclusive



prihranek pri nakupu

več opreme

daljša garancija

Mazda Premacy Exclusive gotovo sodi med najbolj varne avtomobile. ABS, 4 varnostne blazine, klimatska naprava in družinska varnostna celica vas bodo varovali pred vsemi nevarnostmi na cesti. V zameno za **3.499.000 SIT*** boste dobili tudi veliko dodatne opreme: motor s 114 KM, TCS, radio z upravljanjem na volanu, električni pomik vseh stekel in centralno zaklepanje. Vsa vozila imajo **garancijo 3 leta ali 100.000 prevoženih kilometrov**. Pohitite v salone z vozili Mazda, kjer vas čaka več ugodnosti pri nakupu, več opreme in daljša garancija.

*Pridržujemo si pravico do spremembe cene zaradi tečajnih razlik.

Ljubljana: A COSMOS, 01/51 95 090; GAMA CENTER, 01/52 31 126; MAZDA CITY, 01/24 25 000; Maribor: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/45 03 550; Ptuj: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/78 38 451; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, 02/53 61 770; Celje: STIGMA 93, 03/49 18 500; Zagorje: AVTOHISA KRŽIŠNIK, 03/56 64 729; Velenje: AS AVTOMOBILI SKORNJEK, 03/89 72 170; Kranj: AVTO MOČNIK, 04/20 41 696; Nova Gorica: AUTORENT, 05/30 28 460; Koper: AVTOPLUS, 05/61 37 038; Novo mesto: SIGMACOM, 07/33 76 400; Brežice: GAMA, 07/49 93 030

www.mazda.mms.si



V morjih zmanjkuje rib, v trgovinah pa ne

Tako rekoč vsi, ki kaj dajo na zdravo prehrano, jedo ribe. Ko boste prebrali ta članek, boste raje jedli malo manj zdravo. Poglejmo embalažo, v kateri ponujajo prekajenega lososa. Je sploh vredna naše pozornosti? Da. Ovitke, v katere je zavito meso te plemenite ribe, neizogibno krasi ena od štirih podob: losos v skoku, planine, kristalno čiste gorske reke in tartan, škotsko karirano blago z oznako plemena.

Ob njih si v spomin priključimo prispodobno zdravja, lososa, ki v skokih potuje proti toku kristalno čiste gorske reke. Tartan in praviloma arhaična tipografija namiguje na stare čase, na dobo, ko človek s svojimi domisljicami še ni onesnaževal naravnega okolja. In potem je tu plastično okence, ki razkriva rožnato ali oranžno meso, tako živobarvno, da je videti brez-pogojno sveže.

Embalaža je očitno zasnovana tako, da obljublja kakovost, zdravje in predvsem naravnost. In ravno ta prevara jo dela tako zanimivo.

Lososova zgodba je značilna za krizo, v kateri se nahaja svetovna ribiška industrija. Danes je "divji" ali "naravni" losos redkost. In med vsemi ribjimi vrstami, ki si delijo to usodo, je najbrž losos tisti, ki ljudem prizadeva največjo bolečino. To je riba, ki jo bomo najbolj pogrešali.

V lososovem skoraj sesalskem življenjskem krogu je nekaj, kar v športnem ribiču zbujajo strast in zato v ribiški literaturi zavzema posebno mesto. Losos del življenja preživi v rekah, del pa v morju, potem pa, zaznavajoč vodni tok in temperaturne spremembe ter po zaslugi voja, ki je tisočkrat bolj pretanjen od pasjega, poišče rojstni kraj, se drsti in pogine.

Tudi severnoameriški Indijanci, katerih kultura je povezana z njim, si lososove tegobe močno ženejo k srcu. Plemena Salish, Tlingit in Kwakiutl verjamejo, da losos ni le riba, ampak predstavlja tudi pet plemen, ki živijo v vasi pod morjem na koncu obzorja. Ko so lososi zapustili svojo vas, so jim Indijanci v rekah izrekli obredno dobrodošlico.

Potem so tu prebivalci zahodne ameriške obale, ki so se do pred kratkim preživljali z lovom nanj. Ribolov, predelava in njima povezana druga opravila so dajala kruh približno 60.000 ljudem. Toda neomejen lov na losose, ki so ga uprizorili kanadski, ameriški, korejski, ruski in japonski ribiči, njihova nesposobnost sodelovati in zgolj medsebojno tekmovalstvo, so za seboj pustili bore malo rib. V ZDA dela samo še polovica vseh ribiških ladij, registriranih za lov na lososa - leta 1988 so v Tihem oceanu ulovili 1,5 milijona rib, leta 1992 pa samo še 120.000. Da bi ohranili vsaj nekaj te mitične ribe,

so jo v ZDA zaščitili z zakonom o ogroženih vrstah.

Zakaj se po nakupovalnih središčih skozi plastična okence zavrtkov kupcem še vedno rožnato smehljajo ogroženi lososi, in to cenejši kot kdajkoli prej? Saj danes celo v Sloveniji lažje kupite prekajenega lososa kot kako domačo vrsto rib.

Ribogojniška maska

Krizo, ki jo v svetovnih morjih, katerih 70 odstotkov človek izkorišča v največji možni meri ali celo preko nje, preživljajo ribe, zamegljuje ribogojništvo, ki se je razmahnilo preko vseh razumnih mer. Danes že tretjina rib, ki jih poje človeštvo, prihaja iz ribogojnic. Svetovna banka napoveduje, da bo ribogojniška industrija v desetih letih prehitela ribiško. Za vrste, kakršna je losos, velja, da skoraj vse, ki jih pojedjo ljudje, vzredijo v ribogojnicah.

V deželah, kjer je rib malo (taka je Avstralija, ki ima sicer veliko večje ribolovno področje, kot je njena kopna površina, a je med ribiški državami sveta šele na 55. mestu), se zdi ribogojništvo pravi blagoslov. Toda namesto da bi težave reševalo, jih povzroča. To je namreč ena od najbolj intenzivnih oblik vzreje živali - v kletko natlačijo do 40.000 rib in od teh vsaka preživi življenje samo v toliko vode, kolikor je drži približno polovica kopalne kadi. Škotska je postala velikanski proizvajalec teh ribjih zapornikov. Letošnje poletje bodo ribe iz ribogojnic v škotske obalne vode izločile toliko iztrebkov kot 8 milijonov ljudi.

Gojenje rib in rakcev poveča tudi lov na manjše vrste. Da bi losos v ribogojnici pridobil kilogram teže, mora pojesti pet kilogramov divjih rib. Najbolj zaželena hrana ribogojniških lososov so rakci, ki dajejo mesu rožnato barvo. Toda teh je vedno manj in so vedno dražji, zato losose pogosto krmijo s pigmentom, ki njihovo meso obarva rdečkasto. Divji losos je gladek, se svetlika in prepotuje ogromne razdalje. Gojeni se ne giblje, povrhu tega pa ga hranijo z mastno, oljno hrano, ki ji dodajajo barvila, cepiva in hormone. Včasih nagnetene ribe razbijejo kletke in pobegnejo. Z ribami v morju tekmujejo za hrano, se z njimi drstijo in siromašijo gensko "banko" divjih rib. Na Škotskem vsak mesec iz ribogojnic pobegne povprečno 15.000 lososov.

Iznakažen proizvod genskega spreminjanja

Zdaj, ko je industrija vodnih kultur začela "izdelovati" tudi gensko spremenjene ribe, je javnost ogorčena. Nekje v Aotearoi na Novi Zelandiji so zakonpani Chinookovi lososi, ki so bili petkrat tako veliki kot običajni in so imeli nešteto deformacij. Družbo New Zealand King Salmon so prisilili, da se je februarja znebila svojih gensko spremenjenih rib, potem ko so v javnost prišle fotografije njihovih iznakaženih glav, ki so izzvale vsesplošen srd. Pri New Zealand King Salmon pravijo, da imajo na varnem spravljeno zmazano spermo teh izdelkov genske tehnologije "za morebitno prihodnjo rabo". Podobne gensko spremenjene ribe so naredili tudi v ZDA in Kanadi, kjer zbujajo tako zanimanje kot gnus.

Spreminjanje lososovih genov je zadnji korak k temu, da tej ribi odvzamejo njeno naravnost. Človek je že osiromašil naravne zaloge te ribje vrste in jo vpeljal v tuja okolja, kot sta Čile in Avstralija. Hrani jo s kemikalijami ter ribami, ki niso njena naravna hrana in jo, eno od največjih ribjih popotnic, dosmrtno zapira v kletke.

Bogat ulov svobodnega trgovanja

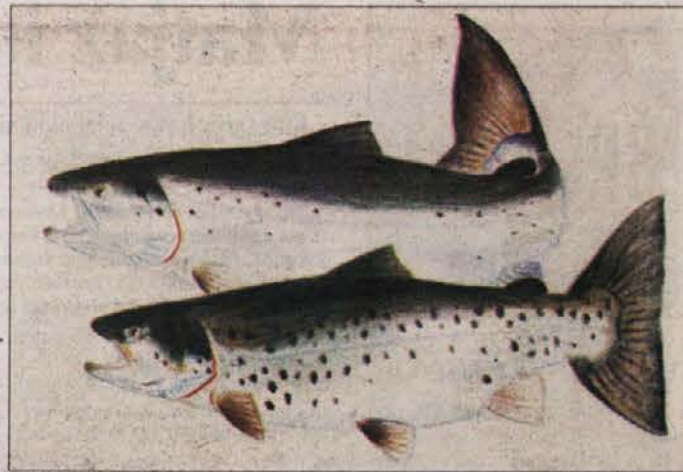
Medtem ko vlade omejujejo prost pretok ljudi, pa ribe pod pogojem, da so mrtve, meje prečijo brez težav. Za mogočno, bogato svetovno ribiško industrijo težnje proti vedno manjšim omejitvam v trgovanju spodbujajo samo še večjo rast.

Velike družbe so se pri sumljivih poslih vedno zanašale na vlade. Vzemimo Evropo. Evropska zveza je z afriškimi državami sklenila pogodbo, da lahko njena ribiška flota sila poceni lovi tudi v afriških vodah. Tako je učinkovito prenesla siromašenje morij s Severa na Jug. Evropska zveza denarno podpira 15 držav v zahodni in vzhodni Afriki in v večini primerov njihovim vladam plačuje manj kot 10 odstotkov vrednosti ulova. Senegalski in mavretanski ribiči niso nikoli videli tega denarja, še kako dobro pa občutijo rezultate industrijskega ribolova, saj vedno težje prehranjujejo svoje družine. Toda medtem ko izvozniki rib Tretjega sveta izgubljajo nadzor nad pogoji trgovanja (temu seveda rečemo globalizacija!), tudi države uvoznice ugotavljajo, da ne morejo omejiti pretoka gojenih in divjih rib preko svojih meja. Medtem ko so aktivisti oblečeni v želve lani korakali po Seattlu in protestirali proti odločitvi Svetovne trgovinske organizacije zoper ameriško prepoved uvoza rakcev, ki jih lovijo tako, da pri tem ubijajo želve, sta se Kanada in Avstralija zapletli v podoben prepri. Tudi tokrat je šlo za lososa. Avstralska zvezna država Tasmanija je v boju za ugled "industrije brez bolezni" prepovedala uvoz nepredelanega lososovega mesa, s čimer naj bi čim bolj zmanjšala možnost širjenja ribjih virusov. To pa je razkurilo kanadsko industrijo gojenih lososov. Prepri je začela reševati Svetovna trgovinska organizacija (STO), pred katero sta

obe strani zagovarjali svoje proizvajalce lososovega mesa. Protesti javnosti v Avstraliji v zvezi z vprašanjem, ki je bilo v bistvu vprašanje karantene, pa so pokazali, kako nezadovoljni so ljudje s STO, ki se neodgovorno obnaša do vsega razen do pravil, ki si jih je izmislila sama. Tasmanska zavrnitev, da bi spremenili svoje zakone v zvezi z lososom, je spodbudila glasno podporo obeh avstralskih vladnih strank, Avstralske nacionalne demokratične stranke, Nacionalnega ribiškega lobija in tujih agencij za pomoč ter okoljskih organizacij. Kljub temu je STO odločila v prid Kanadi in avstralska vlada je morala po teptati zaskrbljenost vseh teh skupin in vsiliti sklep STO.

A ta na videz nenevarna odločitev STO o lososu ima grozljive posledice za vse ribe v svetovnih morjih. V primerih, kot je spor v zvezi z lososom, STO svetu odreka nekaj, kar obupno potrebujemo, da bi rešili ribje zaloge: upoštevanje previdnostnega načela v mednarodni zakonodaji. Ta določa, da razvednotenja okolja ni treba najprej znanstveno "dokazati", da bi vlade lahko predpisale ukrepe, v tem primeru v zvezi z ribolovom in trgovanjem z vodnimi organizmi.

Previdnostno načelo lokalnim skupnostim podeljuje moč, da se zavarujejo pred pretiranim ribolovom v svojih vodah. Brez udeležbe krajevnih virov



Danes je "divji" ali "naravni" losos redkost.

in njihovih informacij je trajnostno upravljanje z zalogami hrane v svetovnih morjih nemogoče.

Trenutno iz dežel v razvoju prihaja 85 odstotkov morske hrane, ki potuje po mednarodnih trgih. Tu bodo manjše dežele, ki z ribami zagotavljajo beljakovinsko hrano več kot milijardi ljudi, najbolj čutile vplive prekomernega izkoriščanja morij in onesnaževanja le-teh z mamutskimi ribogojnicami. Navodila in dokumenti o demokratičnem in previdnem pristopu k ribolovu in ribogojstvu so že pripravljeni. Konvencija ZN o Zakonu o morjih, Agenda 21 in nov sporazum o merilih delovanja na oceanih nakazujejo, kako je mogoče izvajati previdnostno načelo. Zdaj potrebujemo dovolj močno podporo temu procesu, ne pa klečanje pred Svetovno trgovinsko organizacijo in njeno ozko definicijo svobodnega trgovanja.

Na Zahodu je trajalo dolgo, da je večina potrošnikov doje-

la ceno prekomernega ribolova in preobredanja s sadovi morja. Industrija nam je z vedno novimi in novimi načini pridobivanja rib pred oči dolgo spuščala kopreno. Napol zaprte smo imeli tudi pred nevarnostmi vzrejenih rib, kajti prodajalci so nam z njimi obljubljali ceno prehransko razkošje. Toda vedno več ljudi vidi stvari take kot v resnici so. Vidijo, da ribe, za katere so jim vse življenje vtepali v glavo, da so zdrave in naravne, to največkrat niso. Oza-veščeno človeštvo postaja glasno, zastavlja neprijetna vprašanja in kaže nezadovoljstvo. Gigantski pridelovalci rib in njihovi politični lakaji bodo morali na svojih poledinah prenašati vedno več tovrstnih nevljudnih gostov. Če bi se bili potrošniki in proizvajalci rib pripravljeni pogovarjati in ukrepati, bi na korporativne zjedalce zlahka prekucnili mizo, za katero ti poskušajo nastopati kot gostitelji.

J. PENCA

(Vir: New Internationalist)



Elektronska banka za samostojne podjetnike

proklik nlb

Kako si zagotoviti hitro, pregledno, diskretno in predvsem cenejše finančno poslovanje?

Elektronska banka Proklik NLB za samostojne podjetnike vam ne glede na poslovni čas banke omogoča:

hitro, varno in enostavno opravljanje vrste negotovinskih bančnih storitev preko osebnega računalnika od doma ali z delovnega mesta

nižjo ceno opravljanja negotovinskih nakazil

dostop do banke 24 ur na dan, 365 dni v letu

večjo preglednost in diskretnost poslovanja

možnost vnaprejšnje priprave nakazil

enostavno in hitro komuniciranje z banko oz. vašim poslovnim skrbnikom

Za dodatne informacije smo vam na voljo na tel. 07 3391 164 ali preko elektronske pošte na naslovu info@db-nm.si. Podrobnejše informacije so vam na voljo tudi na spletnih straneh Dolenjske banke, d. d., na naslovu <http://www.db-nm.si>.



DOLENJSKA
BANKA



Divji losos je gladek, se svetlika in prepotuje ogromne razdalje.



Matjaž in Jure asa dirkališča

Kolesarja Krke Telekom sta na državnem prvenstvu v Češči vasi z državnima rekordoma dokazala, da njuni uspehi v svetovnem merilu niso naključni - Jure se je poigral s tekmeči

NOVO MESTO - Matjaž Leskovar in Jure Zrimšek sta prvi imeni slovenskega dirkališnega kolesarstva, kar sta letos že dokazala na dirki za svetovni pokal oziroma na mladinskem svetovnem prvenstvu, na državnem prvenstvu, ki ga je njun klub Krka Telekom v Češči vasi pripravil v petek in soboto na edinem kolesarskem dirkališču pri nas.

Matjaž Leskovar si je po petem mestu v njegovi disciplini 1000 m na dirki za svetovni pokal v Maleziji želel popraviti tudi državni rekord v eni izmed najbolj atraktivnih disciplin na dirkališču v sprintu na 200 m. Uspelo mu je, saj je kot prvi Slovenec premagal mejo 11 sekund in drugouvrščenega Klemena Jalovca v finalnem dvoboju brez težav prema-

gal z 2:0. Seveda pa je Matjaž zlahka opravil s konkurenti tudi v vožnji na 1000 m, kjer pa je dosegel za sekundo slabši izid od svojega državnega rekorda. Matjaž se je nastopu

• Tokratno državno prvenstvo je pokazalo, da je zanimanje za dirkališčno kolesarjenje tudi pri nas, predvsem se mu z vso resnostjo posvečajo trije najbolje organizirani klubi: domači Krka Telekom, Perutnina Ptuj in Sava Kranj, mednarodni uspehi Leskovarja in Zrimškega pa dokazujejo, da bi slovenski kolesarji z resnejšim pristopom do te kolesarske zvrsti lahko nekaj pomenili tudi v svetovnem merilu.

na olimpijskih igrah očitno odpovedal prezgodaj, ker je mislil, da se zaradi doktorske disertacije ne bo mogel pripraviti pravočasno in izpolniti norme. S petim mestom v Maleziji bi olimpijsko normo izpolnil, a tedaj je bilo za njegovo kandidaturu že prepozno. Če bi se pravočasno pozanimal, kako poteka izbor olimpijcev, bi najbrž naslednji teden že odletel v Sydney, kjer bi bil najbrž eden redkih, če ne celo edini doktor znanosti med nastopajočimi športniki, zagotovo pa edini z doktoratom iz atomske fizike.

Tudi Jure Zrimšek je med starejšimi mladinci dokazal, da njegovo 4. mesto na kriterijski dirki na svetovnem mladinskem prvenstvu ni naključje. Z novim državnim rekordom



Matjaž Leskovar

je zmagal na 1000 m, tudi na 3000 m je bil razred zase, skupaj z Gorazdom Matkom in Andrejem Prevejškom je osvojil zlato v ekipni vožnji na 4000 m, koliko je boljši od vseh vrstnikov, pa je pokazal na kriterijski dirki, ko je za šalo zmagoval na vseh točkovnih sprintih in s taktično izvrstno vožnjo do medalj pomagal tudi moštvenima tovarišema Tomažu Nosetu in Gorazdu Matku.

I. V.

Prvi padalski boogie v Novem mestu

Tudi skoki s padalom za dva

NOVO MESTO - Padalska sekcija novomeškega aerokluba bo od 1. do 3. septembra na letališču v Prečni pripravila tako imenovani padalski boogie, to je srečanje padalcev in skoke z višine 4000 m, na katerem bodo sodelovali padalci iz vse Slovenije in tujine. To bo prvi padalski boogie v Novem mestu, saj klub do sedaj ni imel letala, ki bi padalce lahko popeljal tako visoko.

Tokrat jim bodo s svojim letalom turbolet na pomoč prišlo padalci iz Slovaške, s katerimi Novomeščani že dalj časa dobro sodelujejo. Istočasno bodo pripravili tudi skoke s padalom za dva, kar lahko izkoristijo Novomeščani, ki si želijo skočiti s padalom, a za kaj takega nimajo ne opreme ne ustreznih tečajev in izpitov. V petek bo boogie potekal od 14. ure do noči, v soboto in nedeljo pa se bo začelo že ob 9. uri. Istočasno bo Aeroklub Novo mesto zbiral prijave za padalski tečaj.

MEDNARODNI KOŠARKARSKI TURNIR

NOVO MESTO - Novomeška športna dvorana Marof bo v soboto in nedeljo, 2. in 3. septembra, ponovno v znamenju košarke. Prvi dan mednarodnega košarkarskega turnirja se bo začel ob 18. uri, ko se bosta pomerili Pivovarna Laško in grški Panionios Atene, ob 20. uri pa bosta igrali domača Krka Telekom in Rabotnički iz Skopja. V nedeljo se bo tekma za 3. mesto začela ob 17. za prvo mesto pa ob 19. uri.

besedo imajo številke

KOLESARSTVO

Državno prvenstvo v dirkališnih disciplinah, člani, 1000 m - 1. Matjaž Leskovar (Krka Telekom) 1:06,238... 3. Matevž Šuštarčič (Krka Telekom) 1:10,518. 5. Andrej Gimpelj (Krka Telekom) 1:13,842. 6. Peter Kočjaž (Krka Telekom) 1:14,201; **4000 m** - 1. Mitja Mahorič (Perutnina Ptuj) 4:48,317 (**državni rekord**). 2. Gregor Zagorec (Krka Telekom) 4:57,835. 7. Matevž Šuštarčič (Krka Telekom) 5:24,644; **olimpijski sprint** - 1. Krka Telekom (Leskovar, Šuštarčič, Zagorec) 50,760; **ekipna vožnja na 4000 m** - 1. Perutnina Ptuj (Mahorič, Kelnar, Marin, Gazvoda) 4:40,710 (**državni rekord**)... 3. Krka Telekom (Kočjaž, Šuštarčič, Zagorec, Gimpelj) 5:02,098; **sprint na 200 m, kvalifikacije** - 1. Matjaž Leskovar (Krka Telekom) 10,905 (**državni rekord**)... 4. Matevž Šuštarčič (Krka Telekom) 12,073; **finale** - 1. Leskovar, 2. Jalovec; **za 3. mesto** - 3. Šuštarčič, 4. Križnar; **kriterij, 30 km** - 1. Anton Meglič (Sava Kranj).

Starejši mladinci, 1000 m - 1. Jure Zrimšek (Krka Telekom) 1:09,525 (**državni rekord**); **3000 m** - 1. Jure Zrimšek (Krka Telekom) 3:35,840... 5. Tomaž Nose (Krka Telekom) 3:52,270; **olimpijski sprint** - 1. Perutnina Ptuj 53,071, 2. Krka Telekom (Zrimšek, Matko, Prevejšek) 53,075; **ekipna vožnja na 4000 m** - 1. Krka Telekom (Zrimšek, Nose, Kebelj, Matko) 4:46,788; **sprint na 200 m**,

kvalifikacije - 1. David Rožman (Sava Kranj) 12,155... 3. Uroš Vene (Krka Telekom) 12,289... 5. Andrej Prevejšek (Krka Telekom) 12,502... 7. Gorazd Matko (Krka Telekom) 12,681 (tudi končni vrstni red je enak); **kriterij, 20 km** - 1. Jure Zrimšek (Krka Telekom) 31, 2. Tomaž Nose (Krka Telekom) 13, 3. Gorazd Matko (Krka Telekom) 23 (krog zaostanka);

Mladši mladinci, 500 m - 1. Aldo Ino Ilesič (Perutnina Ptuj) 37,188... 3. Tadej Prevejšek (Krka Telekom) 38,191, 6. Simon Avbar (Krka Telekom) 38,366; **2000 m** - 1. Aldo Ino Ilesič (Perutnina Ptuj) 2:27,463... 6. Tadej Prevejšek (Krka Telekom) 2:39,878, 7. Aleš Grubar (Krka Telekom) 2:45,241; **olimpijski sprint** - 1. Perutnina Ptuj 53,704... 3. Krka Telekom (Prevejšek, Kastelic, Avbar) 56,016; **ekipna vožnja na 3000 m** - 1. Sava Kranj 3:45,607... 4. Krka Telekom (Prevejšek, Kastelic, Avbar, Grubar) 3:54,644; **kriterij, 15 km** - 1. Janez Muhvič (Krka Telekom) 6 (1 krog prednosti)... 3. Tadej Prevejšek (Krka Telekom) 14, 7. Simon Avbar (Krka Telekom) 9 (1 krog zaostanka) itd.

NOGOMET

2. SNL, 4. krog - ELAN NOVO MESTO - IVANČNA GORICA 3:0 (1:0)

Lestvica: 1. Živila Triglav 12, 2. Jadran Sepič 9, 3. Feroterm Pohorje 9, 4. Elan Novo mesto 8, 5. Aluminij 8, 6. Zagorje 7 itd.

Rok po očetovih stopinjah

Na gorskem supermoto slalomu na Debencu je nastopilo 55 motoristov - Brane Rokavec je z novim rekordom proge zmagal že šestnajstič

MIRNA - Trije dirkači, člani MD Trebnje, so v nedeljo na 17. gorskem supermoto slalomu na Debencu osvojili prva mesta. Poleg Braneta Rokavca, ki je bil izrazit favorit, sta se izkazala še njegov sin Rok in Igor Agnič. Dirka, ki jo je spremljalo kakih 1000 gledalcev, je bila vseskozi zanimiva. Ljubitelji motociklizma so navdušili predvsem veterani, ki so se hrabro spustili na dokaj zahtevno gorsko dirko, ki skoraj vsako leto postreže z novim rekordom, svojega je tokrat za nekaj desetink sekunde popravil Brane Rokavec.

Organizacija tekmovanja je bila zgledna, posebej pa velja pohvaliti službo, ki je pripravljala in računala končne rezultate tega zanimivega tekmovanja na progi Zapuže-Stan.

Rezultati: juniorji do 50 ccm: 1. Rok Rokavec (Trebnje), 2. Lajkovič (Lj.), 3. Habat (Tržič), 4. Baša (Tržič); juniorji do 80 ccm: 1. Tina Katrašnik (Radovljica), 2. Hlebec (Lj.), 3. Zupet (Šentruport); motorji do 250 ccm: 1. Agnič (Trebnje), 2. Računica (Koper); supersport od 251 do 600 ccm: 1. B. Rokavec (Trebnje) 1:55,24, 2. Benedik (Sp. Lipnica) 2:11,73, 3. Klemenčič (Lukovica) 2:18,04; superbike nad 600 ccm: 1. Znidaršič (Lokev) 1:59,08, 2. Kranjec (Vodice), 3. Tapajner (M. Sobota), 7. Koželj (Zapuže), 9. Bukovec (Žužemberk); skuterji brez omejitev: 1. A. Leban, 2. M. Leban (oba Koper), 3. Janežič (Mokro-



VETERANI NA ŠTARTU - Na nedeljski motociklistični dirki na Debencu so bili velikega zanimanja deležni tudi motorji - veterani. Na sliki: štart v Zapužah. (Foto: S. D.)

nog); chopper brez omejitev: 1. Burja (Strahovica), 2. Ilnikar, 3. Čeh (oba Trebnje); veterani do leta 1968: 1. Jesenik (Lj.), Sodnikar (Kranj), 3. Sajovic (Celje); prikolice: 1. N. Sodnikar - S. Sodnikar (Kranj), 2. Kolkaj - Kovač (Domžale), 3. Sitar - Pilko (Lj.); enduri in cross: 1. Eržen (Radovljica), 2. Podobnik (Lesce), 3. Ovčak (Zirovnica).

S. DOKL

JURKOVIČ DRUGI V CELJU

STRAŽA - Mladi straški voznik kartinga Luka Jurkovič je na dirki za državno prvenstvo v Celju v razredu A 100 mladinci osvojil 2. mesto. V skupni razvrstitvi državnega prvenstva je tako zadržal tretje mesto, ki si ga je priporil na tekmi v Čakovcu na Hrvaškem.

VETERANSKI TURNIR

RIBNICA - Ena izmed številnih prireditev ob ribniškem sejmu suhe robe in lončarstva bo tudi prvi veteranski turnir v rokometu. V nedeljo, 3. septembra, bodo nastopile ekipe Sodražice, Zagorja, Dola TKI Hrustnika, Velenja, Šoštanj in Ribnice.



MOJSTER NA DELU - Takole se je Jure Zrimšek na 20 km dolgi kriterijski dirki, pri kateri zmagovalca določijo točke zbrane na vmesnih ciljnih, poigral s tekmeči. Če bi nastopil v vseh disciplinah, bi bil povsod prvi. Sam pravi, da na dirkah na dirkališču zelo uživa, a vseeno raje trenira cestno kolesarstvo, kjer prav tako ogromno obeta. Koliko velja, bo lahko pokazal oktobra na svetovnem prvenstvu v Franciji. (Foto: I. V.)

Gympie že drugič osvojil trofejo M-KG

8. mednarodne konjeniške galopske dirke - Mrtva dirka za nagrado Ribnice - Obljuba organizatorja - Prireditve popestrili s kravjo ruleto in srečelovom

KOČEVJE - Na travnati stezi farne Mlake pri Kočevju so v soboto potekale tradicionalne, 8. mednarodne konjeniške galopske dirke za nagrade sponzorjev in trofejo M-KG Kočevje. Razpisani sklad nagrad za zmagovalce šestih dirk, ki so sledile dirki delovnih konj, je znašal skoraj dva milijona tolarjev, vendar pa vseh nagrad niso podelili, saj so sodniki dirko za nagrado Ribnice razglasili za mrtvo.

Ob lepem sončnem vremenu so si številni gledalci tudi letos na Mlaki lahko ogledali kar nekaj zanimivih dirk, v katerih se je pomerilo skupno kar 47 konj. Zmaga kobile Tajge v dirki delovnih konj, v kateri se je za blagovne nagrade v skupnem znesku 30 tisoč tolarjev potegovalo 9 konj, je prinesla zmagovalce organizatorju prireditve, Mercator-Kmetijskemu gospodarstvu Kočevje. Ob veselju, ki ga je dopolnila tudi njihova druga predstavnica na dirkah - kobila Kiwi s četrtim mestom v dirki sportnih konj B, pa so se organizatorji soočali tudi s težavami.

V četrti dirki, v kateri naj bi se za nagrado Ribnice v skupnem znesku 285 tisoč tolarjev pomerilo 8 konj, zrebek Kuter ni štartal, kastrat Danton, ki bi ga moral jezdit Bojan Račič, pa je štartal brez jahača. Sodniki so zato dirko, ki ji je po težavah na štartu v nadaljevanju sledil še padeč kobile Secret Power, razglasili za mrtvo. O regularnosti dirke se bodo odločili v dogovoru z lastniki konj po ogledu video posnetka dirke. Njihova odločitev bo znana najkasneje v 14 dneh.

Kot običajno so prireditve tudi letos popestrili s kravjo ruleto in srečelovom ter zaključili z veselico, na njej pa so v dirki za nagrado Kočevja z denarnim skladom 370 tisoč tolarjev izpeljali tudi "Kočevsko miljo". Že tradicionalno dirko polnokrvnih triletnih in starejših konj na 1.609 metrov so namreč še lani izpeljali meseca maja kot samostojno, odprto galopsko dirko lanske sezone. Sicer pa je bila na tokratni prireditvi osrednje pozornosti deležna dirka polnokrvnih triletnih in starejših konj na 2.400 metrov. Za denarne nagrade v skupnem znesku 690 tisoč tolarjev so se pomerili štirje konji, saj kobila Gass Berry ni štartala. Po odstopu zrebca Kolibrija so cilj dosegli le trije, med njimi pa je bil tako kot lani ponovno najboljši kastrat Gympie. Lastnici Ursuli Flis iz Škofje vasi je Gympie pritekel 369.150 tolarjev nagrade in obljubo organizatorja prireditve, da se mu obeta še posebna nagrada, če bo trofejo M-KG Kočevje osvojil tudi prihodnje leto.

Izidi: delovni konji, 1.100 metrov: 1. Tajga (lastnik M-KG) - jezdec Alojz Kovač, 2. Dolij (Jože Ambrožič) - Simon Kozina, 3. Talis (Anton Zidar) - Gašper Marolt; sportni konji B, 1.300 metrov: 1. Mamba (Rok Trdan) - Peter Pakiž, 2. Šah Ibn Hawi (Peter Požar ml.) - Marko Rajkovič, 3. Panda (Damjan Pavšič) - Anže Anzelj, 4. Kiwi (M-KG) - Alojz Kovač; sportni konji A, 1.300 metrov: 1. Hanzi (Marjan Zonta) - Bojan Račič, 2. Peter Pan (Nada Okorn) - Petra Okorn, 3. Wanda (družina Babor) - Aleš Babor, 4. Senator (ranč Zapotok) - Peter Pakiž; polnokrvni konji poizkusni kriterij slovenskih dvoletnikov, 1.100 metrov: 1. Aufbiks (Jerca Babič) - Marko Rajkovič, 2. On Call (Tone Zevnik) - Bojan Račič, 3. Variar (Petra Okorn) - Peter Pakiž, 4. Persian Moon (Matjaž Felician) - Živa Prunk; nagrada Kočevja "Kočevska milja", 1.609 metrov: 1. Pastirica (Safet Cejvanović) - Smajo Mržljak, 2. Grenada (Stipe Masle) - P. Keteleš, 3. Cool Pover (hlev Globočnik) - Baucamp Laurent, 4. Jaquis (Marjan Zonta) - Živa Prunk; trofeja M-KG Kočevje, 2.400 metrov: 1. Gympie (Ursula Flis) - Baucamp Laurent, 2. Lucila (Stipe Masle) - P. Keteleš, 3. Autokrat (K.K. Bihac) - Zlatko Cmeragič.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Ponudba na višini ...

Ponudba velja od 31. avgusta do 13. septembra za izdelke v zalogi v ŽIVILA Hipermarketu Brežice.

199,-
DETERGENT ZA ROČNO POMIVANJE POSODE PRIL, Henkel, 4 vonji, 500 ml



189,-
OLJE CEKIN, Oljarka Kranj, v plastenki, 1 l



POMARANČNI SIRUP, Presad, 2 l



1.199,-
MORTADELA KRAS, 1 kg



... cene na dnu.

Če bi bil Američan, bi bil težji za milijon dolarjev

Martin Strel govori o strašni utrujenosti, o sinu, ki mu je ves čas plavanja po Donavi stal ob strani, o tem, kdaj je tečen, o politikih in čisti vodi, o denarju, ki ga ne bo dobil, o svojih naslednjih podvigih in o bratih Majcen.

Martin, kaj si počel danes zjutraj (sobota, 26. avgust)?

Plaval.

Kaj?

Plaval v Šmarjeških Toplicah.

Kaj preplavati 3004 km v dveh mesecih ni bilo dovolj?

Po treh dneh počitka sem si spet zaželel plavati.

Pa je šlo?

Ne preveč dobro. Počutil sem se, kot da ne znam plavati. Roke me bolijo, da jih niti stegniti ne morem.

K sreči ni bilo nikogar, ki bi me gledal, kaj bi si pa ljudje mislili. Bi rekli: "Poglejte Strela, saj niti plavati ne zna dobro, pa se hvali da je preplaval Donavo."

Si bil torej zelo utrujen?

Težko je razložiti, kako je človek lahko tako zelo utrujen. Ko sem prvi dan začel plavati, sem bil spočit, plaval sem z lahkoto. Drugi dan je že drugače, tretji dan pa začutiš pravo utrujenost, ki se potem iz dneva v dan stopnjuje. Ko po 10 do 12 urah dnevnega plavanja zaključiš, komaj dvigneš roke. Včasih so mi roke med zamahi kar padle v vodo, še preden sem jih po zraku prenesel naprej.

Koliko kilometrov si preplaval na dan?

Od 35 do 75 km.

V primerjavi s tvojimi dosedanjimi podvigi v morju in jezerih ti je tokrat v Donavi pomagal tok reke.

Drži. Vendar so tudi na Donavi deli reke, ko voda stoji, kot da bi bilo jezero. Recimo od Zemuna pred Beogradom do Dierdapa je 250 km jezera. Tam voda stoji, a sem vseeno po dnevih preplaval 55, 50, 48 in 48 km, čeprav mi je vse štiri dni pihal nasprotni veter. Tegal je bilo kritično, ali bom še plaval naprej ali pa nehal. Tudi v Nemčiji, kjer je veliko elektrarn, je voda zelo mirna, le pod elektrarnami je tok bolj živahen.

Športni strokovnjaki so, ko si povedal, da boš preplaval Donavo od izvira do izliva v dveh mesecih, nejeverno zmajevali z glavo, češ da kaj takega ni mogoče, saj gre za nenormalne napore, ki si sledijo vsakodnevno. Kako se ti je uspelo toliko odpočiti, da si vsak dan lahko nadaljeval?

Zanimivo je, kako se je moje telo odzvalo na to. Moj srčni utrip v mirovanju znaša okoli 40 udarcev na minuto, med naporom pa sem ga sposoben dvigniti na 190 udarcev na minuto. Prve dni sem imel med plavanjem utrip med 130 in 140 udarcev na minuto. Po nekaj dneh se utrip v mirovanju ni več umiril vse do jutra, ko je znašal okoli 60 ali 70 udarcev na minuto, po dveh tednih je bil moj utrip tudi ponoči okoli 85 udarcev, medtem ko utripa med plavanjem nisem mogel več dvigniti niti preko 110. V bistvu sem imel enak srčni utrip med plavanjem in med spanjem.

A je z dnevi upadala tudi hitrost plavanja?

Ne, ves čas sem plaval s približno enako hitrostjo. Res sem se kasneje prve dve ali tri ure tako rekoč vlekel po vodi kot petolčena kača, potem pa sem se ogrel in je šlo dobro. Ponoči se pač nisem dovolj odpočil. Spal sem le dve ali tri ure. In kakšno spanje je bilo to! Vsakič, ko sem v spanju premaknil roko, sem se od bolečine zbudil. Tako se nikoli nisem odpočil.

Verjetno je bilo najtežje zjutraj začeti?

Res je. Problem je v tem, da se nisem mogel ogreti, razgibati. Kako naj maham z rokami, če pa jih niti dvigniti ne morem? Zadevo sem za silo rešil tako, da sem se tuširal z vročo vodo in tako pasivno ogrel mišice. Če nisimo imeli na razpolago tuša z vročo vodo, so mi fantje vodo segreli na štedilniku in me potem polivali z njo iz steklenice.



SIN VES ČAS Z NJIM - Takole je Martina kar 50 dni v kajaku ves čas spremljal sin Borut, s katerim je bil oče zelo zadovoljen. Brez Boruta, ki se je zaradi očeta odločil za zadnjim srednješolskim počitnicam, računalniku in svojim plavalnim treningom, mu podvig verjetno ne bi uspel.

Koliko si več jedel, kot ješ sicer?

Na začetku sem že v nekaj dneh zelo hitro shujšal za 8 kg. Tedaj sem se precej ustrašil. Bal sem se, da bi hujšal kar naprej in da mi bo zmanjkalo "kil", potem pa sem začel jesti več, predvsem takoj po plavanju. Še ponoči sem vstajal, da sem jedel. Izbral sem jedi, ki redijo, pil sem pivo in vino. Ponoči sem se basal s paštetami, kruhom, in Delamarisovimi ribami. Potem se je hujšanje ustavilo. Ko sem začel, sem imel 102 kg, zdaj pa jih imam 91.

Kaj pa zdravje sicer? Si bil kaj prehlajen, si se kdaj razen utrujenosti tudi drugače slabo počutil?

Problem so bili prvi dnevi, ko je voda imela le okoli 10 do 15 stopinj. Ves čas sem sicer plaval v neoprenski obleki, a usta, kot da sem jih imel v hladilniku. Za tak podvig moraš biti zdravstveni fenomen. Veliko je ljudi, ki lahko dobro plavajo, podobnega podviga pa ne bi zdržali zaradi zdravja. Jaz nikoli nisem bolan, niti prehlajen ne. No morda kdaj celo kihnem, kaj več pa ne. Če imaš občutljive ledvice, kaj takega ne moreš početi. Prva dva tedna je bilo moje grlo na meji angine. Če bi zbolel, bi bilo vsega konec. Pretiraval sem s čaji in C-vitaminom in grlo pršil s angalom, pa sem se rešil. Glas sem imel že kot star dizelski motor.

Štartal si v Nemčiji, sredi Evrope, podvig pa si končal na čisto drugem koncu sveta. Doživel si različne kulture in se srečal z različnimi kuhinjami. Si na Dunaju jedel dunajske zrezke in v Srbiji srbski pasulj, na Madžarskem pa njihove golaže?

Sem. Povsod sem poskusil in jedel narodne specialitete. Le na Madžarskem in v Srbiji sem moral kuharje prositi, da so pozabili na ostre začimbe, v Romuniji pa, da meso ni bilo napol surovo. Imam namreč precej občutljiv želodec in ne morem tvegati. Zelo so mi bile všeč ribje juhe na 100 načinov; kuhan som je bil zelo dober. Kjer niso imeli špagetov, so jih moji fantje nesli kuharici in jih je skuhala. Jedel sem veliko zelenjave in sadja. Zvečer sem spil kakšno pivo, čez dan vino, zjutraj pa mleko; vsakega približno liter na dan.

Preden si se lotil Donave, so ljudje spraševali, kako boš prenesel grozno onesnaženost, predvsem jih je skrbel cianid, ki je v Tiso in Donavo stekel iz romunskega rudnika. Kako je bilo s tem, se nisi zastrupil?

To so govorili ljudje, ki Donave še nikoli videli niso in zaved ne poznajo. Kar na pamet. Kar sem jaz videl Donave, videl in preplaval pa sem celo, lahko trdim, da je to zelo čista reka. Z njo se pri nas lahko primerja le Kolpa in morda še Soča v zgornjem delu. Tudi v Romuniji je Donava kristalno čista, par metrov globoko vidiš vsak kamenček na dnu, vidiš tudi po dva metra dolge some. Le tam, kjer je gostejši ladijski promet, je voda bolj motna, saj ladijski vijaki dvigajo mulj. Je pa ponekod onesnažena mehansko. V Srbiji so ljudje še vedno vajeni, da vse, česar ne potrebujejo, zmečejo v vodo. Panika ob zastrupitvi s cianidom je bila predvsem politična zadeva. Jugoslavija je skregana z Romunijo, ker je le-ta dovolila prelete Natovih letal. Tudi Bolgari ne razumejo prav dobro z Romuni. Res je bila zastrupljena Tisa in del Donave tudi, a ko sem jaz plaval, ni bilo o zastrupitvi niti sledu. Jaz sem imel priložnost, da sem o Donavi svetu povedal resnico. Kar devetkrat je šla slika z Reutersom v kar 200 držav sveta.

Razen prvi teden, ko te je s kajakom spremljal Rudi Mlinarič, je bil s tabo ves čas sin Borut. Če počitnice je žrtvoval za očeta, ga poslušal, kako je tečen in moral ustreči vsem njegovim muham.

Nisem bil tečen. Jaz sem siten, kar dar spremljevalci ne delajo, kar bi morali, če me ne znajo voditi, če mi ne dajo pravih podatkov. Borut se je izkazal kot pravi profesionallec. Vodil me je naravnost, v zavojih me je vodil zelo natančno tam, kjer je bil tok najhitrejši, natančno je izračunaval hitrost plavanja in meril preplavane kilometre. Vedno mi je pravi čas dal piti ali jesti. Če vse teče, kot je treba, sploh nisem tečen. Če na spremljevalni barki ne delajo, kar bi morali, me to zelo živcira in takrat znam biti zelo tečen. Ko sem plaval v morju, mi pogosto niso znali povedati, kako hitro plavam, peljali so me v napačno smer in podobno. Z Borutom sva se izjemno dobro ujele. Tudi on je imel velikokrat težave z vetrom in valovi, a svoje delo je opravil izvrstno. Prvič je sedel v kajak in bilo ga je zelo strah, še posebej v Srbiji, kjer so ga strašili, da so v Dierdapu taki tokovi in vrtinci, da ga bodo pogoltnili. Pomiril sem ga, da so to gostilniške debate. Bal sem se, da bi ga udarila sončarica. Ves čas je moral biti oblečen v anorak in nosil je klobuček. 2750 km me je spremljal. Vsa čast mu. Če bi ostal brez Boruta, mislim, če bi zbolel in me ne bi mogel več spremljati, bi tudi jaz imel velike težave. Ves čas je bil ob meni, cel dan.

Najbrž sta zdaj s sinom povezana kot še nikoli?

Malo smešno se mi je zdelo, ker me doma kliče oči, na Donavi pa me je kot vsi ostali večkrat poklical po imenu, čisto podzavestno. Ves čas me je bodril, zvečer in zjutraj me je masiral, skrbel za opremo. Bila sva skupaj tudi v sobi in na letalu, 50 dni noč in dan skupaj. To mi ogromno pomeni. Da je opravil maturo in da je sprejel na fakulteto, smo zvedeli med plavanjem na Donavi med Dunajem in Bratislavo. Študiral bo računalništvo. Vse se nam je izteklo idealno. Preden smo začeli, ni bil Peterle, ki je bil predsednik organizacijskega odbora, niti predsednik stranke, potem pa se je zamenjala vlada in Peterle je postal zunanji minister. Veliko je pomagal, da so mi preko naših veleposlaništev zagotovili naklonjenost domačih oblasti v vseh deželah. Večji del je za mojo varnost skrbela policija ali vojska s svojimi ladjami in to zastoni. Tudi izjemna medijska podpora v vseh državah, kjer sem plaval, mi je ogromno pomenila. Povsod sem se pojavljal na prvih straneh časopisov (kot dokaz pokaže nekaj časopisov) in med udnimi novicami v televizij-skih dnevnikih. Kdo bi si mislil, da bo Agasijeva slika za polovico manjša od moje. Kar očudno se mi je zdelo.

Politika ti je očitno kar precej pomagala, a tudi ti si pomagal politikom. Imam občutek, da so te tudi dobro izkoristili. Ko so se pojavljali v tvoji družbi, so žarki tvoje zvezde obsijali tudi njih. Bi se Peterle tudi brez tebe srečal z romunskim predsednikom Constantinscuem?

Peterle me je obiskal na štartu v Donaueschingenu, v Vukovarju in na cilju v Konstanci. Če sem pošten, moram reči, da sem potreboval operativce, ljudi, ki kaj naredijo. Peterle je politik. Trudil se je, da bi bilo moje plavanje brez zapletov. Tudi kadarkoli so me prišli pogledat in pozdravit tuji politiki, sem jim bil na voljo, z njimi sem se slikal, skupaj smo posneli intervjuje. Videli so, da sem jim na voljo, za Donavo, za čiste vode, mir in prijateljstvo med narodi.

Torej si tokrat res plaval v znaku slogana "Za čiste vode, mir in prijateljstvo"?

Še nikoli tako kot sedaj. Temu lahko dodam še prizadevanja za prehod na Donavo. Med Natovim bombardiranjem Jugoslavije je bilo porušenih precej mostov in v tem delu Donava ni plovna, kar je zelo velik problem za Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo. Nekatere od teh dežel so medijsko zelo izolirane in njihov glas le stežka prodre v svet. Ko je svet poročal o mojem podvigu, so lahko opozorili na svoje probleme. Romunski zunanji minister je pet kilometrov plaval skupaj z mano in s tem opozoril na romunska prizadevanja, da bi Donavo usposobili za plovbo od Nemčije do izliva. Agencija Reuters je o meni poročala devetkrat, od tega dvakrat iz Jugoslavije in trikrat iz Romunije. Te države bi svetu rade povedale resnico o sebi, kar jim sicer ni dano, ali pa zelo redko. To so znali ceniti. Marsikje smo zastoni jedli in spali.

Si profesionallec, živiš od svojih podvigov, s katerimi v svet poneseš tudi dober glas o svoji deželi. Ti tudi država kaj da, ali moraš ves denar sam izprositi od pokroviteljev? Ti bo zdaj država kaj dala?

Ne, do sedaj nisem dobil nič od države in tega tudi sedaj ne pričakujem. Ko me je v četrtek v Ljubljani sprejel predsednik vlade, so bili prisotni tudi skoraj vsi ministri. Vprašal sem jih, če mi bodo kaj dali. Trije so dvignili roke. Šturm, Jeglič in Bergauer. Jeglič je rekel, da bo poskušal ustanoviti nek sklad. Šturm se je zelo zanimal zame, a je tarna, da imajo grozne težave v šolstvu, kjer manjka veliko denarja. Rekel sem, da gre na olimpijske igre okoli 150 ljudi in da to ogromno stane in da bi se dalo tudi za Strela najti kakšnih 20 tisoč mark. Nekaj namigov je bilo, a na to ne dam prav veliko. Še najbolj verjamem Bergauerju, ki mi je že naslednji dan prinesel kartico, ki dviga zapornice na cestninskih postajah. Zdjaj se vsaj po avtocesti vozim brezplačno. Sicer pa grem že v ponedeljek v akcijo. Obiskal bom direktorje največjih podjetij - Telekom, Krko, Mobitel in tako naprej. Poskušal bom dobiti nov avto. Delal bom naprej sam, kot sem do sedaj. To je najbolj zanesljivo.

Čeprav ti pomagajo pokrovitelji, od svojega plavanja nisi obogatel. Si imel prej, ko si učil v glasbeni šoli, več denarja?

Ko sem učil, sem marsikaj sezidal, imel sem avto in stanovanje. Verjetno bi mi, če bi še naprej učil kitaro, ostalo več denarja. Dobil bi še kakšen honorar in živel bi bolj varčno. Zdjaj imam veliko več denarja, a ga tudi veliko več porabim.

Bogat nisi?

Ne, bogat nisem. No, nekaj denarja mi ostane in nekaj sem tudi že privarčeval, a stroški so veliki. Če bi bil Američan, bi bil sedaj, ko sem preplaval Donavo, težji za milijon dolarjev. Taka bi bila nagrada za tak podvig. Agencijo, ki je organizirala moj tokratni podvig, sem že lani jeseni spodbuljal, naj začnejo tržiti projekt že jeseni, ker da po novem letu ne bo več denarja, kar se je tudi zgodilo. Podpisali smo pogodbo, da bom v primeru uspeha dobil 100 tisoč dolarjev nagrade, vendar od tega zbrala skupaj ne bo najbrž nič, saj so zbrali bistveno manj denarja. Poleg tega sem še pred začetkom v projekt vložil več kot 20 tisoč mark svojega denarja. Moj sin Borut bi si za vsak dan veslanja zaslužil vsaj 100 mark, kar pomeni najmanj 5000 mark za celo pot. No kar se tiče denarja, ga v slovenskem plavanju ni veliko. Mislim, da lahko v Sloveniji le trije živimo od plavanja. Zdjaj gre več denarja v nogomet, na Dolenjskem pa v košarko. Tam ni problem dobiti milijon mark, meni pa je zelo težko zbrati 10 tisoč mark.

Dva meseca preplavati vsak dan po okoli 50 km je najbrž tudi zelo dober trening in ko se boš odpočil, boš v zelo dobri formi. Se misliš letos lotiti še kakšnega podviga?

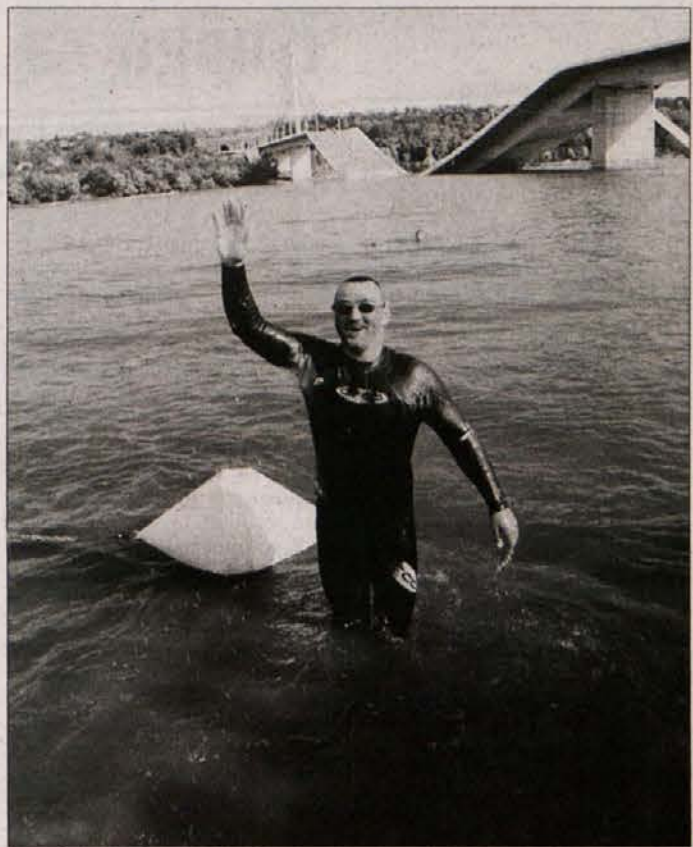
Še precej načrtov imam, čeprav bom zdaj nekaj časa počival. Želim popraviti svetovni rekord v neprekinjenem plavanju, ki zdaj znaša 452 km in ga ima Argentinec Antonio Bertondo, ki je zanj potreboval 82 ur. Jaz bi to poskušal na Mississippiju. Nameravam popraviti svoj zdajšnji rekord z Donave, a na Mississippiju in Missouriju, kjer je plaval dosedanj rekord, s tem, da želim progo preplavati precej hitreje kot on. Najprej pa se bom lotil hitrostnega rekorda na Blatnem jezeru. Trenutno pa je v moji glavi trgatav, ki bo kot kaže že septembra.

Bo tvoj sedanj rekord zanesljivo zapisan v Guinesovo knjigo rekordov?

Postopki za vpis so zelo zapleteni. Morali smo dobiti podpise več kot 300 prič in izpolniti številne formularje. Zdjaj je vse skupaj v postopku verifikacije. Vsak dan smo morali posneti štart in cilj in del plavanja.

Kakšna je razlika med tekmovalnim maratonskim plavanjem in plavalnimi podvigi, s kakršnimi se ukvarjaš ti?

V nekaterih časopisih so me enačili z bratoma Majcen, ki tekmujejo v plavalnem maratonu. Vidi se, da novinarji nimajo pojma. To sta dva povsem različna športa. Ne da se nas primerjati. Za nekatere je vse eno in isto. Pišejo bedarije. Kaj takega v Ameriki ne bi noben pameten novinar napisal. Res je tega kriv tudi Nace Majcen, ki Strela včasih malo



V NOVEM SADU - Ko je Martin opravil z 10- do 12-urno dnevno etapo, je bila to vsakič nova zmaga. Takole je pozdravil množico navijačev, ki so ga dočakali na cilju v Novem Sadu, za njim pa se vidi med Natovim bombardiranjem podrti most.

potunka, sebe pa dvigne, a s tem naredi več škode sebi kot meni. Sem precej zaslužen, da je svetovni pokal v maratonu na Bledu in v Bohinju sploh bil, pa tega ni nihče zapisal.

Pri takih maratonskih greh predvsem za vzdržljivost, pri tvojih podvigih pa za vztrajnost, za moč volje. Kako je bilo, ko si tudi ti tekmoval v plavalnem maratonu?

Bil sem prvi profesionallec v Sloveniji, ki sem se s tem ukvarjal. Na svetovnem pokalu v plavalnem maratonu sem nastopil že leta 1978. Plaval sem na vseh pomembnejših tekmah, ki obstajajo še danes, in vedno sem bil solidno uvrščen. A to me niti ni zanimalo.

Kakšna je bistvena razlika med temi maratoni in tvojim daljinskim plavanjem? Si precej počasnejši?

Oni na maratonskih dolgih 10 ali 15 km plavajo okoli 5 km na uro, jaz pa bi na enaki razdalji lahko plaval okoli 4,5 km na uro. Za njimi bi na peturni tekmi zaostal okoli pol ure, kar je v današnji konkurenci, ko odločajo sekunde, kar precej. Vendar, ker ne tekmuje, ne treniram hitrosti. Moj tempo na razdaljah med 50 in 100

km je okoli 3 do 4 km na uro. Ko so Igorja Majcena pred kratkim na radiju izvali, naj se pomeji z mano, je odgovoril, da na taka vprašanja ne odgovarja, ker se Martin Strel ukvarja z drugo plavalno disciplino in tekmovali ne moreva. Z obema Majcena sem prijatelj. Kar se tiče slovenskega plavanja, smo prav mi trije v svetu najvišje uvrščeni. Na olimpijskih igrah ne bo nihče od šestih slovenskih plavalcev nastopil v A-finalu. Tudi na evropskem prvenstvu je bilo tako. Igor Majcen pa je bil tam četrti, čeprav zaradi zapleta z dopingom pol leta sploh ni treniral, na tekmi za svetovni pokal pa je na Ohridu celo zmagal. Ko sem se pripravljal na plavanje po Donavi, sva vsak dan zjutraj plavala skupaj. Ko ni treniral, ker so ga suspendirali zaradi dopinga, sem njegovemu bratu dejal, naj ga pripelje na trening in naj začne trenirati, ker bo oproščen, kar se je tudi zgodilo in zdaj že zmaguje. Če bi začel trenirati prej ali pa če bi bilo evropsko prvenstvo zdaj, bi bil Igor kandidat za zlato.

IGOR VIDMAR

VPIS V NOGOMETNO ŠOLO

NOVO MESTO - Nogometna šola Portoval vabi v svoje vrste mlade nogometaše letnika 1990 in mlajše. Vpis bo v sredo, 6. septembra, ob 17. uri na nogometnem stadionu Portoval. Dodatne informacije lahko dobite na telefonu 041/538 848.

TURNIR V ODBOJKI NA MIVKI

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice pripravlja v soboto, 2. septembra, v športnem centru turnir v odbojki na mivki. Za vse informacije pokličite na telefonsko številko 068/73 230, interna 329.

OSMI ŠILČEV MEMORIAL

RIBNICA - V spomin na Jožeta Šilca, uveljavljenega rokometnega trenerja iz Sajeveca pri Ribnici, bodo v Ribnici in Škofji Loki 1. in 2. septembra pripravili osmi spominski turnir. V petek, 1. septembra, bodo od 17. ure dalje v ribniški športni dvorani zaigrali Inles Riko, Sevnica in Slovan, hkrati pa bodo v drugi skupini v Škofji Loki igrali Termo, Trimo Trebnje in Mobitel Prule 67. Za uvrstitev od 1. do 6. mesta se bodo ekipe pomerile v Ribnici 2. septembra od 16. ure dalje.

NOVOMEŠČANI NA MATTEHORN

NOVO MESTO - Skupina desetih novomeških alpinistov se bo v ponedeljek, 4. septembra, odpravila v švicarske Alpe. Cilj njihove poti je osvojiti 4478 metrov visoki vrh Mattehorna.

ŠENTJERNEJSKI ŠPORTNIKI LETA

ŠENTJERNEJ - V okviru praznovan ob občinskem prazniku so v Šentjerneju podelili tudi nagrade najboljšim športnikom občine za leto 1999. Naslov najboljšje športnice je pripadel atletinji Alenki Znidaršič, najboljšega športnika atletu Jožetu Vrtačiču, športni kolektiv minulega leta pa je postal Nogometni klub Šentjernej. Priznanji župana občine na področju športa so podelili Jožetu Judežu in Kristjanu Kralju, zlato Bloudkovo značko občine Šentjernej je prejel Ivan Košak, srebrno Slavica Turk ter bronasto Jože Luzar, Jože Sinkovec in Jože Župan, priznanja občine pa Nataša Gošte in Simon Turk.

MEDNARODNI ATLETSKI MITING BREŽICE 2000

BREŽICE - Na novem atletskem stadionu ob novi srednji ekonomski šoli v Brežicah bo v sredo, 6. septembra, potekal 15. mednarodni miting Brežice 2000. Tekmovanja se bodo začela ob 15.30.

DRUGA ZMAGA PAVLIČA

GROBNIK - Na cestno-hitrostni dirki za DP, ki je v nedeljo potekala na grobnickem dirkališču, je v pokalu Seicento Petrol drugič letos slavil Novomeščan Alojz Pavlič in tako po šestih dirkah prevzel vodstvo v skupnem tečovanju. Drugo mesto je osvojil Sergej Fikfak, tretji je bil Miodrag Milosavljevič in četrti Lojze Udovč, ki je v skupnem seštevku na tretjem mestu. V skupini N je bil najhitrejši Dagmar Šuster, v skupini A Dušan Vrečec, v formuli E pa Čeh Lim pred Stankovičem in Podlesnikom.

Ivica Žnidaršič v knjigi Z javno besedo do pravic odgovarja na vprašanja izgnancev in žrtev vojnega nasilja o njihovih pravicah in zakonu o skladu za poplačilo vojnih odškodnin

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Po dolenjski deželi

DL 34, 24. avgusta

Oglašam se v zvezi s člankom Neutrudna 64-letnica oz. v zvezi z enostranskimi izjavami policistov za javne medije. Moram pojasniti, iz kakšnih razlogov sem storila to, kar sem, saj so bile razmere nevdružne. Razne stvari so se nam dogajale od spomladi do binkoštnega, na primer: dvakrat je bila podrt betonška zaščitna opeka, ki je bila na vrtu pripravljena za betoniranje, preloženo je bilo kamenje na izhod poti na vrtu, v noči na binkoštni ponedeljek pa je bila zakurjena celo na njivi zložena krma.

Naj povem, kako so naju z možem ponoreli motoristi ustrašovali od 11. do 18. avgusta. Na vrtu pred hišo so porezali žično ograjo, iz zemlje so pulili stolpe in jih zmetali na grede z rožami, dvakrat ponoči so razmetavali zloženo kamenje na vrtu na izhodno pot, da nismo mogli z avtom mimo. To je potrdil kanadski turist O. F., ki je stanoval v hotelu Smuk. Tisto noč je videl tri neprimerno prave pod balkonom hotela, kako so budili turiste, nato pa so odšli po košenici proti naši hiši. Tu so se sklanjali in nekaj dogajali. Na košenici so bili parkirani trije motorji, s katerimi so se pozneje odpeljali. To naj bi turist povedal tudi policistom. Ponoči so nas večkrat presenetili tudi streljanja, katerih posledica je razbita šipa. Na travi pred hišo smo našli krono, zvito iz bodeče žice.

Vse to se dogaja zato, ker ne dovolimo, da bi mladina kar naprej skakala po našem vrtu in pobirala žoge, ki z bližnjega nogometnega igrišča padajo na naš vrt in v hišo. Tudi razbite šipe niso redkost. Igrišče, ki je bilo zgrajeno na črno, je premajhno. Lastnika, župnika Janka Stamparja, prosimo, da ne podaljšuje igrišča na našo parcelo z izgovorom, da ljubi otroke. Eno je igrišče, drugo privatna lastnina. Pogoste besede mladih, 'pa pojdite stran, če vam ni kaj prav', niso lepe in nas bolijo.

Vsako storjeno nočno delo smo sproti prijavili policiji, toda sledi le slikanje in zapisovanje, to pa je tudi vse. Razen žaljivega blatenja v medijih, v katerih je komaj nekaj odstotkov resnice.

MARIJA SIMONIČ
Semič

KONCERT BAVARSKEGA ORKESTRA

KRŠKO - Bavarsko-slovensko društvo in Kozjanski park vabita v torek, 5. septembra, ob 19. uri na simfonični koncert Severnobavarskega mladinskega pihalnega orkestra, ki je prvi teden v septembru na koncertni turneji po Sloveniji. Predstavil se bo v krškem kulturnem domu. Vstopnine ni.



SEVNICA - Misel, da bi organizirali informativne konference za potrebe žrtev vojnega nasilja, se je prof. Ivica Žnidaršič, zaradi nenehnih telefonskih klicev v zvezi z uveljavljanjem pravic po zakonu o žrtvah vojnega nasilja in vprašanjih zakona o žrtvah vojnega nasilja in zakona o skladu za poplačilo vojnih odškodnin, porodila spomladi leta 1996. Razmišljala je, kako bi neposredne informacije dobilo čim več ljudi.

Prvo informativno konferenco je organizirala 3. februarja 1997 v sodelovanju z medresorsko komisijo, ki jo je vodil Ivo Piry. Nato je eno izmed konferenc za potrebe civilnih invalidov vodil Jože Zupanc, predsednik Zveze invalidov vojn Slovenije. Tudi vsi drugi predstavniki organizacij in društev vojnega nasilja so imeli možnost, da sodelujejo in predstavijo svoje aktivnosti in tako z javnim delovanjem pomagajo svojim članom. Cilj konferenc je bil dati možnost izgnancem in drugim žrtvam vojnega nasilja, da prihajajo na konference v Cerkno in Ljubljano, kaj vprašajo in dobijo odgovor, govorijo o svojih doživetjih v času izgnanstva in dajo kakšno pobudo glede dela društev in organizacij žrtev vojnega nasilja ter tako prispevajo k razvijanju prizadevanj za uveljavitev preostalih pravic slovenskih izgnancev in drugih žrtev vojnega nasilja.

Vseh vprašanj se na sejah z dnevnimi redi ne da temeljito obdelati, poleg tega pa na društvenih sestankih lahko sodeluje manjše število voljenih članov. V Cerkno-grem gradu so zato pogovori potekali brez dnevnega reda, tako da je vsak lahko kaj povedal ali pa s prisotnostjo dokazal, da želi biti informiran iz prve roke in je rad med udeleženci. V knjigi so označeni datumi informativnih konferenc in

Tokrat pohvala novomeški porodnišnici

Velikokrat berem v Dolenjskem listu negativne kritike bralcev o novomeški porodnišnici in nekaterih zaposlenih. Ker delam v takem poklicu, da sem tudi sama velikokrat doživela podobno, sem sklenila, da napišem nekaj pohvalnih besed o tej ustanovi. Večina ljudi namreč najlažje piše samo o napakah, čeprav ni vse tako črno.

Letos sem imela precej tesne stike z zaposlenimi v omenjeni porodnišnici, ker sem pričakovala naraščaj. Enkrat samkrat nisem naletela na neprijazen odnos zaposlenih, prej na prijetne, lepe in spodbudne besede. Vsi so mi bili pripravljeni pomagati in svetovati, kajti vsaka mamica je v tem času v skrbeh in nekoliko bolj občutljiva. Čeprav je bil začetek avgusta čas dopustov in je bila medicinska ekipa bolj okrnjena ter so imeli veliko dela, moram pohvaliti in se zahvaliti vsem doktorjem in doktoricam za zares skrbno pomoč ob mojem pričakovanju otroka, babicam za spodbudo in pomoč pri rojevanju in medicinskim sestram, ki so mi pomagale pri osebnih negi in negi moje ga prvorojenca. Še enkrat najlepša hvala!

Bralka in srečna mamica iz
Trebnejga

povzeta vsebina pogovorov in informacij.

Na konferencah je bilo obravnavanih veliko vprašanj, ki so zajeta v knjigi. Izvem, kako so se začele uveljavljati pravice po zakonu o žrtvah vojnega nasilja, ki je začel veljati 1. 1. 1996, kako so se dajale pobude, da so bile sprejete tudi nove k temu zakonu in kako se je v letih 1997 in 1998 dopolnjeval predlog zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine. Navedene so pobude resornim ministrom, vladi, državnemu zboru, predsedniku republike, javne peticije, pobude, posredovanje ministrstvu za zunanje zadeve, argumenti za uveljavljanje vojne odškodnine od naslednic agresorskih držav, zlasti Nemčije in Avstrije, ki sta največ dolžni Slovincem za fizično in psihično trpljenje v izgnanstvu, strahote italijanskih koncentracijskih taborišč, usode taboriščnikov - ukradenih otrok, nasilje madžarskega okupatorja in drugo. V knjigi so navedene tudi pobude, da bi se oblike nasilja nad Slovenci med drugo svetovno vojno prikazale tudi v muzeju holokavsta v Washingtonu in da bi muzej Slovenskih izgnancev na Gradu Rajhenburg postal muzej z evropsko vsebino o usodi izgnancev drugih držav (Lotaringija, Alzacija, Luksemburg, Poljska). Poleg tega naj bi se ustanovil evropski odbor izgnancev, be-

guncev in prisilnih delavcev, žrtev nacizma in fašizma.

Udeleženci so bili na informativnih konferencah podrobno seznanjeni o humanitarni pomoči Hirschevemu skladu in protokolu o tej pomoči, ki ga je podpisala R Slovenija in vprašanjih odškodnin za prisilno delo med drugo svetovno vojno.

Na predstavitev knjige prof. Ivica Žnidaršič Z javno besedo do pravic je prišlo veliko ljudi, ki so ocenili, da je knjiga pomemben vir podatkov o prizadevanjih DIS 1941-1945 za uveljavljanje pravic žrtev vojnega nasilja. Osebnost sem pohvalil avtorico, da je vsebina te knjige povzročila, da je vlada 11. julija letos poslala v državni zbor predlog zakona o skladu za poplačilo državne odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja, pa tudi, da je predlog končno zapisan v poročilu državnega zbora in čaka, da ga poslanci sprejmejo. Izgnanci se zavedamo, da je to velik kompromis z manjšimi odškodninami zaradi spremembe naslova zakona, ki je povečal število upravičencev, vendar bomo zadovoljni, če bomo dobili odškodnino, dokler smo še živi. V 10. členu piše, da je znesek za posamezno skupino 35.000, 25.000, 20.000 in 12.000 tolarjev za en mesec nasilja.

JANEZ BLAS, prisilni slovenski izganec v nemških taboriščih

Šola naj bo prijazna, mar ne?

Na vprašanje, kakšno šolo si želimo starši, učenci, minister, pa je več odgovorov

Dolgih vročih počitnic je konec. Še staro osamljeno novomeško jedro bo oživilo s prihodom šolarjev. Mladji vstopajo v šolo s pričakovanji. Če že drugega ni nič zanimivega, so tu prijatelji in šolski odmor, namenjeni druženju. Kakšno šolo si želimo starši, učitelji, učenci, minister...? Eno vprašanje in sto odgovorov.

Šola, ki je podobna resnično dobri šoli, ki ima posluš za otroke, ki je odprta do vsega novega in razvija otrokove potenciale na ustvarjalni način, je Osnovna šola Šmarjeta. V zadnjih letih je s svojim načinom dela naredila prodor ne le na Dolenjskem, temveč v vsem slovenskem prostoru. Za svoj pedagoški koncept dela je dobila veliko pozitivnih strokovnih mnenj. Dipl. psihologinja Marija Strojina o njej pravi: "Otrokom poskušate posredovati v skladu s sodobnimi koncepti tudi drugačne načine izobraževanja, tako imenovano življenjsko izobraževanje, ki dopolnjuje ozko začrtane učne programe." Mag. M. Gabrijelčičeva ceni pedagoški koncept pluralne šole, ki se razvija v Šmarjeti. "Morda pedagogi še bolj kot starši vemo, kaj pomeni mlademu človeku, da se nekje lahko uveljavi, da je deležen pohvale in upanja," pravi med drugim.

Šmarješki šolarji so skupaj z mentorji pripravili v lanskem šolskem letu kar dvajset raziskovalnih nalog z različnih področij. Dosegli so izjemen uspeh na končnem preverjanju znanja v 8. razredu. Od tridesetih učencev jih je petnajst doseglo več kot trideset točk od štirideset možnih. Kar tri učence pa so pri matematiki dosegle vse možne točke. Na šoli ni tekmovalnega duha. Učenci prihajajo v šolo ob sedmi uri zjutraj, čeprav se prične pouk šele ob osmi. Šola je postala družaben prostor, kjer se lahko pogovarjajo, učijo, kjer je vsak otrok sprejet toplo in prijazno. 2. junija letos nas je obiskal Unicefov ambasador dobre volje Roger Moore in otroci so mu pripravili spontan in nepozaben sprejem. Če so mu v slovenskem prostoru želeli pokazati šolo, ki je nekaj čisto posebnega, in so ga pripeljali v Šmarjeto, so gotovo vedeli zakaj.

Zakaj pišem o šmarješki šoli na dolgo in široko? Iz enega samega vzroka. Na vsem lepem tak model pedagoškega dela z otroki ni dober. Programi so prezahtevni, otroci so utrujeni, učenci se ne učijo dovolj za ocene. Učitelji so preobremenjeni, a kdo je opravil tako strokovno šudijo? Zato je potreb-

no zamenjati ravnatelja kljub vsem podporam, ki jih je deležen. Večini laičnih članov sveta zavoda mu ni dala podpore. Žele manj zahtevnega in do otrok manj odprtega pedagoga. Naj končam z Piagetovo mislijo: "Če je spoznavni interes otrok izgubljen, mora šola v njih vzgajati tekmovalnost. Tako ureditev pripravi otroka na življenje v skomercializirani družbi, vendar ima taka priprava zelo malo opraviti z znanjem!"

MARIJA PEČNIK, profesorica

Težka odločitev

Ne, to ni pošteno. Spraviti človeka v tako kočljiv položaj. Namreč: odločiti se mora, ali naj ostane na radoviškem žeganju, kjer vrtijo slastne odojke in jance na različnih, točijo vrhunska belokranjska vina in se zabavajo ob frajtonarici, ali naj sedi na grajskem dvorišču. Z muzikantom Primožem Lorenzom, ki je hkrati tudi direktor in idejni vodja Podobe Slovenije, se pogovarjati o glasbi in kulturi, povzru vsega pa še poslušati svetovno znane in priznane Dečke iz Peterburga. In to domala brez dihanja. Vsekakor pa brez trkanja s kozarci. Z resnim izrazom na kslitu. Z videzom poznavalec in oboževalca resnega muziciranja.

Ljudje pričakujejo od tebe prvo in drugo. Morda so te zato celo izvolili na preteklih volitvah. Toda gledano človeško, s krvjo pod kožo: slastna pečenka in rujna kapljica vodita vsaj za točko pred ubranim petjem, še posebej, če ni potrebno poseči v žep po lastno denarnico in svoje tolarje. Za plačilo zemeljskih dobrot. Toda tudi svetovno znani dečki niso mačje solze, nekaj že mora biti, če pijejo za slovensko vlado na Bledu in če jih ljubljanska županja Vika Potočnik posluša v Ljubljani stoje, porinjena v kot, ker je zmanjkalo sedežev.

Toda težko je biti preprost in vzvišen hkrati. Težko je biti poln glasbe, poln petja, še tako kakovostnega, in lepega, a praznega želodca. Težko je biti kulturne brez notranje potrebe po tem. Ne, to ni pošteno. Postaviti človeka pred tako kruto odločitev. Pol kile janca in pol litra vina ali uro in pol petja dečkov iz Peterburga. Človek pa je lahko zaradi fizičnih zakonov istočasno samo na enem mestu.

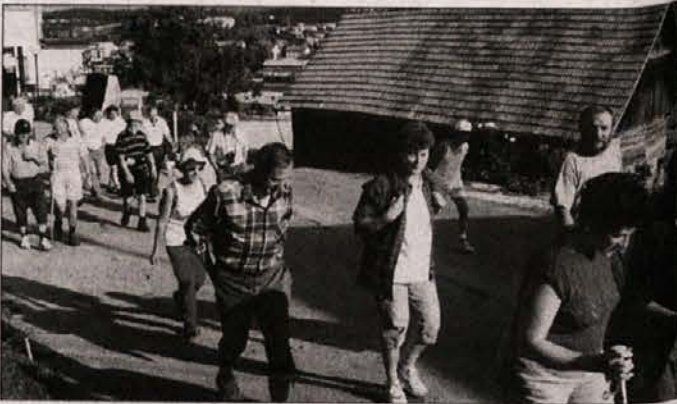
TONI GAŠPERIČ, le nekaj minut v koži občinskega velemoža.



Z JAVNO BESEDO DO PRAVIC - Predsedstvo na predstavitvi knjige prof. Ivica Žnidaršič.



NOVA KNJIGA O ŠČUKAH - Center za promocijo in pospeševanje športnega ribolova in ribiškega turizma je minuli petek priredil predstavitev knjige Ščuka, avtorja Boruta Eltrina, ki je član Ribiške družine Novo mesto. V njih-hovih prostorih je tudi potekala predstavitev. Knjiga je zasnovana v treh sklopih. V prvem avtor opisuje ščuko in njene sorodnice, njihove navade in življenjski prostor. Drugi del opisuje opremo za lovljenje ščuk, tretji pa predstavlja slovenske vode, v katerih najdemo ščuko. Eltrin se je zahvalil svoji družini, prijateljem, pokroviteljem, založniku Stanetu Omerzi in fotografu: nji Karli Vranc za pomoč pri snovanju knjige. (Foto: S. M.)



PO BARAGOV POTI - Pohodniki, ki so se v nedeljo zjutraj podali na 5. pohod po Baragovi pohodni poti, so v Trebnjem izpred motela nadaljevali pot mimo gradu in naprej skozi Odrgo, Vrhrebnje, Sahovec, Lokve, Dobrnič, Gorenjo vas, Vavpčo vas, Zelezno, Knežjo vas, Malo vas, Lužo, Grič, Belšino vas in Benečijo nazaj v Trebnje. Včasih Baragovi pohodniki uberejo obratno smer, iste kraje in zanimivosti pa obiščejo med potjo. Ta pohod, ki je bil zadnja avgustovska nedelja, pripravila SLS+SKD Slovenska ljudska stranka Trebnje, medtem ko pohod po tej poti junija organizira občina Trebnje na svoj spominski dan. (Foto: M. L.)



NOVA SLOVENIJA V NOvem MESTU - Na ustanovnem zboru občinskega odbora Nove Slovenije - kršćanske ljudske stranke Novo mesto se je v avli Kulturnega doma Janeza Trdine zbralo okoli 250 ljudi, od tega 138 članov stranke iz novomeške občine. Za predsednika občinskega odbora so člani stranke izvolili Lojzeta Zupanciča, podpredsednik je postal Leopold Kolenc in tajnik Jani Kramar. Ustanovnega zbora se je udeležil tudi predsednik stranke in vlade dr. Andrej Bajuk. (Foto: M. Klinc)



PRVO MESTO ZA SANJO - Petnajstletna Novomeščanka Sanja Cerjak (prva z desne) je na mednarodnem festivalu avtorske zabavne glasbe GRAND PRIX v Bosni dosegla prvo mesto s pesmijo Danes petek je. Njen avtor je bil Matic Oražem. Festival je v Zenici priredila otroška organizacija "Djeca Bosne". Potekal je od 13. do 15. avgusta, predstavilo pa se je 20 mladih pevcev do 19. leta starosti iz Makedonije, Romunije, ZR Jugoslavije, Hrvaške, Slovenije in Bosne in Hercegovine. Sanji je med prvimi čestital slovenski veleposlanik v Bosni, Drago Mirošič. (Foto: B. B.)

Policija opozarja

KRŠKO - Pred vrati je začetek šolskega leta 2000/2001 in tudi policisti v Posavju bodo od 4. septembra dalje dodatno skrb namenili varnosti predšolskih in šolskih otrok v prometu.

V okolici osnovnih šol bodo izvajali poostren nadzor prometa, predvsem kontrole hitrosti, zoper kršitelje pa bodo ustrezno ukrepali. Na območju PU Krško bodo izvedli tudi poostren nadzor nad tehnično urejenostjo vozil, s katerimi se otroci prevažajo v šolo - avtobusi itd. Pozorni bodo na opremljenost otrok z rumenimi ruticami, ki morajo biti nameščene okrog vratu, in odsevnimi telesi med hojo po cesti v nočnem času ali ob zmanjšani vidljivosti, na opremljenost koles in koles z motorjem, ki jih vozijo otroci ali mladoletniki, ter uporabo varnostnih čelad pri vožnji.

Otroci in mladoletniki so bili namreč v prvi polovici letošnjega leta udeleženi v 25 prometnih nesrečah, lani v istem obdobju pa v 39 primerih, kar predstavlja okrog 2,5 odstotka vseh prometnih nesreč. Žal so podatki tudi tragični, saj so do polletja en otrok in dva mladoletnika izgubili življenje (vsi kot potniki v osebnih vozilih). Poškodovanih je bilo 12, lani pa 25 otrok. Kot povzročitelji nesreč se otroci in mladoletniki najbolj pogosto pojavljajo kot vozniki koles z motorjem.

Mladi na poti v šolo pridobivajo nove izkušnje v prometu. Zagotoviti jim je treba, da bo ta pot varna. Zaradi njihove neizkušenosti, igrivosti in razposajenosti je treba biti nanje bolj pozoren, s svojim obnašanjem pa jim dajati dober zgled.

L. M.

URE PRAVLJIC V METLIKI

METLIKA - V čitalnici Ljudske knjižnice bodo spet začeli z urami pravljic, ki bodo vsako prvo sredo v mesecu, 6. septembra pa bo otroke zabaval Sten Vilar s predstavo Ko bom velik, bom...

ZMAGAL JE JURIJ

VINICA PRI ŠMARJETI - Športno društvo in NK Vinica - Granit sta v soboto, 26. avgusta, na Vinici pri Šmarjeti organizirala nočni turnir v malem nogometu za pokal Granit - Commec, na katerem je nastopilo 14 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa Jurij, drugi je bil Dual Expres, tretje Grmovlje in četrte Košenice. Najboljši igralec je bil Franci Smrekar, strelec Uroš Kocjan, vratar Boštjan Kopar, najboljša ekipa pa je bila ekipa Jurij.

MODNI KOTIČEK

Slovenska moda 2001

Slovenski modni proizvajalci so smernice za pomlad in poletje 2001 tudi tokrat predstavili na tradicionalnem modnem srečanju Moda z vami v Ljubljani. Skupna nota novih modnih kolekcij sodelujočih predstavnikov slovenske modne industrije je torej ženstvenost. Kolekcije za pomlad in poletje 2001 bodo vsebovale: elegantno in zapeljivo perilo iz vzorčastih ali svetlečih tkanin, športne kopalke v živih barvah in večnamenske kopalne kostume v nežnejših barvah z dodatki, krila in hlače različnih dolžin iz vzorčatih in barvitih tkanin, mladostne majice in klasične bluze z najrazličnejšimi vzorci, opriete linije, ki poudarjajo oblike ženskega telesa, veliko dodatkov, kot so naborki, veznine in rese, izvirna obutev v živih barvah ali z vzorci in nepogrešljive modne dodatke, kot so velike torbe in male večerne živih barv (od roza, ciklamne in lila do rumene, turkizne in zelene, tudi črna in bela ostajata).

Lisca in Kopitarna iz Sevnice, Beti in Komet iz Metlike, Alimira iz Radovljice, Elko iz Mozirja, Triglav iz Kranja, Veznine z Bleda, Kroj iz Škofje Loke, Modis z Vrhnike, Peko iz Trzica, Pik iz Maribora, Inde z Vranskega in Aidi iz Nove Gorice. To je le nekaj slovenskih proizvajalcev oblačil in obutve, ki so svoj pomladno-poletni program 2001 predstavili na modni reviji Moda z vami na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. O preostalih pa več v prihodnjem poročanju z modnega utripa, ki se je dogajal v okviru Gospodarske zbornice Slovenije.

JERCA LEGAN

POHOD ZA SRCE

NOVO MESTO - Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, združnica za Dolenjsko in Belo krajino, vabi v soboto, 9. septembra, na pohodniško prireditev "Za srce". Začetek pohoda po Štukljevi poti bo ob 9. uri na Bajnofu pri Srednji kmetijski šoli Grm, pohodniki Andrijaničeve poti pa se bodo na pot odpravili ob 10.30 izpred Hotela Sport na Otočcu. Cilj bo v športnem parku Zdravilišča Šmarješke Toplice. Prijave sprejemajo na telefon 07/39 17 205 vsak delavnik od 9. do 12. ure ali osebno v pisarni društva v prostorih zavarovalnice Tilia v Novem mestu.

Gostinci naj točijo domača vina

Hram na kolesih za promocijo cvička

NOVO MESTO - Na prireditvi Podgorje in vino 2000 so v soboto v gostišču Na hribu pri Novem mestu člani Društva vinogradnikov (DV) Podgorje in mestna občina Novo mesto predstavili in pospremili na pot potujoči Cvičkov hram, s katerim bodo odsljed predstavljali to dolenjsko vino. Zbrani so spoznali tudi letošnjo cvičkovo princeso Urško Zalar.

"Cilj društva je, da bi imel vsa gostišča v svoji stalni ponudbi vina, pridelana v bližnjih gorah. Takšna gostišča bomo označili v turistični zloženki, ki bo septembra izšla v nekaj tisoč izvodih," je povedal predsednik DV Podgorje Drago Rožnberger. Cvičkov hram na kolesih, ki ga je finančno pospremila na pot MO Novo mesto in njena predstavica na prireditvi podžupanja Martina Vrhovnik, jim bo pri tem pomagal, saj bodo na prireditvah in sejnih lahko predstavljali domača vina. Vsekakor bodo to kakovostna vina, saj društvo vsako leto izvede oce-



Cvičkova princesa Urška Zalar (Foto: M. R.)

njevanje mladih vin, udeležujejo pa se tudi društvenega in regijskega ocenjevanja, je povedal Rožnberger.

V soboto pa je bilo v gostišču Na hribu veliko oči uprtih tudi v letošnjo cvičkovo princeso Urško Zalar, katere znanje o vinogradništvu, vinarstvu, vinski kulturi, tujem jeziku, vedenje in nastop sta na 28. tednu cvička v Kostanjevici na Krki najbolj prepričala strokovno komisijo. Poleg nje so v kulturnem programu sodelovali še mladi Mačkoni iz Velikih Brusnic, pevci Šmihelskega okteta, recitator in povezovalac programa Lojze Bojanc, dolgo v noč pa je ig-

KONCERT JOSIPE LISAC IN SVETLANE MAKAROVIČ

BREŽICE - KUD Krka vabi v četrtek, 7. septembra, na koncert dveh umetnic Josipe Lisac in Svetlane Makarovič, ki bo ob 20. uri v Viteški dvorani Posavskega muzeja. Vstopnice so na voljo v Hotelu Krka v Novem mestu ali v Krkini upravni stavbi v Ločni ter uro pred prireditvijo v Posavskem muzeju. Številno vstopnic je omejeno.

ral ansambel Korenine. Društvo vinogradnikov Podgorje pokriva 175 kvadratnih km veliko območje od Dolenjskih Toplic do Gabrja, kjer je nasajenih skoraj 500 ha vinogradov. Njihovih 300 članov ima svoje vinograde na vseh gorah, kjer imajo tudi društvene refektorije, s katerimi izmerijo sladkorno stopnjo in tako določijo najprimernejši čas trgatve. Pogosto imajo tudi strokovna predavanja s praktičnimi prikazi v vinogradih o rezi, zaščiti vinske trte in aktivnostih pred trgatvijo.

M. RAPUŠ

BIG BAND FEST 2000

BRESTANICA - Na gradu Rajhenburg se v soboto, 2. septembra, obeta prijeten glasbeni večer. Na Big band festu 2000 bosta ob 19. uri nastopila Big band Krško in Big band GD Nova iz Nove Gorice. V primeru dežja bo koncert v Domu 14. divizije na Senovem.

Prenovljeni gasilski dom in nova črpalka

PREDGRAD - Člani prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Predgrad so v soboto, 12. avgusta, izročili svojemu namenu prenovljen gasilski dom in prevzeli novo gasilsko črpalko. Gasilska zveza (GZ) Kočevje je organizirala tekmovanje, ki se ga je udeležilo 19 ekip. Prizadevnim članom PGD Predgrad so podelili priznanja za aktivno delo, 14 jih je dobilo odlikovanja kočevske GZ, 7 pa odlikovanja GZ Slovenije. Odlikovanje III. stopnje so prejeli Ivan Majerle, Štefan Štefanc in Pavel Žagar, II. stopnje Pavel Majerle in Ivan Končar ter I. stopnje Jože Kapš in Peter Rauh. Plaketo društva so podelili Obratu Unior Stari trg ob Kolpi, poveljniku GZ Kočevje Jožetu Mihorju ter kočevskemu županu in poslanca Janku Vebru, ki so ga imenovali za častnega člana. V kulturnem programu so sodelovali gasilska godba PGD Predgrad, recitatorka Julka Štaudohar in ostali. Dom je odprl župan Janko Veber, blagoslovil pa ga je župnik iz Starega trga ob Kolpi.

Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki okoliških PGD, Jože Burja, poveljnik območja Ljubljana II., Alojz Pretnar, poveljnik Občinskega štaba CZ Kočevje, načelnik Upravnih enot Kočevje dr. Bogomir Štefanič in predstavniki GZ Kočevje. Dobro organizirana gasilska prireditev je v Poljansko dolino ob Kolpi privabila okoli tisoč obiskovalcev.

V. D.



REVILJA ZA PRAZNIK - Pravijo, da takšne predstave v vsega vajenemu Šentjerneju še ni bilo, kot je bila modna revija kopalk Beti iz Metlike in oblačil Modnega salona Mercator iz Bršljina minuli petek zvečer. Manekenska skupina Reklam studia iz Novega mesta je navdušeni množici prikazala kolekcijo kopalk, ki jih je Beti ponudila trgu za iztekajoče se poletje, ter oblačila za mlade in manj mlade, ki jih je v svoji ponudbi za jesen in zimo predstavil Modni salon Mercator iz Bršljina. (Foto: Mrako Klinc)



MLADI KMETJE IZ VALONIJE - Med enotedenskim obiskom v Sloveniji je skupina predstavnikov J. A. R. organizacije, ki v valonskem delu Belgije povezuje približno štiri tisoč mladih kmetov, obiskala tudi Posavje. Ogledala si je nekaj vzornih kmetij, Isteničovo šampanjsko klet in Bizelsko, kjer so bili gostje Aleša Balona, gospodarja leta 1999. Na Turistični kmetiji Colarič v Zajčjih nad Kostanjevico je goste iz Belgije pozdravil tudi krški župan Franci Bogovič. Tako so Valonci vrnil obisk delegaciji Zveze slovenske podeželske mladine, ki je februarja letos obiskala Belgijo. (Foto: M. Vesel)



V LIKOVNI DELAVNICI - Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto je od 12. do 20. avgusta organiziralo poletni tabor v domu Mladinskega društva Pod Plešivcem Šoštanj pod Uršjo goro. Tabora se je udeležilo 28 otrok iz območja Upravnih enot Novo mesto. Otroci so v neokrnjeni naravi ustvarjali v likovni in novinarski delavnici, spoznavali romsko kulturo, se preizkušali v različnih športih, raziskovali bližnjo okolico in preživljali prijetne večere v družbi svojih vrstnikov. Izvedbo tabora sta poleg Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto omogočili še organizaciji Children for a better world München in Mladinsko društvo Pod Plešivcem Šoštanj. (Foto: N. Rupnik)

France Režun

V osrčju Balkana

Pota in razmišljanja

Potem si ogledamo Njegoševo rojstno hišo. Spremenjena je v muzej. Prostori so skromni, vendar polni lepote. Harmonija med belimi stenami in temnimi lesenimi tramovi odmeva popolno umiritev duha. Kako preprosto zbuja lepota! Tudi knjige in predmeti pripovedujejo brez blišča. Tišina je kot blagoslov.

Z Njegošev se spuščamo po menda najbolj vijugasti cesti proti Kotoru. Samo velikih najbolj drznih zavojev je dvaindvajset. Med vožnjo se spominjam te poti iz študentskih let. Takrat smo se proti Kotoru vozili z avtobusom. Ob hitri vrtoglavi vožnji nas je bilo pošteno strah. Hkrati smo občudovali spretnost šoferja, ki je popolnoma zaupal vase. Res smo si različni.

Na ozkih ulicah starega Kotora nas bolj kot kjerkoli doslej objame vonj stoletij. Prihaja od vsehovsod: iz očrnelih zidov rezanega kamna, bleščeče zlizanih kamnov v tlaku, iz vijoličastih senc, iz posebnega dostojanstva in ljudeh in tudi iz nekaterih razsežnosti naše lastne zavesti, ki je nastajala skozi ves razvoj človeštva. Zato je tako kot vsi drugi pojavi nedvomno zasejan v nas tudi življenjski utrip tega mesta. Vemo, da ima drugačno dušo kot mesta v notranjosti, ker je bilo poleg ujetosti v grpto in zadržanosti v nebo razpeto še v široka obzorja morja. Tako kot Črnogorci v zaledju so bili neuklonljivi tudi Črnogorci na obali. Bili so tekmeči Benečani, Dubrovčani in še mnogih pomorcev.

Če je bilo morje Kotorčanom vedno široko odprto, je nam, razen pogledov nanj, na nadaljnji poti ob obali skoraj nedostopno. Kjerkoli se ustavimo, do obale ni poti. Povsod so ovire, od turističnih plaž pred hoteli do avtokampov in zasebnih ograj. Na plaže in v avtokampe nočemo. Hočemo, tako kot doslej, neposreden, intimen objem.

Razgaljeno in kipeče življenje nas premami šele v Cavtatu. Tu se ustavimo. Tine vztrajno raziskuje arhi-

tekturni utrip mesteca, z Viktorjem pa zmedena od "morskih deklic" plavava.

Dubrovnik pustimo ob strani. V nas prihaja predvsem s spomini na nekdanja doživljanja. Zase vem, da sem bil po maturi na učiteljsku na Lokrumu najbolj zaljubljen bitje na svetu. Ker se moja ljubezen do sošolke ni nikoli izpolnila, je Lokrum zame še danes najlepša pravljica. Nedoživete sanje res ne morejo ubežati.

Noč nas ponovno ustavi. Nekje med Dubrovnikom in Metkovicem na dosti samotni obali prenočimo. Utrujenosti niti šotora ne postavimo. Streha nam je nočno nebo in objem šumenje morja.

Metković in zajtrk. Srečanje z Neretvo. Potonemo v njeno kraljestvo. Do Mostarja smo začarani.

Mostar in reka. Obe sta ujeti druga v drugo. Soteska s svojimi katedralami iz apnenca varuje reko, reka je ustvarila in še naprej uresničuje sotesko. Prijateljstvo in nasprotje skozi sto milijonov let, kajti bolj ko reka poglablja sotesko, bolj se s pobočji valijo skale in jo krotijo. In prav ta spopad in objem hkrati ustvarjata tudi divjo lepoto prepadov, brzic, valov in odmevov.

Mostar v kopeli sonca pri 34° C. Vseeno padamo tudi v njegovo preteklost. Mesto je nastalo v 15. stoletju ob mostu čez reko. Prvotni most se prvič omenja leta 1452, ime Mostar pa leta 1474. Mesto ob lepotic Neretvi se je razcvetelo v 16. in 17. stoletju. Srednjeveški most je bil leta 1566 zamenjan z današnjim Starim mostom, ki predstavlja najlepšo in najbolj drzno stvaritev turških graditeljev mostov. Zgrajen je bil po ukazu samega sultana Sulejmana Veličastnega. Ima samo en lok z razponom 28,7 metra in višino okrog 20 metrov nad povprečno vodno gladino reke. Širok je 4,05 metra. Na mostu je vedno živahno. Tu se zbirajo tudi turisti in občudujejo drzne skoke pogumnih fantov v temnozelene tolme Neretve.

Okrog mostu se je razvila Čaršija z več sto zgradbami, v katerih so bile trgovine, obrtne delavnice, kavarnice... Del čaršije, ki se je ohranil skupaj z mostom in ostanki nekdanjih utrd, predstavlja enkratno arhitekturno urbano celoto.

Za časa osmanske vladavine je bilo v Mostarju zgrajenih 34 džamij in veliko drugih javnih zgradb. Stanovanjska arhitektura je bila ločena od poslovnega dela mesta

- Čaršije. Večina hiš je imela nadstropje, dvorišča in vrtove.

Zdaj, ko urejam spomine izpred 30 let, mi je nedoumljivo, da so v najbolj navzkrižni vojni med Srbi, Hrvati, Muslimani in Albanci v 90. letih 20. stoletja poleg nedolžnih ljudi v doslej mirnih naseljih in v kolonah beguncem tarče napadov tudi kulturnozgodovinski spomeniki, med njimi tudi biser mostov, most v Mostarju. Kot da so se vse zle sile, nakopičene skozi zgodovino, zaročile, da uničijo vse, kar je med različnimi narodi, verami in kulturami stoletja pomenilo tudi sožitje.

Sredi popoldneva se le iztrgamo preteklosti in zapustimo Mostar. Ves dan ujeti v divjo sončno kopel potrebujemo osvežitev. Ustavimo in si privoščimo nago kopanje. Med razkošjem in hladnih valovih zaslišimo nedaleč na obali smeh. Odkrijemo, da so nas zalotile ženske in da se tudi one slajajo. Govorico njihovega slačenja celo slišim in vem, da z njo vabijo. Vseeno ostane samo pri razposajenosti. Kljub bližini so med nami in njimi tudi razdalje, ki jih je težko premostiti. Bomo kdaj vedeli zakaj nam Neznanka ne dovoli vseh objemov?

Potujemo proti Jablanici. Do večera nameravamo čez Ivan-sedlo priti v samo srce Bosne.

Konec

AFORIZMI

- Ob utapljanju problemov v alkoholu je že mnogim utonila pamet.
- Naglo povečanje števila mobilnih telefonov pri nas dokazuje, da smo svetovni mojstri čevkanja.
- Posledica politične kuhinje je vedno narod v godlji.
- Ni ga bolj neprijetnega opravila, kot je pometanje pred lastnim pragom.
- Naj ne bo izgovarjanja na suho, če bodo politiki še naprej - mlatili prazno slamo!
- Če pometaš probleme pod preprogo, pazi, da ne boš lepega dne dobil smeti na glavo.
- Volilni sistem, tak ali drugačen - sistema metanja polen pod noge in peska v oči bosta nespremenjena.

MARIAN BRADAC

iz slovenske lirike

Balada o prepelici

V poletno noč odmeva pet pedi!
Sicer ni niti žuma niti klica,
le v tesni kletki drobna prepelica
bedi in poje, ko vse mirno spi.

V polnočni sobi na blazino belo
naslanja težko glavo mlad bolnik
in vrača se v prežite kratke čase.
Razvije se pred njim življenje celo,
mnog hipec lep, mnog jasen gleda lik,
veselih pesmi čuje znane glase...

Poslušaj in smehljaj se,
češ skoro se povrne krasna doba,
saj če si mlad, se daleč je do groba.
V poletno noč odmeva: pet pedi!

FERDO GEŠTRIN (1865-1893)

Ti meni svetlo sonce

Ti meni svetlo sonce,
a jaz sem mesec tvoj,
od tebe luč dobivam,
od tebe ogenj svoj.

Ko tvoja luč mi sije,
svetla mi je obraz,
ko žar mi tvoj zatone,
obda me mrak in mraz.

Za tabo vedno vije
se misli mojih pot,
začaran duh spremljuje
te vedno in povsod!

Neznanska moč me vleče
do tebe, sladka stvar -
doseči pa ne morem
nikdar te, oh, nikdar!

SIMON GREGORČIČ (1844-1906)

SESTRI USMILJENKI FRANČIŠKA IN MARIJA PAVLIŠIČ

Od kod ljudem moč, da premagujejo bedo?

V tistih časih, ko so bile slovenske družine še velike, deset in več otrok pa je bilo prej pravilo kot izjema, se je pogosto dogajalo, da je kateri od fantov odšel za duhovnika. Nekoliko manj pogosto so se za odhod v samostan odločala dekleta, še redkeje pa se je zgodilo, da bi postali nuni kar dve sestri. A pri Pavlišičevih na Črešnjem pri Semicu se je zgodilo prav to.

Frančiška, najstarejša od desetih Pavlišičevih otrok, je potem, ko je leta 1951 končala medicinsko šolo, delala v Starem trgu ob Kolpi ter v operacijski sobi ljubljanske porodnišnice. Pred 41 leti pa je vstopila v mednarodno Družbo hčera krščanske ljubezni s sedežem v Parizu, bolj znano kot usmiljenke, in odšla v Beograd, kjer je ostala vse do danes. Če se je za Frančiško, umirjeno dekle, ki je veliko časa preždelo pri knjigah, zdela domačim in tistim, ki so jo dobro poznali, skoraj samo po sebi umevno, da se je zapisala nunam, pa so bili bolj nejeverni, ko je tudi njena pet let mlajša sestra Marija dejala, da bo nuna.

Beograd, Kosovo in končno Madagaskar

„Z vsem srcem in dušo sem se predajala delu na kmetiji, najraje pa sem hodila na pašo, kjer sem lahko v miru brala knjige,“ se spominja Marija, ki se je potem, ko je končala bolnišniško šolo v Novem mestu, najprej zaposlila v zdravstvenem domu v Središču od Dravi, pozneje pa na ginekološkem oddelku mariborske bolnišnice. „Najprej sem nameravala v misijone kot laična misijonarka, a sem pozneje to misel opustila. Dolgo pa je v meni zorela misel na to, da bi šla k usmiljenkam. Ko sem se odločila, mi mnogi in celo moja mama niso verjeli, da bom vzdržala, ker sem bila živahna. A saj morajo biti tudi v samostanu ljudje vse se narave, mar ne?“ se še vedno navihano nasmehne sestra Marija, kot ji imajo navado reči. Naključje je hotelo, da je prišla med usmiljenke v Beograd septembra leta 1961, do dneva natančno dve leti pozneje kot njena sestra Frančiška.

Marija je čez poldrugo leto odšla v Peč na Kosovo, kjer je ostala pet let. „Mislila sem, da je to zame obljubljena dežela in da bom tam ostalo večno. Delala sem v bolnišnici na otroškem oddelku ter hkrati v Prištini opravljala zasebne izpite na srednji medicinski šoli in jo tudi naredila,“ se spominja. Jeseni leta 1968 je odšla v Francijo, se tri mesece učila francoščino, v začetku naslednjega leta pa odpotovala na Madagaskar, kjer vztraja še danes. Pravzaprav si je želela le, da bi jo poslali v dežele tretjega sveta, kjer so ljudje najbolj potrebni pomoči. „Prav Madagaskar je nam usmiljenkam še kako pri srcu, saj je ustanovitelj našega reda svetil Vincencij že leta 1648 tja poslal prve misijonarje. A veliko jih je že kmalu umrlo in ko je umrl še on, so za nekaj časa prenehali s pošiljanjem misijonarjev na Madagaskar. Ponovno so začeli prihajati na ta otok v Indijskem oceanu leta 1896, misijonarke pa leto pozneje. Danes je na Madagaskarju kar 79 različnih ženskih in 49 moških misijonarskih rodov,“ pripoveduje Pavlišičeva.

Marija je „maro anaka“

Mnogi misijonarji so našli svoj drugi dom v razvitejših

predelih države, Marija pa je vedno iskala najbolj zaostale pokrajine na jugu otoka. V dobrih tridesetih letih je zamenjala pet postojank, sedaj pa je v trgu Vohipeno, kamor so usmiljenke prišle že leta 1916. Je predsednica celotne sestrsk skupnosti, v katero spadajo ambulanta, otroški vrtec, osnovna in gospodinjstva šola, gimnazija, socialno delo za dojenčke in nosečnice ter delo na domu. V skupnosti je osem sester, razen nje pa so vse domačinke. Ker pa je v vrtcu in vseh treh šolah čez tisoč otrok, imajo še osemindvajet zaposlenih. „Gre za zasebni vrtec in šole, program pa je enak kot v državni šoli. Starši plačujejo šolnino, za tiste, ki je ne zmorejo, pa plačajo dobrotniki ali družba ali pa starši oddelajo. A kljub temu radi pošiljajo otroke k nam, saj je učenje uspešnejše. Nekateri učenci ostajajo tudi v internatu, čeprav so od doma oddaljeni le okrog dvajset kilometrov. A ceste so slabe, težko prevozne, v marsikateri kraj pa sploh ni mogoče z avtom,“ želi čim bolj nazorno opisati madagaskarsko revščino. Pravi, da jo kar nekoliko boli, ko vidi, kako je Slovenija prepletena s cestami in mostovi, na Madagaskarju pa jih ni. Za pot v bližnji večji kraj potrebuje z letalom eno uro, po cesti s številnimi luknjami in ovinki pa tri dni.

Marija bi sicer lahko zaprosila za odhod z Madagaskarja, a nima te želje. Pravi, da se je navadila in se tam počuti kot doma, med svojimi. Rada se pošali, da je „maro anaka“, kar v jeziku domačinov pomeni „mati mnogih otrok“, čeprav se ukvarja tudi z odraslimi. A kjer koli je doslej bila, je delala z bolniki. „Madagaskar navzven predstavlja kot lep otok. To drži in tudi naravno bogat je, zato privablja veliko turistov. Na drugi strani pa je tudi veliko revščine. Mnogi otroci so lačni in pridejo v šolo, ne da bi doma jedli. Poleg podhranjenosti so pogosti še tuberkuloza, gobavost, črvesni paraziti. Zelo slabe so higienske razmere, saj stranišča niso urejena. Zadnje leto smo imeli veliko epidemijo kolere, pogosta je tudi malarija,“ našteva Marija, ki pa je, kot sama pravi, imela doslej kar veliko sreče, saj je imela le nekajkrat malarijo.

Mariji je hudo, ko v Sloveniji velikokrat sliši opazko, da so Madagaskarci leni. Na vsakem koraku jih je pripravljena braniti. Pravi, da je na otoku, sicer četrtem največjem na svetu, zelo velika vročina, zato je težko obdelovati zemljo, a pri visokih temperaturah rastline tudi težko uspeva. Drugič jim pridelek in celo hiše odnašajo poplave in cikloni. „In ne nazadnje lačni ljudje težko delajo. Življenje torej ni tako preprosto. Na območju, kjer živim, ni industrije in ljudje so odvisni le od vremenskih razmer,“ še pojasni. Kako težko se je spopadati s tamkajšnjim vremenom, pa občuti tudi na lastni koži. Čeprav usmiljenke v glavnem nudijo ljudem zdravje in izobra-

ževanje, pa imajo tudi nekaj živine, vrt in celo riž sadijo.

Sestra Goretti se ni hotela odreči duhovnemu pozivu

Marija, ki je ena od približno petnajstih slovenskih misijonarjev in misijonark na Madagaskarju, je bila nazadnje v domovini leta 1994; sicer pa prihaja v Slovenijo v povprečju vsakih pet let. Letos je ostala doma tri mesece in pol, a to ni bil le dopust, ampak se je, kot pravi, tudi profesionalno, psihično, fizično in zdravstveno okrepila. Frančiška, ki jo bolj poznajo kot sestro Goretti, pa prihaja v Slovenijo iz Beograda, ki mu je zvesta več kot štiri desetletja, vsako leto. Ko se je namreč Frančiška odločila vstopiti v Družbo hčera krščanske ljubezni, usmiljenk v Sloveniji tako rekoč ni bilo. Morale so se odločiti, ali se bodo odrekle duhovnemu pozivu ali pustile službo. Mnoge, med njimi tudi Frančiška, so se odločile za drugo možnost in odšle predvsem v Beograd, kamor se je odselila tudi provincialna uprava.

„Živele smo v podstrešnih ali kletnih bolnišničnih prostorih, kjer smo tudi delale, a ker nas je bilo vse več, so razmere za bivanje postale nevzdržne. Končno smo si na Dedinju zgradile nov dom, v katerega se nas je maja 1968 vselilo okrog štirideset. Sicer pa je bilo takrat

v Beogradu okrog dvesto slovenskih usmiljenk, ki so živele v treh ali štirih večjih skupnostih. Ker pa je zaradi negotovosti predvsem leta 1991 veliko starejših sester odšlo v Slovenijo, na novo pa niso prihajale, smo dom na Dedinju leta 1992 prodale. Avgusta 1991 se je iz Beograda v Slovenijo, v Šentjarkob, preselila tudi provincialna uprava. Danes je v Beogradu le še 22 usmiljenk, ki živimo v eni skupnosti na Banovem brdu v beograjski občini Čukarica,“ pripoveduje sestra Goretti, ki je petnajst let upokojena, zadnja leta pa skrbi za cerkev sv. Cirila in Metoda, za verouk, po potrebi pa še za župnišče in hišo usmiljenk.

„Naša glavna skrb pa je pomoč ubogim, beguncem. Pomoč dobimo le od Karitas, z denarjem pa kupimo hrano in jo delimo pomoči potrebnim. Vsak dan kuhamo tudi kosila, na katere pride okrog dvajset ljudi. Zelo se je poznal naval Srbov s Kosova. Posebno hudo pa je bilo, ko je Nato bombardiral Beograd. Mnogi so preživeli v slabihi, za življenje neprimernih zakloniščih tudi tri mesece. Sestre sicer nismo bile v strahu, saj so bili izbrani cilji drugje, ni pa nam bilo prijetno, ker so letalske rakete letele ravno nad našo hišo,“ se spominja sestra Goretti. Seveda pa so bili ljudje prestrašeni tudi zato, ker niso dobili pravih informacij.

1. TABOR PIONIRJEV GASILCEV NA PADEŽU

“Sem gasilec mlad, na vaje hodim rad...”

Makadamska pot po gozdu od Birčne vasi do Padeža je vendarle pripeljala do jase, kjer so že nekaj dni taborili novomeški najmlajši gasilci - pionirji. Toda prihod v tabor kljub temu ni bil tako enostaven. “Lahko poveste, kdo ste?” je resno dejal droben fantič v rdeči majici, ki je skupaj s kolegom prišel do ceste, na kateri so postavili prepreko. Ob besedi novinarka je stekel povedat starejšemu gasilcu in šele po njegovem dovoljenju so se mi vrata v tabor odprla. Ja, red je red.

V skupini šestdesetih otrok, ki so se letos udeležili prvega tabora pionirjev gasilcev pri Lovskem domu na Padežu pri Birčni vasi v organizaciji Gasilske zveze Novo mesto in Občinskega gasilskega poveljstva red pač mora biti. Vzdušje je bilo tik pred večerjo sproščeno in veselo. Dekleta in fantje so igrali nogomet, badminton, kletali in se veselili zadnjega skupnega večera, ko so zakurili prvi taboriški ogenj.

“Lepo se imamo in res smo zadovoljni, da smo se odločili in tabor letos prvič organizirali v naravi, v domačem okolju. Seveda pa to ne bi bilo mogoče, če ne bi v

uporabo dobili Lovskega doma Padež, zato se zahvaljujemo Vladu Pavcu ml. in Silvu Pečaverju,“ je povedal vodja tabora Tine Filip. Včasih so naše pionirke v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije odpeljali za teden dni na morje na Debeli rtič.

Mladim gasilcem, starim od sedem do enajst let, ki so prišli iz prostovoljnih gasilskih društev Stopiče, Dolž, Podgrad, Lakovnice, Stranska vas, Uršna sela, Vavta vas, Dolenja Straža, Prečna, Šmarjeta in Bela Cerkev, v vseh štirih dneh, od 23. do 26. avgusta, nikakor ni bilo dolgčas. Program je bil zanimiv in razporejen skozi ves dan. Nekaj posebnega je bilo na primer že spanje v šotorih - fantje so imeli svojega, punce svojega. Kot je ponavadi v taborih, se je ob sedmih pričelo vstajanje, jutranja telovadba, umivanje, zbor z dvigom zastave, zajtrk, pospravljanje in urejanje prostorov, ki mu je sledilo ocenjevanje. Sledile so gasilsko-sportne aktivnosti, “sicer pa je bila rdeča nit našega programa tečaj za najmlajše gasilce Preprečujemo požare za bronasto značko. To je prvi nivo izobraževanja pionirčkov,“ je povedal Filip. V tabor so povabili tudi zanimive goste: gasilskega veterana, prekaljenega lovca, gozdarja, sicer pa so se tudi sami odpravili v naravo na bližnji Mihovec, kjer so pod vodstvom pomočnika tabora Fikreta Fejzića pridobivali znanja iz orientacije. Mnogim pa je bil najbolj všeč ogled divjih živali v obori pri Škr-



SESTRI USMILJENKI - Sestra Marija (levo) in sestra Goretti ob nedavnem obisku v Sloveniji.

Dobrodošla pomoč v veliki bedi

Pavlišičeva z grozo opaža, da se revščina v Srbiji vse bolj poglablja. Ljudje pogosto prihajajo k usmiljenkam po pomoč, a jim je ne morejo dati, ker je nimajo. Najhujše je zaradi pritoka beguncev. Samo v čukarski občini jih je registriranih petnajst tisoč. Če bi lahko delile pomoč v neomejenih količinah, bi bilo po mnenju sestre Goretti vsak dan na njihovem pragu okrog 150 ljudi. Ko so namreč imele pakete, so jih v enem dnevu razdelile tudi dvesto. Res, da so srbske lekarne skoraj prazne, a trgovine so dokaj založene in tudi cene niso pretirano visoke, vendar ljudje marsikdaj niti za najnujnejše nimajo denarja. Pokojnine znašajo od 50 do 60

DEM na mesec, vendar jih upokojenci dobijo v dveh obrokih, a nikoli ne vedo, kdaj. Tudi plače so neredne, ljudje ne vedo, kdaj jih bodo dobili, marsikdaj pa zaostajajo tudi po nekaj mesecev. Povrh vsega narasča brezposelnost. In medtem ko je uradno razmerje med dinarjem in nemško marko 1:6, je menjava na ulici 1:22. “Čudi me, od kod ljudem vsa ta moč, da še lahko živijo,“ vidno prizadeta potarja sestra Goretti in vesela je, da s sestro Marijo, četrta vsaka na drugi zemeljski polobli, pomagata blažiti ljudem bolečine, jim dajeta nasvete, ki so v danih razmerah še kako dobrodošli in jim nasploh lajšata stisko, iz katere morda brez njune pomoči marsikdo ne bi našel več izhoda.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

jančah. Videli so divje prašiče, srnjad, muflone...

Desetletni Urša Erpe in Jerneja Korasa iz PGD Uršna sela sta gasilki že tri leta in sta na gasilskem taboru zelo uživali. “Zanimivo je bilo orientirati se s kompasom, se znajti po geografski karti Novega mesta, gledati z daljnogledom, določati smeri neba ipd. Zelo prijetni so tudi družabni večeri. Imeli smo igre brez meja. Kar napišite, da so mentorji goljufali,“ sta dejali v smehu in dodali še, da so se mnoge punce prvi dan kar malce bale spati v šotoru. “Mislile smo, da nas bo skozi okno presenetil kakšen medved. Pa ni bilo tako. Imamo se res lepo, toda tudi jutrišnjega odhoda domov se veselimo. Pogrešamo pa prenosne telefone, ki jih tu ne smemo imeti.” Nista se strinjali, da je to čisto prav na takšnem taboru v naravi. Tudi desetletni tabornik Tomaž Povšič iz PGD Šmarjeta je zadovoljen z bivanjem na Padežu, “ker igramo nogomet in sem dobil tudi nove prijatelje”.

Da so mladi gasilci na taboru res uživali, je pričala tudi priložnostna razstava, sicer bi pa kako drugače ne moglo biti, ko pa je zanje res dobro skrbelo pet mentorjev, pa ekonom tabora Franc Ivnik. Imeli so tudi svojega zdravstvenega teh-

nika, ki je imel opravka le z nekaj osjimi in čebeljimi pikami, zadržimi trni in manjšimi odrgrinami. Vodo so v tabor pripeljali z gasilsko avtocesto, hrano pa so vozili iz novomeške vojašnice. Tabornike je obiskal tudi novomeški župan Tone Starc, ki si je skupaj s predsednikom GZ Novo mesto Alojzom Muhičem, z vodjo tabora Tinotom Filipom in drugimi ogledal njihova prenočišča.

Seveda pa taborniškega življenja ne bi bilo brez kurjenja pravega taborniškega kresa, ki so ga zadnji večer postavili s pomočjo fantov iz Podgrada. Ob ognju so mladi gasilci navdušili s priložnostnim programom, v katerem ni manjkalo igrice, recitacij, pesmi. “Sem gasilec mlad, na vaje hodim rad, želim postati veteran, zato treniram prav vsak dan. Ker smo gasilci pravi, na tabor smo bili poslani, na taboru pa vadimo, zvečer se pa zabavamo. Na sestankih se družimo, na tekmovalnih najboljši smo, poslušamo predavanja, zvečer pa imamo rajanja,“ je povedal pesmico eden od fantov. Ljudske pesmi, tudi takšne kot Lep zares je samski stan, so iz ust sedem- in desetletnikov zvenele še dolgo v noč ter dokazovale, da mladi gasilci res veliko obetajo.

LIDIJA MURN



PRIPRAVE NA TABORNI OGENJ - Fantje iz Podgrada so, tabornikom pomagali pri pripravi kresa. Dela sploh ni bilo malo.



VEČERJA - Ko je kombi pripeljal večerjo, so se mladi gasilci takoj postrojili v vrsto. Klobasa je slastno dišala... (Foto: L. M.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 31.VIII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.20 Mostovi; 8.50 Pod klobukom; 9.40 Zgodbe iz šolke; 10.10 Otroška oddaja; 10.40 Šola preživetja, serija; 11.30 Naravni parki Slovenije; 12.00 Kulturno poletje - 13.00 Poročila - 14.00 Portret - 14.55 Guliverjeva potovanja, nad - 16.30 Poročila - 16.45 Na liniji - 17.20 Robin in Rozi, ris. nad - 17.45 Neukročeni planet, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Tednik - 21.05 Turistična oddaja - 21.25 Gospod Bean, nan. - 22.00 Odmevi, kultura, šport - 22.40 Konec velikih početnic - 23.40 Hitlerjevo tajno orožje - 0.30 Pisave

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Iz dobrega gnezda, nad - 9.50 Prostost, nad - 10.40 Grace na udaru, nan. - 11.00 Murphy Brown, nan. - 12.00 Euronews - 14.25 Koncert - 15.10 Poskus na ljudeh, dok. oddaja - 16.10 Svet poroča - 16.40 Ptuj 2000 - 17.50 Družinski zdravnik, nad - 19.05 Nenadoma Susan, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Princeza Diana - 20.50 Pot k slavi, športni film - 21.45 Posebni pogled, film - 23.15 Družinska razmerja, nad - 0.05 Wycliffe, nan.

KANAL A

8.15 Dogodivščine Rokca in Binča, ris. - 9.15 Angela, nad - 10.10 Luz Maria, nad - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 V Bronxu, nan. - 15.00 Ricki Lake - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad - 17.40 Luz Maria, nad - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Lepi časi, nad - 20.50 Dečki gospe Evers, film - 23.30 Seinfeld, nan. - 0.00 Izgnanec, nan.

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Tri ženske, nad - 10.30 Divji angel, nad - 11.30 Labirint strasti, nad - 12.30 Newyorsk policija, nan. - 14.00 Domače kraljestvo, nan. - 14.30 Življenje teče dalje, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nan. - 16.25 Tri ženske, nad - 17.15 Divji angel, nad - 18.15 Labirint strasti, nad - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Nikita, nan. - 21.50 Prijatelji, nan. - 0.20 Taks, nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Moške skrivnosti, nan. - 16.30 Pasji policist, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Sinbadove pustolovščine, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 Otroška ljubezen, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Milenium, nan. - 23.50 Družina za umret, nan. - 0.20 Pri Addamsovih, nan. - 1.00 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV

HTV 1

8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Labirint strasti, nad - 13.25 Velikani 20. stol., nad - 14.15 Poročila - 14.20 Vendarle tista prava, film - 16.05 Deček spozna svet - 17.00 Zdravilje - 17.30 Hrvaška danes - 18.20 Kolo sreče - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Pustolovščina na Hrvaškem - 20.45 Kviz - 21.15 Pesniški potopis - 22.00 Nenadoma Susan, nan. - 22.30 Poročila - 22.50 Koncert - 23.50 Poročila - 0.00 Napačna ženska, film - 1.30 Klan, film - 3.05 Dekleta z naslovne, dok. film - 4.00 Joao, film

HTV 2

8.00 Turistične panorame - 12.550 Kulturno poletje - 13.55 Crna kronika, nad - 15.35 Newyorsk policija, nad - 16.20 Ljubezen v obdobju cesarstva, nad - 17.20 Guldenburgovi, nad - 18.05 Stolejte naroda, dok. serija - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.30 Carovnja II, nad - 21.20 Urgenca, nad - 22.10 Brit. film - 23.45 Umetnine svetovnih muzejev

PETEK, 1.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.20 Prisluhnimo tišini; 8.45 Risanke; 10.00 Na liniji; 10.40 Neukročeni planet, dok. oddaja; 10.30 Alpe-Donava-Jadran - 12.00 Charlot in Charlotte, drama - 13.00 Poročila - 13.20 Pisave - 13.50 Hitlerjevo tajno orožje - 14.40 Gospod Bean, nan. - 15.05 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Rdeči grafit - 17.45 Komar, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Dediča, nad - 21.40 Deteljica - 21.50 Polž v solati - 22.25 Odmevi, šport - 23.10 Konec velikih početnic - 0.10 Polnočni klub - 1.20 Brane Rončel izza odra

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.55 Videospotnice - 9.30 Nenadoma Susan, nan. - 9.50 Družinski zdravnik, nad - 11.00 Cepci, film - 12.45 Euronews - 14.45 Gore in ljudje - 15.40 Princeza Diana, dok. oddaja - 16.30 Pot k slavi, šport, film - 17.25 Ladja, ki je umrla od sramu, angl. film - 19.00 Izobraževalna oddaja - 19.30 Videospotnice - 19.45 Atletika - 22.35 Tom Jones, nad - 23.25 Film tedna - 1.55 J.A.G., am. nad - 1.45 Taks, nad

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Angela, pon. - 10.10 Luz Maria, nad - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 V Bronxu, nan. - 15.00 Ricki Lake - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad - 17.40 Luz Maria, nad - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarije - 21.00 Simpatije, nad - 22.00 Prva liga, film - 0.00 Izgnanec, nan. - 1.00 Danyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Tri ženske, nad - 10.30 Divji angel, nad - 11.30 Labirint strasti, nad - 12.30 Raztresena Ally, nan. - 14.00 Domače kraljestvo, nan. - 14.30 Življenje teče dalje, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nan. - 16.25 Tri ženske, nad - 17.15 Divji angel, nad - 18.15 Labirint strasti, nad - 19.15 24 ur - 20.00 Ognjeno obzorje, film - 21.50 Teksaški mož postave, nan. - 22.40 Zlobni dvoček, nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Moške skrivnosti, nan. - 16.30 Pasji policist, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Sinbadove pustolovščine, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 Pokliči za umor, nan. - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Zvezdne steze, nan. - 23.50 Družina za umret, nan. - 0.20 Pri Addamsovih, nan. - 1.00 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 18.00 Kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Vulkan Evrope, dok. film - 21.00 Nočice - 21.20 Motorsport mundial - 21.50 Vesele tačke

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Labirint strasti, nad - 13.20 Dok. nad - 14.10 Poročila - 14.20 Prerok sodnega dne, film - 16.00 Arabella, nad - 16.25 Brijanteen - 17.00 Dok. nad - 17.30 Hrvaška danes - 18.20 Kolo sreče - 18.55 Risanke - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ljubezen v obdobju cesarstva, nad - 21.10 Pozdrav iz Rovinja - 22.40 Poročila - 23.00 Filmski maraton

HTV 2

8.00 Vremenska panorama - 14.20 Kavbojke, nad - 15.50 Omerta I, nad - 16.35 Urgenca, nad - 17.20 Guldenburgovi, nad - 18.05 Stolejte naroda, dok. nad - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Velikani 20. stol. - 21.30 Človek, ki je ugrabil Eichmanna, film - 23.00 Čas je za jazz - 0.00 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 2.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.20 Oddaja za otroke; 8.45 Zgodbe iz šolke; 9.15 Radovedni Taček; 9.30 Na liniji - 10.15 Opicje igre, film - 11.20 Srebrnogrivi konjič, nan. - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.30 Film - 14.50 Preiskava, angl. film - 16.30 Poročila - 16.45 Frajci dol, nan. - 17.10 Fliper in Lopatika, risanka - 17.50 Na vrtu - 18.20 Letališče, dok. oddaja - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Babica gre na jug, film - 21.35 Velika imena malega ekrana - 22.35 Poročila, šport - 23.10 Po Konec velikih početnic - 0.35 V New Orleansu, nan. - 1.25 Vran, nan. - 2.00 Link, film

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.50 Videospotnice - 9.25 V telovadnici, nad - 9.50 Med nebom in zemljo, nan. - 10.45 Svetnik, nan. - 11.35 Jasno in glasno - 13.00 Atletika - 19.30 Videospotnice - 20.05 Priznanja najboljšim maturantom - 21.10 Z zemlje na luno, nan. - 22.00 Sobotna noč - 0.00 Svetnik, nan.

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Nora hiša, nan. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Korak za korakom, nan. - 11.00 Brooklynski most, nan. - 11.30 Mladoporočenci - 12.00 Oče Dowling, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Radosi, film - 15.45 Sever in jug, nan. - 16.45 Življenjska prilžnost - 17.45 Divje živali, dok. nan. - 18.40 Divji svet, dok. nan. - 19.30 Glava, nan. - 20.00 Roparice, film - 22.10 Vrnitev Umazanega Harryja, film - 0.20 Policijska kamera, nan. - 1.20 Cestni bojevniki, nan.

POP TV

8.10 24 ur - 8.50 Risanke - 9.00 Hroščeborgi - 9.30 Knjižni molj Wishbone - 10.00 Naš dedek, nan. - 10.30 Košarkarji, nan. - 11.00 Ameriška gimnazija, nan. - 11.30 Sabrina, nan. - 11.50 Dr. Dolittle, film - 14.15 Ladja zaljubljenih, nan. - 15.05 Nevarna srca, nan. - 16.15 Pop'n'Roll - 17.15 Izganjalna vampirjev, nan. - 18.10 Jack in Jill, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Polpolna oblast, film - 22.10 Petrovi prijatelji, film

GAJBA TV

16.00 Dvojna zamenjava, film - 18.00 Višave, nan. - 19.00 Pica, ti in jaz, nan. - 19.30 Jesse, nan. - 20.00 Posebna enota, nad - 21.00 Dosjeji X, nan. - 22.00 Življenjska avantura, film - 23.30 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.55 Kako biti zdrav? - 18.25 Motorsport Mundial - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Iz združenja - 20.30 Belokranjski obzorik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 22.20 Vulkan Evrope, dok. film

HTV 1

8.30 Poročila - 8.35 National Geographic - 9.25 Festival Šibenik - 9.55 Oddaja za otroke - 12.00 Poročila - 12.35 Pozdrav iz Rovinja - 15.05 Ne-

uničljivi mini morris, film - 17.00 Beverly Hills, nad - 18.05 Melrose Place, nad - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zabavni program - 21.15 Film - 23.00 Poročila - 23.20 Mini serija - 0.50 Nočni filmski maraton

HTV 2

12.00 Labirint strasti, nad - 15.30 Potovanja, nad - 16.30 Črno-belo v barvi - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zlata krila, nad - 21.00 Zlate žice Slavonije - 22.40 Damon, nad - 23.05 Svet zabave - 23.35 Umetnine svetovnih muzejev

NEDELJA, 3.IX.

SLOVENIJA 1

8.00 Živ zav: Risanke; 9.45 Ozare; 9.55 Nedeljska maša - 11.00 Svet divjih živali, nad - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.20 Turistična oddaja - 13.40 Pomagajmo si - 14.10 Polž v solati - 14.40 Babica gre na jug, slo. film - 16.05 Prvi in drugi - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Slovenski magazin - 18.10 Naravni parki - 18.45 Risanka - 18.50 Zrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Guliverjeva potovanja, nad - 21.40 Večerni gost - 22.35 Poročila, šport - 23.00 Bach

SLOVENIJA 2

8.40 Videospotnice - 9.15 Noro zaljubljena, nan. - 9.35 Iz dobrega gnezda, nad - 10.05 Minty, nan. - 10.35 Sorodne duše, nan. - 11.05 Pripravljeni - 11.35 Naša pesem - 12.25 Motociklizem - 13.20 Športni film - 13.55 Motociklizem - 14.55 Nogomet - 16.50 Euronews - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nove pustolovščine Nicholas Hulta, nad - 20.50 Murphy Brown, nan. - 21.30 Cik cak - 22.00 Sport v nedeljo - 23.00 Zaupanje za zupanje, film

KANAL A

8.00 Risanka - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Lorak za korakom, nan. - 11.00 Katie Joplin, nan. - 11.30 Zmenkarije - 12.00 Oče Dowling, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Peggy Sue se je poročila, film - 15.45 Sever in jug, nan. - 16.45 Klik: Kupid; Glas bojevnika; Ruby Wax - 19.00 Izbrani, nan. - 20.00 Raztreseni profesor, film - 21.40 Silski izziv - 22.20 Barcelona, film

POP TV

7.20 24 ur - 8.00 Risanke - 8.30 Hroščeborgi, nan. - 9.30 Knjižni molj Wishbone, nan. - 10.00 Naš dedek, nan. - 10.30 Košarkarji, nan. - 11.00 Ameriška gimnazija, nan. - 11.30 Jack in Jill, nan. - 12.30 Nevarna srca, nan. - 13.30 Cena ljubezni, film - 15.15 Beli žrebec, film - 17.00 Otroci ne lažejo, film - 17.00 Sedem minut v nebesih, film - 19.15 24 ur - 20.00 Začetnik, film - 22.10 Hiša v hribih, film

GAJBA TV

16.00 Zeus in Roxanne, film - 18.00 Višave, nad - 19.00 Pica, ti in jaz, nan. - 19.30 Jesse, nan. - 20.00 Posebna enota, nan. - 21.00 Dosjeji X, nad - 22.00 Mafijski sin, film - 23.30 Pop blazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Belokranjski obzorik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Moj kraj - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 21.35 Kako biti zdrav?

PONEDELJEK, 4.IX.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; 8.20 Zrcalo tedna; 8.40 Pomagajmo si; 9.10 Otroška oddaja; 9.45 Rdeči grafit; 10.15 Klapa zaohodnega dela, nad; 10.40 Komar, dok. nad; 11.35 Na vrtu; 12.00 Letališče, dok. nad; 12.30 Prvi in drugi - 13.00 Poročila - 14.00 Ljudje in zemlja - 14.50 Polnočni klub - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.45 Radovedni taček - 17.00 Pleme, nan. - 17.45 Recept za zdravo življenje - 18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Hotel ob Vrškem jezeru, nan. - 21.00 Mednarodna obzorja - 22.00 Odmevi - 22.55 Gospodarska panorama

NAGRADE V SEVNICO, NOVO MESTO IN METLIKO

Žreb je izmed reševalcev 33. nagradne križanke izbral Mileno Teraž iz Sevnice, Tatjana Peljhan iz Novega mesta in Jožefa Omerzela iz Metlike. Teraževi je pripadla denarna nagrada, Peljhanova in Omerzel pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 11. septembra na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 35". Ovojnik brez pošne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uradništva v Novem mestu.

REŠITEV 33. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 33. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OPTATIV, SLATINA, TELEPAT, ARNIKA, ZVEN, LIP, KLET, RAZKOL, RANER, RANA, ANAKONDA, ES, VIČ, PAVKIST, AKEBONO, UCI, RAKETAR, SOK.

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 J.A.G., nad - 9.50 Tom Jones, nad - 10.40 Euronews - 14.00 Cikcak - 14.30 Sobotna noč - 17.00 Po sledih ritma - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Snežna reka, nad - 19.00 Lingo - 19.30 Videospotnice - 20.05 Oddaja za mlade - 21.00 Studio City - 22.30 South Park, nan. - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Ladja, ki je umrla od sramu, film

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Angela, pon. - 10.10 Luz Maria, film - 11.00 Oprah show - 12.00 Danyjeve zvezde - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad - 17.40 Luz Maria, nad - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Brez poti nazaj, film - 21.40 Roswell, nad - 22.40 Seinfeld, nan. - 23.10 Roka pravice, nan. - 0.10 Danyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro - 9.30 Tri ženske, pon. - 10.30 Divji angel, nad - 11.30 Labirint strasti, nad - 12.30 Ladja zaljubljenih, nan. - 14.00 Domače kraljestvo, nan. - 14.30 Življenje teče dalje, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nan. - 16.25 Tri ženske, nad - 17.15 Divji angel, nad - 18.15 Labirint strasti, nad - 19.15 24 ur - 20.00 Komični detektiv, film - 22.00 V kraljestvu delfinov, film - 22.30 Dharma in Greg, nan. - 23.00 Stražar, nan. - 0.00 M.A.S.H., nan. - 0.30 Taks, nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Moške skrivnosti, nan. - 16.30 Pasji policist, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Sinbadove pustolovščine, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 McHaleovi mornarji, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Zvezdne steze, nan. - 23.50 Družina za umret, nan. - 0.20 Pri Addamsovih, nan. - 1.00 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj, ponov. - 21.45 Športni pregled

TOREK, 5.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.30 Mostovi; 9.00 Risanke; 9.20 Radovedni Taček - 9.35 Štirideset zelenih slonov - 9.55 Simon in Sara, nan.; 10.20 Recept za zdravo življenje - 11.10 Velika imena malega ekrana - 12.00 Hotel ob Vrškem jezeru, nem. nan. - 13.00 Poročila - 14.25 Mednarodna obzorja - 15.15 Gospodarska panorama - 16.10 Duhovni utrip - 16.30 Poročila - 16.45 Oddaja za otroke - 17.10 Moje mesto, nan. - 17.45 Moč in sijaj starega Rima, dok. nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Na morje, nan. - 21.00 Aktualne teme - 22.00 Odmevi, šport - 22.55 Charlot in Charlotte, drama

SLOVENIJA 2

8.25 Videospotnice - 9.00 Z zemlje na luno, nan. - 9.50 Snežna reka, nad - 10.35 Oddaja za mlade - 11.30 Euronews - 13.25 Nove pustolovščine Nicolasa Hulota, nan. - 14.15 Preiskava, film - 15.55 Studio City - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Sestre, nad - 19.00 Noro zaljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Dok. oddaja - 20.50 Izborni kul svet, šved. film - 23.10 Svet poroča - 23.40 Z umetniki

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Angela, nad - 10.10 Luz Maria, nad - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad - 17.40 Luz Maria, nad - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Kviz - 20.30 Ameriška ninja, film - 22.15 Tretja izmena, nad - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.45 Roka pravice, nan. - 0.40 Danyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro - 9.30 Tri ženske - 10.30 Divji angel, nad - 11.30 Labirint strasti, nad - 12.30 Pop'n'Roll - 14.00 Domače kraljestvo, nan. - 14.30 Življenje teče dalje, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nan. - 16.25 Tri ženske, nad - 17.15 Divji angel, nad - 18.15 Labirint strasti, nad - 19.15 24 ur - 20.00 Pogrešani otrok, film - 21.45 Bolnišnica upanja, nan. - 22.40 Dharma in Greg, nan. - 23.10 Stražar, nan. - 0.00 M.A.S.H., nan. - 0.30 Taks, nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Moške skrivnosti, nan. - 16.30 Pasji policist, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Sinbadove pustolovščine - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 Bermudski trikotnik, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Zvezdne steze, nan. - 23.50 Družina za umret, nan. - 0.20 Pri Addamsovih, nan. - 1.00 Pop bazar

</



Mercator

Mercator - Dolenjska, d.d.
8000 Novo mesto, Livada 8

Objavlja

javni razpis za prodajo naslednjih nepremičnin z zbiranjem ponudb:

- Opremljeni pisarniški prostori na Glavnem trgu št. 23 v Novem mestu**, okoli 1080 m² in sorazmerni del stavbnega in funkcionalnega zemljišča parc. št. 1667, 1668 in 1664/2, k.o. Novo mesto.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 106.000,00 SIT/m².
- Opremljena živilska samopostrežba, diskont in skladišča na Ljubljanski cesti 7 v Novem mestu**, okoli 580 m² s sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča, parc. št. 454, 456 in 457, k.o. Novo mesto.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 159.000,00 SIT/m².
- Opremljen bife s kuhinjo na Ljubljanski cesti 7 v Novem mestu**, okoli 260 m² s sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča, parc. št. 454, 456 in 457.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 212.000,00 SIT/m².
- Opremljen bife Trg gorjanskega bataljona 8 v Šentjerneju**, s površino okoli 90 m² s pripadajočim sorazmernim delom stavbnega zemljišča.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 265.000,00 SIT/m².
- Opremljena prodajalna Gabrje, Loka 23, Brusnice**, okoli 208,5 m² s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem parc. št. 334 in 2784/3, k.o. Gabrje.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 84.800,00 SIT/m².
- Skladišni prostori na Mirni, Glavna cesta (Bulc)**, okoli 208 m² s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem parc. št. 120/3 okoli 1100 m², k.o. Mirna.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 10.600.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna Živila Mokronog, Stari trg 29**, s sorazmernim deležem na stavbnem in funkcionalnem zemljišču parc. št. 104/5, k.o. Mokronog. Objekt in zemljišče je v solastništvu, delež Mercatorja okoli 60%. Koristne površine objekta so okoli 294 m² in zemljišča okoli 300 m².
Izhodiščna cena Mercatorjevega dela nepremičnine je 10.600.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna Občila Mokronog, Stari trg 32**, s pomožnimi prostori in stanovanjskim delom (celotni objekt) okoli 307 m² s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem parc. št. 11/2 okoli 779 m², k.o. Mokronog.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 10.600.000,00 SIT.
- Neopremljeni poslovni prostori nad trgovino v Čatežu št. 20** v izmeri okoli 150 m², parc. št. 688/4, k.o. Čatež, delno.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 10.600.000,00 SIT.
- Opremljena živilska prodajalna Šentrupert št. 14**, okoli 65 m² s pripadajočim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča parc. št. 3988/4, do 1/4 idealnega deleža, k.o. Šentrupert.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 10.335.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna "Občila" Metlika, CBE 51**, okoli 300 m² s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem okoli 368 m², parc. št. 4311, k.o. Metlika.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 31.800.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna "Knjigarna in papirnica" Metlika, CBE 32**, s koristno površino okoli 96,52 m² in pripadajočim sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča, parc. št. 116/5, k.o. Metlika.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 14.600.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna "Delikatesa in bife" in objekt "keglišče" Metlika, CBE 34**, s skupno koristno površino okoli 238 m² in pripadajočim sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča okoli 1.500 m², parc. št. 116/1, 116/4 in 116/3, k.o. Metlika.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 24.300.000,00 SIT.
- Poslovni objekt "Salon pohištva" Metlika, CBE 43**, skupno z garažami, koristne površine okoli 794 m², s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem okoli 1174 m² parc. št. 1/4, 1/5, 1/9, 1/10, ZKV št. 1856, k.o. Metlika.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 71.444.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna "Vinica", Vinica 3**, s koristno površino okoli 113 m² in pripadajočim sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča, parc. št. 2, k.o. Vinica.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 5.300.000,00 SIT.
- Poslovni objekt "Stari grad", Dolenja vas pri Krškem št. 1**, celotni objekt z opremljeno trgovino in bifejem ter stanovanjski del skupno s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem parc. št. 1094/3 okoli 2650 m², k.o. Stari grad.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 53.000.000,00 SIT.
- Opremljeni pisarniški prostori (sedem pisarn) v Krškem, CKŽ 145**, v izmeri okoli 177 m² s pripadajočim sorazmernim delom stavbnega zemljišča, parc. št. 1067/2, k.o. Leskovec.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 18.762.000,00 SIT.
- Kuhinja in jedilnica v KOC Sevnica, Savska cesta 20 b**, v izmeri okoli 125 m² s pripadajočim sorazmernim delom stavbnega zemljišča, parc. št. 302, delno k.o. Sevnica.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 13.250.000,00 SIT.
- Skladišče "Krulje" (klet, pritličje) Sevnica, Cesta na Grad 29**, okoli 127 m² s sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča parc. št. 119/4, k.o. Sevnica.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 2.000.000,00 SIT.

- Trgovina z opremo in bife, Log št. 30, Boštanj**, v skupni izmeri 202 m² koristne površine etaže, parc. št. 1634 poslovna stavba v izmeri 202 m², dvorišče v izmeri 335 m², parc. št. 1630/2 igrišče v izmeri 840 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 21.412.000,00 SIT.
- Zasedeno stanovanje št. 16 v stanovanjskem bloku v Sevnici, na Kvedrovi 31**, v izmeri okoli 39,80 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 3.375.000,00 SIT.
- Zasedeno stanovanje št. 15 v stanovanjskem bloku v Sevnici, na Kvedrovi 31**, v izmeri okoli 21,50 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 1.823.000,00 SIT.
- Zasedeno stanovanje v stanovanjskem bloku v Sevnici, Cesta na Grad 15 a**, v izmeri 21 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 1.335.000,00 SIT.
- Nezasedeno stanovanje v stanovanjski hiši, Cesta na Grad 16, Sevnica**, v izmeri okoli 37,72 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 2.000.000,00 SIT.
- Zasedeno stanovanje v stanovanjski hiši, Cesta na Grad 16, Sevnica**, v izmeri okoli 53,08 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 2.809.000,00 SIT.
- Zasedeno stanovanje v stanovanjski hiši, Cesta na Grad 16, Sevnica**, v izmeri okoli 43,75 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 2.316.000,00 SIT.
- Poslovni prostori v objektu "Hiša pri Klavnici", Cesta na Grad 15, Sevnica**, v izmeri okoli 40 m² in pripadajoči sorazmerni del stavbnega in funkcionalnega zemljišča, parc. št. 553/3, 553/2, k.o. Sevnica.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 2.120.000,00 SIT.
- Skladišni prostori za prodajalno Oprema, Prešernova 3, Sevnica**, v izmeri okoli 520 m², parc. št. 520/6 delno, k.o. Sevnica.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 27.560.000,00 SIT.
- Opremljeni pisarniški prostori v Sevnici, Savska cesta 20 b**, v izmeri okoli 514 m², parc. št. 302 delno, k.o. Sevnica.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 54.500.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna "Barve laki" v Brežicah na Cesti prvih borcev 32**, v izmeri okoli 156 m².
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 24.804.000,00 SIT.
- Opremljena prodajalna "Postrežba" v Brežicah, Cesta prvih borcev 27**, s skupno površino okoli 298 m² na stavbnem zemljišču, parc. št. 673, k.o. Brežice.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 31.600.000,00 SIT.
- Prodajalna "Automaterial" Brežice, Cesta prvih borcev 11**, v izmeri okoli 123,8 m² uporabne površine s pripadajočim sorazmernim delom stavbnega zemljišča, parc. št. 699, k.o. Brežice.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 26.250.000,00 SIT.
- Poslovni kompleks "Bizelsko", Kumrovska cesta 5**, ki obsega 408 m² uporabnih površin in 2.000 m² stavbnega in funkcionalnega zemljišča.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 30.000.000,00 SIT. Možna je tudi prodaja po delih.
- Opremljena prodajalna "Čatež", Zagrebška 18**, s skupno uporabno površino okoli 113,5 m² in sorazmernim delom stavbnega in funkcionalnega zemljišča, parc. št. 52/8, 53/4 in 52/4, v skupni izmeri okoli 960 m², k.o. Čatež.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 18.000.000,00 SIT.
- Salon pohištva Krško, Ulica stare pravde 16**, s skupno uporabno površino 356,5 m² in s pripadajočim stavbnim in funkcionalnim zemljiščem okoli 340 m², parc. št. 28/2, k.o. Videm.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 56.700.000,00 SIT.
- Zemljišče Šentlenart - Brežice**, s skupno površino 1749 m², parc. št. 828/13, 828/32 in 828/33, k.o. Šentlenart.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 9.270.000,00 SIT.
- Skladišni kompleks "Dobova"**, s površino skladiščnih prostorov okoli 1047,60 m² in funkcionalnim zemljiščem okoli 2464 m², parc. št. 226/13, k.o. Mihalovec.
Izhodiščna cena za nepremičnino znaša 55.500.000,00 SIT.

SPLOŠNI POGOJI RAZPISA SO:

- ponudnik je lahko pravna ali fizična oseba, s tem, da mora pravna oseba predložiti overjeno kopijo izpisa iz sodnega registra, ki ne sme biti starejša od 30 dni, fizična oseba pa potrdilo o državljanstvu,
- pisne ponudbe morajo vsebovati predmet ponudbe in ponujeno kupnino, ki mora biti fiksna in je ni možno naknadno spreminjati,
- nepremičnine se prodaja po načelu VIDENO - KUPLJENO,
- kupec plača tudi davek na promet nepremičnin, oziroma davek na dodano vrednost,
- pri navedenih stanovanjih imajo stanovalci predkupno pravico,
- pod točko 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 20, 30, 31, 33, 34 imajo prednost kupci, ki prevzamejo v delovno razmerje za nedoločen čas zaposlene delavce poslovnega prostora,
- lastnik nepremičnin ni dolžan z nobenim ponudnikom skleniti kupoprodajne pogodbe,
- odpiranje vseh ponudb in izbor najugodnejših ponudnikov bo opravljen komisijsko,
- ostali pogoji bodo določeni s pogodbo.

Pisne ponudbe pošljite priporočeno v 15 dneh od objave na **Mercator Dolenjska, d.d., Livada 8, 8000 Novo mesto - Javni razpis za prodajo nepremičnin** z navedbo zaporedne številke na katero se ponudba nanaša.

Ogled nepremičnin je možen po predhodnem dogovoru, kontaktna oseba je **Franc Jevnikar** (Novo mesto, Livada 8), tel.: 07/373 07 11 ali 07/373 07 19.

NOVI PROMETNI ZNAKI

LOŠKI POTOK - Že nekaj let se na zborih občanov, ko se sprejema plani posameznih vaških skupnosti, pojavljajo zahteve po učinkoviti prometni signalizaciji. Iz nekdanjih vaških kolovozov nastajajo namreč nove asfaltna površina, ki jih uporabljajo vozniki motornih vozil. Prometni znaki pa so zelo redki oz. jih praviloma ni. Letos je občinski svet zapisal v proračun tudi to postavko in tako prav te dni postavljajo nove prometne znake na že obstoječih mestih in nove table krajevnih imen in smerokaze. Po postavitvi bo svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ocenil, če postavljeni znaki zadoščajo, vendar je očitno, da jih bo premalo. To ugotavljajo že zdaj, nujno pa bi bilo namestiti nekaj ogledal v nekaterih naseljih (npr. v vasi Retje), vendar pristojni menijo, da bo na to potrebno še počakati.



ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama, tašča in prababica

EMILIJA VOVK

iz Radovice 27, Metlika

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna hvala pevcem, ge. Slavici za poslovilne besede, pogrebni službi Piškurič in g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, stric in boter

FRANC RIFELJ

Cegelnica 27

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam pomagali, nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, darovali cvetje, sveče, sv. maše in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, pogrebni službi Oklešen, pevcem iz Šmihela, gospodu župniku za lepo opravljen obred in g. Milanu Osolniku za izkazano pomoč.

Žalujoci: žena Rezi in ostalo sorodstvo



IN MEMORIAM

MAJA LAPANJA

šudentka iz Črnomlja

Vsem, ki ji prižigate svečke upanja, nosite cvetje in se vam korak ustavi ob njenem preranem grobu, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoci: mami Vikica, ati Mitja in brat Mitko z Mirjano



V SPOMIN

26. avgusta mineva pet žalostnih let, odkar nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

MARIJA REŽEK

z Radovice 75

Hvala vsem, ki se spominjate naše drage mame. Hvala za vsako lepo misel, postanek ob njenem grobu in prižgano svečo.

Žalujoci: vsi njeni



ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustila draga žena, mama, stara mama in sestra

ANGELA REGINA

z Velikega Cerovca 28

Naša zahvala velja vsakemu posebej, sorodnikom, sosedom, sodelavcem in sovaščanom za izrečeno sožalje in prisotnost na njeni zadnji poti, za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala Oddelku intenzivne nege bolnišnice Novo mesto, kolektivom Revoza, Laboda in Mercatorja Dolenjska, pogrebni službi Oklešen in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsakemu posebej še enkrat hvala!

Vsi njeni

Verjemite ali ne...



Krvavec Kum
104,5 105,9

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

K SODELOVANJU VABIMO STROKOVNE SODELAVCE NA PODROČJU GRADBENIŠTVA št. delavcev: 1
 Zahtevana izobrazba: inž. gradbeništva, strokovni izpit
NA PODROČJU KOMERCIALNE št. delavcev: 1
 Zahtevana izobrazba: ekonomist ali druga strokovna izobrazba
 Zaposlitev je za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.
 Od kandidatov pričakujemo:
 • znanje tujega jezika (angleščina, francoščina)
 • poznavanje računalniških orodij (Windows, Excel, Word)
 Pisne ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh na naslov: OZ Unitehna z.o.o. Baragov trg 6, 8210 Trebnje.

RAZVOJ KOČEVSKEGA PODEŽELJA

KOČEVJE - V kočevski občini bodo začeli s pospeševanjem poselitve in demografskega razvoja podeželja. Minuli teden so namreč stopile v veljavo odločbe odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Kočevje. Te omogočajo hitrejšo pozidavo v odročnih krajih te občine. Neposeljenost je posledica preteklosti, ko upravljavci zemljišč družbene lastnine niso dopuščali gradnje stanovanjskih hiš na Mali Gori, Starem Logu, Črnem Potoku in še marsikje drugje. Uradne ovire za gradnjo so obstajale tudi na območju krajevne skupnosti Kočevska Reka. V Kočevju se zavedajo, da bo za izpolnitev načrtov potrebno veliko truda. Večina prebivalstva je namreč skoncentrirana v mestu Kočevja in primestnih zaselkih. Posledica tega je zaraščenost odročnejših krajev. Upajo, da bodo kljub temu uspeli, saj bodo cene stavbnih zemljišč za gradnjo sprejemljive.

V. DRAGOŠ

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
 Novo mesto

☎ 068/33 70 200
 delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.



ZAHVALA

Življenje celo si garala,
 vse za dom, družino dala.
 Sledi ostale so povsod
 od dela tvojih pridnih rok.

V 89. letu starosti je zatisnila oči in sklenila svoje trpljenje naša draga babica, prababica in tašča

JOŽEFA BREGANT

iz Dol. Grčevja 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, vsem ostalim za ustne izraze sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala Domu starejših občanov v Šmihelu, g. župniku za lepo opravljen obred, govornici za poslovilne besede. Zahvalili bi se tudi pogrebni službi Oklešen in pevcem iz Šmihela za zapete pesmi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni



ZAHVALA

Vsi, ki Vas je ljubila, otrite oči,
 zmotno bilo bi žalovati,
 saj želela bi si Vaš pogum
 in zavest, da ni res, da je več ni.
 (Diana L. Chapman)

V 75. letu starosti se je od nas poslovila draga žena, mama, stara mama, sestra

MARIJA - MARA JERMAN

s Kolodvorske ceste 21 v Črnomlju

Ob njenem slovesu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo njeni dolgoletni zdravnici dr. Tomčevi, patronažni sestri ge. Mirjani Car in osebju Doma starejših občanov iz Črnomlja. Hvala kolektivu OŠ Loka Črnomelj za izkazano sožalje, g. kaplanu za lep cerkveni obred in pevcem iz Doblja za ganljivo zapete pesmi ter gospodu Maleriju za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni



ZAHVALA

Ni je večje bolečine,
 kot v dnevih bede
 nositi v srcu
 srečnih dni spomine...
 (Dante Alighieri)

V velikem trpljenju in naši neizmerni žalosti nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi očka in mož

BRANKO PEKOLJ

Hvala vsem sorodnikom, znancem in sodelavcem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku Miru Virantu za zelo lep obred, pevcem župnije sv. Janez iz Kamenc, govorcem, vodstvu in delavcem Tovarne zdravil Krka in pogrebni službi Oklešen. Posebna zahvala laborantkam, sestram Hematološkega oddelka, Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Mariji Čeh in dr. Tanji Žužek za lajšanje njegovega trpljenja. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga pospremili na zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Rafaela, Aleksandra, Zvonka, mama in ostalo sorodstvo

ZAKLJUČNI SEMINARSKI KONCERT

PODSREDA - V petek, 25. avgusta, je v okviru Glasbenega poletja na gradu Podsreda, ki ga tradicionalno pripravlja Kozjanski park, potekal zaključni seminarški koncert pozavnistov. Na seminarju, ki ga je vodil eden najbolj znanih svetovnih virtuozov na pozavni in prof. na Akademiji za glasbo v Freiburgu ter konservatoriju za glasbo v Bernu Branimir Slokar, je sodelovalo enajst pozavnistov iz Francije, Švice, Italije, Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Na koncertu so kot solisti ali v komornih zasedbah predstavili dela Telemanna, Gerschwina, Dvoraka, Tjorja in Petersona.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
 Lebanova 24
 http://www.leran.si
 e-mail: leran@siol.net
 telefon: 07/33 79 940
 07/33 79 941
 faks: 07/33 22 282
 mobilni: 0609/633 553
 041/633 553

Prodamo:

- **HIŠE:** na Ajdovcu (okolica), v Brezovici pri Šmarjeških Toplicah, na Bučki, v Črnomlju, Dobindolu (Uršna sela), na Dobravi, v Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, na Malem Vrh pri Brežicah, Malem Slatniku, v Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Semiču, Sevnici (okolica), Strazi, Šentjerneju (okolica), Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;
- **STANOVANJA:** v Kostanjevici, Krškem, Ljubljani, Novem mestu, Smolenji vasi, Strazi, Šmarjeških Toplicah in drugod;
- **VIKENDI:** v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gabrju, Metliki (okolica), Mirni (okolica), Novem mestu (okolica), Podbočju (Štenski Vrh), Strazi, Šentjerneju (okolica), Škocjanu (okolica);
- **GRADBENE PARCELE:** v Črnomlju, Tušem Dolu, Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu (in okolici), Šentjerneju (Grobje), Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;
- **POSLOVNI PROSTORI:** v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenskih Toplicah, Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Strazi in drugod;
- **POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKTI V OBRATOVANJU:** v Šentjerneju - Dol. Vrhpolje (bife in stanovanje), Novem mestu (gostilna);
- **KMETIJE:** v Beli krajini, Jagodniku, Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore, gostilno in stanovanja v Novem mestu, stanovanje v Črnomlju in Krškem.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar ni več med nami naše drage mame

MIRE GRAHEK

14.4.1932 - 3.9.1999

Hvala vsem, ki se je spominjate.

V mislih smo vedno s teboj: hči Nataša, sinovi Zdravko, Darko in Zvonko.

V SPOMIN



Čas hiti, čas hiti,
 včeraj skupaj smo bili,
 a zdaj te ni,
 minilo leto je,
 odkar odšel si,
 čas hiti, čas hiti.
 Odšel si.

a ostal boš z nami,
 dokler živ bo
 kdo od nas,
 čas hiti, čas hiti.
 Spomin v srcu naše
 vedno še živi,
 čas hiti, čas hiti.

SLAVKU VIDMARJU

Vsi njegovi



ZAHVALA

Pomlad bo v Tvoj vinograd
 spet prišla in čakala bo,
 da prideš Ti, sedla bo na
 rosnata tla in jokala, ker te ni.

V 67. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi ati, dedi, brat in stric

ANTON ŠTANGELJ

iz Belokranjske c. 57

Vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami, iskrena hvala.

Vsi njegovi



ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,
 zaman oko te naše išče,
 le solza in duša ve,
 kako boli, ker te več ni.

V 66. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

GVIDO MEJAŠ

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem ostalim za ustne in pisne izraze sožalja, za podarjeno cvetje, sveče, svete maše in drugo izkazano pomoč. Posebno zahvalo izrekamo g. župniku, g. Jožetu Krncu, kaplanu Sandiju in pevskemu zboru za lepo opravljen obred ter g. Petru Pavlinu za poslovilne besede. Iskreno se zahvaljujemo pogrebni službi Novak, Hemodializnemu oddelku, Interni bolnišnici Novo mesto, še posebno dr. Steklasovi ter šoferjem reševalnega vozila Zdravstvenega doma Trebnje. Hvala tudi kolektivu Dane Mirna, Komunale Trebnje, Peči-Keramike Novo mesto in Varstroja Lendava. Vsem in vsakomur posebej še enkrat hvala!

Žalujoči: žena Marija, sinovi Marjan, Martin in Jože z družinami, Janez in Marko ter ostalo sorodstvo



ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, teta, babica in prababica

SLAVKA TUCIČ

24.8.1910 - 20.8.2000

Žlne, Knjaževac 55 A

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem ostalim za ustne in pisne izraze sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in vso izkazano pomoč. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: sin Mile, snaha Ana ter ostalo sorodstvo



ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

OTMARJA MEGLIČA

kamnoseškega mojstra v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

Mokronog, 20.8.2000

tedenski koledar

Četrtek, 31. avgusta - Rajko Petek, 1. septembra - Tilen Sobota, 2. septembra - Stefan Nedelja, 3. septembra - Dora Ponedeljek, 4. septembra - Zalka Torek, 5. septembra - Lovrenc Sreda, 6. septembra - Zaharija

LUNINE MENE
5. septembra ob 18.29 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 31.8. ter od 1. do 3.9. (ob 19. uri) komedija Zvestoba do groba. Od 31.8. do 4.9. (ob 21. uri) akcijski film Shiri. 5. in 6.9. (ob 18.30 in 21. uri) akcijski film Nemogoče 2.

ČRNOMELJ: 1. in 2.9. (ob 20.30) komedija Lekcija za gospo Tingle. 3.9. (ob 18.30 in 20.30) akcijski film Pekel.
GROŠUPNJE: 1.9. (ob 20. uri) slovenska komedija V soboto zvečer.
KOČEVJE: 3. in 4.9. (ob 20. uri) komedija B. Monkey.
KRSKO: 1. in 2.9. (ob 20. uri) ter 3.9. (ob 18. uri) komedija Muza.
METLIKA: 1.9. (ob 20.30) akcijski film Pekel. 3.9. (ob 18.30 in 20.30) komedija Lekcija za gospo Tingle.
NOVO MESTO: Od 31.8. do 6.9. (ob 18. uri) komedija Bruc iz Province. Od 31.8. do 6.9. (ob 20. uri) komedija Mirno jezero.
RIBNICA: 2.9. (ob 22. uri) komedija V soboto zvečer.
VELIKE LAŠČE: 2.9. (ob 20. uri) komedija V soboto zvečer.

MALE OGLASE

sprejemamo tudi po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:

info@dol-list.si

Male oglase objavljamo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:

http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI

SILOKOMBAJN Vihar 40 in transporter za silažo, 7 m, prodam ali menjam za trosilec gnojila ali za žito. Staniša, ☎ 393 19 65, dopoldan, 89-622, zvečer. 2305

SILOKOMBAJN Mengele in dvobrazdni hidravlični obračalni plug, oboje malo rabljeno, prodam. ☎ (041)572-546. 2314

TRAKTOR Fendt 105 S prodam. ☎ (07)30 49 327 ali (041)730-166. 2317

NOV PLUG na late, 12 col, dvobrazdni, prodam. ☎ (031)304-466. 2318

KUPIM

ODKUPUJEMO grozdje in vino cvček. ☎ (0609)628-947, (041)628-947 ali (068)75-633. 2292

MOTORNA VOZILA

GOLF JX D, letnik 1990, 3V, prodam. ☎ (068)73-069 ali (031)631-169. 2291

JUGO KORAL 55, letnik 1992, registriran do 8/01, 46.000 km, prodam. ☎ (068)73-188. 2308

CITROËN BERLINGO, star 1. leto, 19.000 km, rdeč, prodam. ☎ (068)83-147. 2308

R 4 GTL, letnik 1991, rdeč, zimске gume, prodam. ☎ (068)24-997. 2322

OPEL VECTRA 1.6 CD karavan, letnik 1998, vsa oprema, kot nov, prodam. Možen kredit ali leasing. ☎ (041)720-038. 2326

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtek. Cena izvida 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Ziro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Telefoni: uprava 07/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglas in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: 07/39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

PREKLICI

PREPOVEDUJEM vsako vožnjo in obračanje po parcelah št. 1142/1 in 1264/2. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Ivan Škarja, Ravnik 15, Šentrupert. 2268

PRODAM

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod, širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm, od 550 SIT, bruna, okrasne zaključne letve prodam. Možna dostava. Mizarstvo Blažič, Družinska vas, ☎ (068)73-587. 2033

OPAZ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (063)451-082. 2064

KMEČKI POD, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)75-136. 2270

VINO šmarnico ugodno prodam. ☎ (041) 625-246. 2273

KORUZO za silažo ali zrnje, v okolici Novega mesta, prodam. ☎ (041)726-697. 2279

GROZDJE žametno črnino, frankinjo, laški rizling in chardonnay, na Trški gori pri Novem mestu prodam. ☎ (041)707-960. 2280

SUHA hrastova in bukova drva, že razsekana in nažagana, prodam. ☎ (068)76-301. 2283

MALO RABLJENI hrastovi kadi, 10 in 13 hl, ter hrastove sode, 5, 7, 15 in 20 hl, prodam. ☎ (068)59-303. 2286

MEŠANA DRVA prodam po 6.000 SIT/m³. ☎ (068)83-690. 2288

ČEVLJARSKI STROJ z vsem orodjem prodam. ☎ (0608)81 43 368. 2290

BELO VINO in odlični cvček z ustreznimi dokumentacijo prodam. ☎ (068)770-223. 2290

MANJŠO KOLIČINO črne strešne opeke Bramec prodam. ☎ (068)30 71 529, Brisar, Gor. Vrhpolje. 2296

ZELIŠČAR - Nusret Rizvič, moč narave. Naravno zdravlilo travin za hudo artrozo, artritis, sklepno revmo in putiko ter osteoporozo. Trajno zaustavi proces bolezni. ☎ (041)886-345, non-stop. 2299

BELOKRANJSKO BELO mešano grozdje prodam. ☎ (068)52-803 ali (041)840-208. 2299

GROZDJE beli pinot in telčko simentalo, staro 10 tednov, prodam. ☎ (068)47-571. 2299

NEŠKROPLJENA JABOLKA bobovec ugodno prodam. Zaželeno lastno obiranje. ☎ (068)83-563. 2304

VILIČARJA Litostroj, 3,5 t, hidravlični volan, letnik 1981, ohranjen, in baterijski, 2 t Indos prodam. ☎ (068)83-147. 2311

BELO in rdeče cepljeno grozdje prodam. ☎ (068)346-3002. 2313

600 KG mešanega belega grozdja prodam. ☎ (068)67-073. 2323

NEOLUŠČENO PIRO in 2 jagnjete za plemo prodam. ☎ (068)73-417. 2324

GROZDJE šmarnico prodam. ☎ (068)65-012. 2328

DRVA, metri, bukova, kalana, lahko tudi razžagana, prodam in dostavim na dom. ☎ (041)693-219 ali (041)205-440. 900

RAZNO

PRIZNANJASNOVIDEC vam pomaga rešiti vaše težave, napoved prihodnosti. ☎ (031)557-314 ali (064)624-339. 1838

ODKUPUJEMO sekundarne surovine (železo, aluminij, baker, svinec, medenina) ter ostale kovine in kable. Plačilo takoj! ☎ (041)612-861. Novo mesto. 2132

Računalniško izobraževanje za odrasle

Windows, Word, Excel, Access, Internet, Corel... Vpisujemo v celoletno računalniško izobraževanje za otroke po skupinah začetek: 18.9.2000 Jakčeva 12, Novo mesto

I.S.E.R. 07-33-42-434

Vse lastnike likovnih del slikarja Vladimirja Lamuta prosim, da se mi javijo zaradi priprave kataloga. ☎ 041/563 402.

ROLETARSTVO BAYER

Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
068/ 80 210
040/ 202 868



SUZUKI

• Krediti T + 4,5%.
• Kredit na položnice.
50% zdaj, 50% čez dve leti!

IRONVIM CENTER
FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Vorančeva ulica 1
(Regrške košenice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

DELNICE VIZIJE, Krke, vseh ostalih skladov ter podjetij lahko prodate v Mercator centru Novo mesto, ☎ (07)39 30 262. 2156

APARTMA na Krku oddam. ☎ (064)411-808 ali (041)390-422. 2220

DVOJNI GROB ob cerkvi na Šmihelskem pokopališču odstopim. ☎ (041)710-080. 2226

V LJUBLJANI, Šiška, oddam študentki sobo s souporabo kuhinje in kopalnice. ☎ (068)342-075. 2276

BLED PLOŠČE za opaženje, kovinske pulte in fasadni oder posodim. ☎ 33 46 106. 2298

V NOVEM MESTU oddam manjši poslovni prostor, primeren za pisarno ali mirno dejavnost. ☎ (068)324-624. 2306

POSLOVNI PROSTOR na Brodu v Novem mestu, 100 m², oddam. ☎ (07)33 42 504 ali (041)720-065. 2310

POZOR! Odstopim komplet preparat iz ZDA za rast novih las. ☎ (063)759-1290. 2316

SLUŽBO DOBI

NATAKARICO in KUCHARICO zaposlimo v novomeški okrepčevalnici. Možnost stalne zaposlitve. ☎ 07/33 22 765.

IŠČEMO simpatična dekleta in fante za streebo v lokal, lahko tudi honorarno. ☎ (031)200-545. 2269

V DELOVNO RAZMERJE vzamemo 4 KV kuharje in 4 KV natakarje. ☎ (031)856-062. 2276

ZASTOPNIKE z lastnim prevozom zaposlimo v Novem mestu in okolici, Sevnici ter Krškem za trženje oglasov v PIRS imenikih. Slovenska knjiga, d.o.o., PE PIRS, Stegne 7, Ljubljana. ☎ (041)746-823. 2282

PRODAJALCO zaposlimo. ☎ (068)321-520, od 11. do 14. ure. 2287

V SALONU POHIŠTVA zaposlimo oblikovalca notranjih prostorov. ☎ (0609)628-422. 2312

PRODAJALCA(KO) na sejmiših zaposlimo. ☎ (041)696-370. 2312

Trgovca s končano trgovsko šolo, izpitom B in po možnosti z izpitom C kategorije, zaposlimo. Pisne vloge: **TILIA d.o.o., Ljubljanska 89, 8000 Novo mesto**

OKREPČEVALNICA Cukero iz Šentjerneja takoj zaposli natakario. ☎ (041)650-287.

VOZNIKA C in E kategorije zaposlimo za mednarodno špedicijo. ☎ (07) 33 41 662 ali (041)620-013. 2320

MIZARJA in delavca za priučetv v mizarski delavnici zaposlimo. ☎ (041)726-730. 2321

V NOVEM-MESTU zaposlimo natakario in kuharja. ☎ (041)671-335. 2327

STANOVANJA

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (031)301-007. 2274

DVE SOBI s kopalnico ugodno oddam ženski za pomoč v gospodinjstvu. ☎ (068)324-292, popoldan. 2293

OPREMLJENO enosobno stanovanje na Seidlovi, 48 m², oddam. ☎ (07)33 42 504 ali (041)720-065. 2309

TRISOBNO STANOVANJE, 73 m², na Šegovi, drugo nadstropje, obnovljeno, vselljivo septembra, prodam. ☎ (041)622-531. 2329

STANOVANJE, 45 m², na Ul. Slavka Gruma, prodam. ☎ (041)779-602. 2266

ŽIVALI

VALILNICA IZ SENOVEGA obvešča, da zbira naročila za bele kilogramske piščance, rjave in grahaste nesnice ter bele težke kokoši. ☎ (07)49 71 375. 2236

BREJE OVCE prodam. ☎ (068)79-847. 2267

MLADO KRAVO za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (0608)80-507. 2277

Avtomehanika Jurij Murn, s.p.

Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

- prodaja vozil
- mehanika
- kleparstvo
- ličarstvo

4 LOVSKE pse odličnih staršev, pasme brandelbrak, prodam. ☎ (068)68-033. 2285

salon za pse
Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

KRAVO SIVKO, drugič brejo v devetem mesecu, in telico, staro 14 mesecev, prodam. ☎ (068)83-709. 2281

KRAVO sivko za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)45-237. 2284

BIKCA, starega 12 tednov, in kozla srnaste pasme, starega 2 leti in pol, s pedigrejem, prodam. ☎ (0609)331-493. 2289

BREJO kravo prodam. ☎ (068)341-815. 2289

TELIČKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)75-471. 2278

Bele piščance za dopitanje ter rjave in grahaste jarkice pred nesnostjo prodajamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej tel. 82-424.

LJUDSKA UNIVERZA KRŠKO

učimo se za življenje

Ljudska univerza Krško vabi k vpisu v naslednje

PROGRAME ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE:

- trgovec
- kuhar, natakario
- gostinski tehnik
- turistični tehnik

ter

- v 1. oz. 3. letnik Visoke poslovne šole Ekonomske fakultete Ljubljana

Prijave zbiramo do 10. septembra oz. do zasedbe mest.

Vse informacije v zvezi z vpisom pa dobite na sedežu

Ljudske univerze Krško, na Dalmatinovi 8 v Krškem,

tel. 07 48 81 160,

www.lu.krsko.si; E-pošta: ljudska.univerza.krsko@siol.net

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE

vabi k vpisu v:

- OSNOVNA ŠOLA za odrasle
- VRTNAR IN CVETLIČAR
- GOSTINSKA DELA (kuhar, natakario)
- GOSTINSKI TEHNIK
- TURISTIČNI TEHNIK
- EKONOMSKO KOM. TEHNIK
- UPRAVNI TEHNIK (3. in 4. letnik)
- PREDŠOLSKA VZGOJA

Vpisi: 18. in 19.9.2000, ob 16. uri.

VISOKA POSLOVNA ŠOLA - študij na daljavo

(v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Ljubljana)

Vpis: 28.9.2000, ob 16. uri

GEOGRAFIJA IN ZGODOVINA - 4. letnik

(v sodelovanju s Pedagoško fakulteto Maribor)

Inf.: **CIK Trebnje 8210, Kidričeva 2, tel. 07/30-44-558**

vsak delavnik od 8. do 17. ure, ob petkih do 16. ure.



SREDNJA GRADBENA ŠOLA KRANJ

CANKARJEVA 2, KRANJ, SLOVENIJA

SREDNJA GRADBENA ŠOLA KRANJ

razpisuje vpis v programe za odrasle za šolsko leto 2000/2001

1. PROGRAM PREKVALIFIKACIJE IN DOKVALIFIKACIJE ZA NASLEDNJE POKLICE

- slikopleskar, zidar, tesar, pečar (IV. stopnja)
- 2. PROGRAM ZA PRIDOBITEV PRVEGA POKLICA
- slikopleskar, zidar, tesar, pečar (IV. stopnja)

Pogoji za vpis in dokumentacija:

- pod 1. Spričevalo o pridobljenem poklicu, prijavnica za vpis (obr. DZS 1,20)
- pod 2. Spričevalo o končanem 8. razredu osnovne šole (DZS 1,20)
- Prijavnica za vpis (obr. DZS 1,20)

Vsa dokazila o izpolnjevanju pogojev za vpis v programe izobraževanja pošljite na naslov: Srednja gradbena šola Kranj, Cankarjeva 2, 4000 Kranj. Rok prijave 15 dni od dneva razpisa.

O začetku izobraževanja bodo kandidati pisno obveščeni.

Več dodatnih informacij pri g. Šambarju, telefon: 041/708-55-64.

Propagandne oglase

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje



Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

ROLETARSTVO

MEDLE

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- MONTAŽA IN SERVIS



Šentjernejska cesta 13, 8000 Novo mesto
tel.: 07/39 30 930, fax: 07/39 30 947
PE Ljubljana, Čargova 4
tel./fax: 01/568 48 33

**PVC
STAVBNO POHIŠTVO**

NAJVEČJI IZBOR SENCIL NA ENEM MESTU



TENDE - MARKIZE

ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT



Izkoristite 7% nižje posezonske cene!

SVET ZAVODA OSNOVNE ŠOLE ŠMARJETA

Šmarjeta 1
8220 ŠMARJEŠKE
TOPLICE

razpisuje delovno mesto
RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, 12/96), ter imeti pedagoške, organizacijske in druge sposobnosti vodenja zavoda.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta. Predvideni začetek dela ravnatelja je 1.10.2000.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dozdajšnjih delovnih izkušenj ter vizijo dela šole z vrtcem pri šoli pošljite v 8 dneh po objavi na naslov šole, s pripisom ZA RAZPIS RAVNATELJA.

Kandidate bomo obvestili o izboru v zakonitem roku.

ZZV ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO

OBVESTILO O DERATIZACIJI
(zastrupljanju podgan in miši)

v občinah BREŽICE, DOLENJSKE TOPLICE, ČRNOMELJ, KRŠKO, METLIKA, MIRNA PEČ, NOVO MESTO, SEMIČ, ŠENTJERNEJ, ŠKOCJAN, TREBNJE in ŽUŽEMBERK

Po odloku o obvezni splošni deratizaciji v občinah Brežice, Dolenjske Toplice, Črnomelj, Krško, Metlika, Mirna Peč, Novo mesto, Semič, Šentjernej, Škocjan, Trebnje in Žužemberk bo Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto opravil splošno deratizacijo (nastavljanje zastrupljenih vab) v dneh od 4.9.2000 do 24.11.2000.

Program in načrt deratizacije za posamezno občino, kot tudi točna navodila in opozorila bodo objavljena pravočasno in povsod, kjer bomo izvajali deratizacijo.

Zavod za zdravstveno varstvo
Novo mesto
Mej vrti 5, telefon 322-904

ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI
RUMENE STRANI
SLOVENIJA TEL
tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si

RIC Razvojnoizobraževalni
center Novo mesto

objavlja RAZPIS
za šolsko leto 2000/2001

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

- vpis v 6., 7. ali 8. razred

Program je prirejen za odrasle. Šolanje traja pol leta za vsak razred. Program je brezplačen.

Število vpisnih mest: 15

**POKLICNE
IN STROKOVNE SREDNJE ŠOLE**

- TRGOVEC za poklic PRODAJALEC
- POSLOVNI TAJNIK za poklic POSLOVNI TAJNIK

Programa priporočamo tistim, ki imate dokončano osnovno šolo ali ste obiskovali 2 ali 3-letno srednjo šolo, pa je niste dokončali.

Število vpisnih mest v posamezen program: 30

- EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK za poklic EKONOMSKI TEHNIK

Programa priporočamo tistim, ki imate dokončano 3-letno srednjo šolo in želite pridobiti V. stopnjo izobrazbe.

Število vpisnih mest v posamezen program: 30

- POSLOVNI TEHNIK za poklic POSLOVNI TEHNIK

Program je namenjen vsem, ki ste po poklicu poslovni tajniki. Šolanje nadaljujete v 4. in 5. letniku.

Število vpisnih mest: 30

- EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK (pti) za poklic EKONOMSKI TEHNIK (komercialno področje)

Program je namenjen vsem, ki ste po poklicu prodajalci. Šolanje nadaljujete v 4. in 5. letniku.

Število vpisnih mest: 30

PROGRAMI PREKVALIFIKACIJ

- Prekvalifikacija za poklic PRODAJALEC

Če imate končano 3-letno srednjo šolo in želite postati prodajalec, pripravimo za vas izobraževalni načrt za program prekvalifikacije.

- Prekvalifikacija za poklic EKONOMSKI TEHNIK

Če imate končano 4-letno srednjo šolo in želite postati ekonomski tehnik za komercialno področje, pripravimo za vas izobraževalni načrt za program prekvalifikacije.

Prijave sprejemamo do 20. septembra. Prijavne obrazce dobite v RIC Novo mesto.

Vse publikacije s predstavitvami posameznih programov so na voljo v naši informacijski pisarni.

RIC NOVO MESTO, Novi trg 5
8000 Novo mesto, p.p. 25

Delovni čas: ponedeljek - petek: 8.00 - 12.00
in 13.00 - 16.00

Telefon: 07/332 63 19, 332 63 41

Faks: 07/332 59 61

http://www.ric-nm.si

e-mail: ric@ric-nm.si

Prenova poslovalnic Ločna in Mokronog

Dolenjska banka obvešča vse stranke, da bo v
ponedeljek, 4. septembra 2000,

začela prenavljati poslovalnici Ločna,
na Seidlovi cesti 42 v Novem mestu, in Mokronog.

Komitenti poslovalnice Ločna bodo lahko vse zadeve, povezane z matično enoto (izdaja čekov, bančnih in plačilnih kartic, urejanje limitov, zamenjava knjižic) opravljali pri posebnem okencu v poslovalnici na sedežu banke, Seidlova cesta 3 v Novem mestu, vse druge bančne posle pa v katerikoli enoti Dolenjske banke.

Poslovalnica Mokronog bo med prenovo začasno delovala
na Starem trgu 29 v Mokronogu.

Dolenjska banka prosi komitente za razumevanje
in se jim zahvaljuje za sodelovanje.



**DOLENJSKA
BANKA**

zavarovalnica triglav, d.d.

TRI-PRO zavarovalna agencija, Brnčičeva ul. 13, Ljubljana

V najbolj uspešno zavarovalno agencijo vabimo:

- pripravnike z višjo in visokošolsko izobrazbo različnih smeri za svetovalce pripravnike kapitalskih zavarovanj,
- pripravnike s srednješolsko izobrazbo za trženje produkta 50+.

Delovno območje: Novo mesto in Krško. Pogoj je lasten prevoz.
Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 01/56 02 110, g. Dušan Drošč. Prošnje pošljite po pošti na naslov: TRI-PRO d.o.o., Brnčičeva 13, Ljubljana. Rok za prijavo je 8 dni.



**cestno podjetje
novo mesto d.d.**

družba za vzdrževanje in gradnjo cest

Novo mesto
Ljubljanska 47

tel.: 068/322-531, 321-723
faks: 068/322-061, 323-502

PRODAJA BETONA

po ugodnih cenah!

Možnost izdelave betona
po predhodnem naročilu.

NON STOP

POSEBNA PONUDBA:

za asfaltiranje dvorišč nudimo 3%
popusta za gotovinsko plačilo!

TRGOVINA

Livada (bivša vojaška skladišča)
tel.: 068/321-186 (g. Blažič)

Cenjene kupce obveščamo, da:

- smo vnovič pričeli proizvodnjo v kamnolomu Sv. Ana - Vrhpeč
- imamo na zalogi kamen za zidanje

Posebna ponudba: z nakupom kamna za zidanje iz kamnoloma Sv. Ana - Vrhpeč lahko uveljavite 4% popusta za nakup betonov v Betonarni Livada (bivša vojaška skladišča).

POVOZIL JO JE TRAKTOR

PRELOKA - 69-letna A. S. je 18. julija popoldne z zgrabljajnikom grabila seno. Tik pred koncem je zapeljala na kamen, pri tem pa jo je vrglo s sedeža. Padla je pod levo zadnje kolo traktorja, ki jo je povozilo čez prsni koš. Traktor se je odpeljal še nekaj metrov naprej ter treščil v drevo. Hudo poškodovana A. S. je na pomoč poklicala sosedo, ki je obvestila reševalce. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

Tomaž Košir



Ne govorijo kar tako, da so Ribničani pridni ljudje. Kako ne bi bili, saj kmetijstvo in suhorobarstvo na Ribniškem že stoletja hodita z roko v roki! Čeprav so moderni časi to tradicionalno vez nekoliko zrahljali, pa je ne morejo prekiniti. Zahvala za to gre družinam, kakršna je tudi družina Koširjevih iz Kota pri Ribnici. 34-letni Tomaž Košir je danes edini kmet v Kotu in se na kmetiji, ki jo je prevzel od očeta, tako kot oče pred njim, ukvarja tudi s suho robo.

Še pred dvema letoma, ko je živel še Tomažev ded, so bili na že tradicionalnem ribniškem sejmu suhe robe in lončarstva, ki bo to nedeljo v Ribnici že 25., jubilej zapovrstjo, iz družine Koširjevih iz Kota kar trije očetje, trije sinovi, dva deda in dva vnuka. Seveda so bili to le trije možje: Tomaž, njegov oče in ded ter Tomažev sin Rok – štiri generacije, od katerih so, tri že poznane vse križe in težave, a tudi lepote življenja ribniških kmetov, četrti, najmlajši, danes 11-letni Rok, pa se je z njimi šele seznanjal. Tomaž se spominja, da ko je bil še v Rokovih letih, si kljub temu da je rasel na kmetiji, nikoli ni mislil, da bo postal kmet. Po končani osnovni šoli, se je vpisal na kovinarsko šolo v Kočevju. Tako kot v osnovni šoli mu tudi tu šolski uspeh ni bil pomemben, pa tudi danes Tomaž ne teži k priznanju in pohvalam.

Svojo prvo službo si je kot kovinar poiskal v takratnem ribniškem Riku. Izkazalo se je, da je bil to njegov prvi in edini poskus dela izven kmetije. Po stečaju Rika je namreč sicer še nekaj časa iskal drugo službo, vendar pa se je sčasoma odločil, da se bo posvetil kmetovanju. Oče mu je prepustil kmetijo, ki v času, ko jo je Tomaž prevzel, po stoležu živine še zdaleč ni bila več tako majhna kot v času, ko je bil Tomaž še otrok. Tedaj so imeli, tako kot domala pri vsaki hiši v vasi, tudi pri njih največ le do 4 glave živine.

Na prostoru, kjer je danes Tomaževa kmetija z novo hišo, je že oče zgradil nov hlev, kar pa je bil samo razlog več, da se je Tomaž odločil za kmetovanje, saj bi bilo, kot pravi "škoda vse skupaj pustiti". Hlev je po letu 1995, ko si je pridobil status kmeta, razširil, tako da ima danes dovolj prostora za 25 glav živine, ob hlevu pa je uredil tudi poseben prostor za konje. "Konje imam izključno za svoje veselje in veselje svojih otrok," pravi. To pa lahko rečemo tudi za suho robo, s katero se ukvarja kot z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji.

Začetki izdelovanja rešet, sit in skled vseh velikosti, ki jih dopolnjuje s številnimi drugimi izdelki iz lesa, niso bili lahki. Segajo še v čas, ko je še delal na Riku. "Nabavil sem stroje in se moral nanje tudi naučiti delati," pravi. Kot otrok je delal sita in rešeta, vsega ostalega, kar ni bilo malo, pa se je moral naučiti. "Kmetovanje in suha roba se dobro dopolnjujeta, saj se sezona za suho robo začne septembra in konča maja, tako da smo razbremenjeni naročil ravno v času, ko moramo poskrbeti za krmo za živino preko zime," pravi. Mora pa zato pogosto za delo poprijeti vsa družina: poleg žene Karmen in sina Roka tudi 7-letna hči Nina, pa če ji je to všeč, kot pravi Tomaž, ali ne!

M. LESKOVŠEK-SVETE

Alex je že poletel v Ameriko

Dobro leto stari Alex Zoran je z mamico in bratcem že v Ameriki – Za njegovo zdravljenje zbrali več kot poldrugi milijon

NOVO MESTO – Letalo z malim Alexom Zoranom, njegovo mamico Annmarie in bratcem Markom iz Gorenje vasi je proti Združenim državam Amerike poletelo minuli četrtek zjutraj. Na pot, polno upanja, so jih pospremile lepe želje vseh, ki jih poznajo, vseh, ki delijo podobno usodo, in vseh tistih, ki so se odzvali apelu Alexovih staršev, da bi njihove mu dobro leto staremu drugorojenču, ki je kmalu po rojstvu dobil cerebralno paralizo, s prispevki pomagali do zdravljenja s hiperbarično terapijo v Ameriki.

Osnovno zdravljenje z omenjeno terapijo namreč stane okroglih 3 milijone dolarjev. V humanitarni zbiralni akciji, ki jo je pripravil novomeški Klub za zdravljenje alkoholike – Center za pomoč ljudem v stiski, so od sredine julija zbrali milijon in sto tisoč dolarjev,



NAJLEPŠI PETELIN – V okviru občinskega praznovanja je na sobotnem jerejevem sejmu društvo Galus Bartholomaeus priredilo razstavo križancev nove pasme šentjernejskih petelinov. Več kot 500 obiskovalcev je ocenilo 15 razstavljenih lepote. Naslov šampiona je prejel petelin iz prve generacije nove pasme šentjernejskega petelina v kletki št. 11, katerega lastnik je Stane Luzar iz Dol. Stare vasi. Petelin Francelj je na osrednji prireditvi prejel zlato medaljo, lastnik pa nagrado občinstva. (Besedilo: Stane Gregar, Foto: FVS Marijan Hočevar)

dobrih petsto tisočakov so prispevali sosedji, sorodniki in vaščani, ostalo pa sta si sponzorirali od znancev. "Nad odzivom ljudi smo bili izredno presenečeni. Pomoč je prišla iz vse Slovenije. Vsem smo zelo hvaležni!" sta v en glas povedala Annmarie in mož Marjan.

Po objavi njihove zgodbe v medijih so jih poklicale družine iz vse Slovenije s podobno usodo, in se pozanimale o hiperbarični terapiji. Alex bo namreč prvi slovenski otrok, ki mu bodo skušali pomagati z omenjeno terapijo. "Najbolj sem bila vesela klincev staršev. Veliko smo se pogovarjali in vsi smo enotnega mnenja: bolezen smo

sprejeli, vendar se ne bomo prenehali boriti. Nočemo si očitati, da nismo naredili vsega, kar lahko! S seboj bom odnesla tudi izvide 14 otrok, ki jih bodo pregledali tamkajšnji zdravniki," je pred odhodom v Ameriko pripovedovala Annmarie.

Alexova terapija na Ocean Hyperbaric Centru na Floridi, ki bo morda malemu nasmejanemu dečku prinesla karseda normalno otroštvo in življenje nasploh, se bo zaključila 2. oktobra, njihovo vrnitev domov tri ali štiri dni kasneje pa bomo z nestrpnostjo pričakovali prav vsi.

M. Ž.



SREČNO, ALEX – Dr. Antun Kvasič, ki vodi KZA – Center za pomoč ljudem v stiski, Zoranovim izroča denar, ki so ga zbrali v pičem mesecu in pol, akcija pa se še nadaljuje. (Foto: M. Ž.)

Desert Fox skozi čas

Njihov začetek sega v leto 1990 – RTV Slovenija jih je povabila k sodelovanju v razvedrilnem programu

SEMIČ – Skupino Desert Fox pozna danes že vsak Belokranjec predvsem zaradi njihove uvrstitve na letošnje Melodije morja in sonca. Malo pa jih ve, da skupina obstaja že deset let.

Prva zasedba je bila nekoliko drugačna kot danes. Ostala sta le ustanovitelja petčlanske skupine, in sicer pevec Sergej Čas in kitarist Bojan Macele. Ostali trije člani so se zamenjali. Danes so v skupini še kitarist Miran Jelenič, basist Gregor Malnarič in bobnar Tadej Macele.

Prvotna zasedba je na začetku preigravala razne pesmi, leta 1991 pa so naredili demo posnetke svojih prvih pesmi. Glasbena revija Grom jih je uvrstila na lestvico, to

speva svoj del h glasbi. Večina njihovih pesmi ni komercialna. Govorijo predvsem o socialni tematiki. Beli krajini, niso pa usmerjeni le v eno zvrst.

Sodelovanje na Novi sceni Melodij morja in sonca se jim je obrestovalo. V Portorožu bodo imeli koncert s prvovrstno izvajalko Nove scene. K sodelovanju jih je povabilo pet založb, tako da bo skupina okrog novega leta izdala zgoščenko, posneli pa bodo tudi predstavitev spot. Tudi na RTV Slovenija so jih povabili k sodelovanju v oddaji Orion in v ostalih razvedrilnih oddajah. Sicer pa bo skupina Desert Fox sodelovala še na številnih zabavnih prireditvah po Sloveniji.

P. MOVRIN



DESERT FOX – Tadej, Miran, Bojan, Sergej in Gregor. (Foto: B. M.)

pa jih je pripeljalo do Petra Lovšina, ki jim je pomagal pri prvih koncertih. Leta 1992 je imela skupina prve večje koncerte. "Zanimivo je, da je bila na enem izmed naših koncertov predskupina Big Foot Mama," je dejal pevec Sergej Čas.

In ravno ko je skupina uspeła, so morali fantje v vojsko. Skupina je za šest let prenehala delovati, dokler se nista Sergej in Bojan leta 1999 odločila ponovno zbrati skupino, tokrat v spremeni zasedbi.

Skupina je začela nastopati na raznih prireditvah. Njihova pesem Črni angel je bila dobro sprejeta, s pesmijo Ko valovi zašumijo pa so se Desert Foxi kot prva belokranjska skupina uvrstili na Melodije morja in sonca. Besedilo pesmi je napisal Sergej, glasbo pa sta napisala skupaj z Bojanom. To velja tudi za ostale pesmi. Sicer pa, kot je rekel Sergej: "Vsak od nas pri-



POROKA SMUČARSKEGA ASA – V soboto zvečer se je najuspešnejši alpski smučar Ljubljancin Matjaž Vrhovnik v družbi sorodnikov in najbližjih prijateljev poročil z Novomeščanko Cvetko Butala. Med prvimi jima je čestital in zaželel srečo v družini tudi Jože Golob, predsednik Smučarskega društva Krka – Rog, katerega član je Matjaž. (Foto: M. Klinec)

Na Korčulo z Dolenjskim listom in Mano

Od 20. do 24. septembra

Na kratke počitnice, popestrene s trgovino in dalmatinsko fešto, vas tokrat vabimo na otok Korčulo. Korčula je eden najbolj naseljenih in zelenih otokov na Jadranu, kjer se je turizem začel razvijati pred več kot sto leti.

Iz novomeške avtobusne postaje bomo odšli v sredo, 20. septembra v večernih urah in se naslednji dan s trajektom prepeljali na Korčulo. Po namestitvi v hotelu bo sledil ogled mesta, pred večerjo pa še dobrodošlica. Tretji dan se bomo po zajtrku odpeljali v notranjost otoka na obiranje grozdja in degustacijo vrhunskega vina pošip. Po piknik kosilu z zabavo si bomo z malo dobre volje pripravili še pravo dalmatinsko fešto. Četrty dan vas bomo povabili na izlet z ladjo okrog otokov korčulanskega arhipelaga, obisk Lumbarda in seveda na ribji piknik na otoček Badija. V hotelu nam bodo po svečani večerji pripravili še ples z dalmatinsko glasbo. Peti dan se bomo po zajtrku še zadnjič sprehodili po mestu in v dopoldanskih urah odšli proti domu.

Cena: 25.500 tolarjev, lahko na 3 obroke (čeki), naročniki Dolenjskega lista in vsi, ki so letovali v organizaciji Mane več kot 7 dni v letu, imajo 10 odst. popust.

V ceni je vključeno: Prevoz na otok s sodobnim turističnim avtobusom, trajekt, organizacija, spremstvo na avtobusu, lokalni vodniki, naši predstavniki, 3x polpenzion v hotelu PARK - B kat., - od tega 1x svečana večerja z dalmatinsko klapo in plesom, izlet po otoku z obiranjem grozdja in piknik kosilo z vinom, glasbo in animacijo.

Doplačilo: Turistična pristojbina 200 SIT/os./dan, doplačilo za hotel LIBURNA - A kat., soba TWC 700 SIT/dan, soba TWCBM 1200 SIT/dan, izlet z ladjo z ribjim piknikom.

Prijave zbiramo do ponedeljka, 11. septembra, na tel. št. 068/ 321-115, 325-477.

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST
in
MANA
turistična agencija

TRIJE REKORDERJI

POSAVJE – 27. avgusta so policisti opravljali meritve hitrosti na hitri cesti H1, Obrežje-Ljubljana. Voznik osebnega avta Mercedes Benz 320C je vozil s hitrostjo 154 km/h, voznik vozila Mercedes Benz 300 D s hitrostjo 146 km/h in voznik Audiya 80 150 km/h. Vse tri voznike so predlagali k sodniku za prekrške.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Netočni podatki izkrivljajo resnico in zgodovino – V bran gospe iz Bele krajine, ki je z vrvmi čez cesto skušala ustaviti divjanje motoristov - Novoles in krvodajalstvo

Po bolj ali manj "sušnem" obdobju vaših klincev ste tokratnega dežurnega novinarja z njimi dobesedno zasuli. Prvi je poklical Beno iz Občic, ki je pohvalil podjetnika Franca Krnca iz Podhoste in njegove delavce za lepo in kakovostno pripravljen tampon za asfalt od Kočevskih Poljan preko Malega Riglja do Občic. Pohvalo pa je namenil tudi županu in podžupanu Dolenjskih Toplic Francu Vovku in Alojzu Puhanu, ker sta prisluhnili krajanom.

Pohvale je bil deležen tudi McDonald's. "Pozdravljam zamisel o pripravi zabave za rojstni dan otrok v njihovem lokalu. To je dobrodošla rešitev za družine z majhnimi stanovanji, pa tudi za njihove sosedje in starejše, ker doma ni ropotanja," je menila meščanka z Drske.

Franc iz Žužemberka je opozoril na navedbe v zgibanki o sakralni dediščini Žužemberka, ki je bila izdana v okviru projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Med drugim je zapisano, da

je bila cerkev sv. Jakoba zelo poškodovana v drugi svetovni vojni in je bila kot ruševina odstranjena po njej. "Cerkev sv. Jakoba je bila med vojno le malenkostno poškodovana, oblast jo je zrušila v letih po vojni. Dobro se še spominjam, ko so jo rušili. Sicer pa se je avtorica teksta Marinka Dražumerič zmotila še v imenu cerkve. Preimenovali so jo namreč v cerkev sv. Jožefa," je razložil Franc in se vprašal, kje je avtorica dobila te podatke, ter jo povabil, da obišče Žužemberčane, ki se rušenja še dobro spominjajo. Marinka Dražumerič je povedala, da je gospodovega vprašanja zelo vesela, saj je zloženka dosegla svoj namen, da jo je nekdo prebral. "Pri pisanju sem se žal naslonila na arhivske vire, ne pa tudi na ustne. Med arhivskimi in ustnimi viri pa se dostikrat pokaže razkorak," je še dodala.

V ponovni razmislek o poneverbah bivših krških občinarjev je poklical Jože iz Krškega. "Gotovo nekdanji občinski funkcionar D. S. ni imel nizke plače kot delavke v Labodu, pa one nič ne poneverjajo. Poleg tega je kršil še krščansko etiko, saj hodi tudi v cerkev."

Ponovno je poklical Milan, ki je razložil, da ni z Ulice Ivana Roba, temveč z Jakčeve, ob tem pa pohvalil gospodično iz črnega volkswagna, ker je popravila izpušno cev, in tokrat opozoril ostale voznike osebnih avtomobilov, da prehitro vozijo po naseljih.

Bralec iz Velikega Gabra se je postavil na stran gospe M. S. iz Bele krajine, ki je nastavila čez cesto vrvm motoristom. "Lahko je obsojati, potrebno pa se je vprašati, zakaj je gospa to storila. Jaz jo razumem. Tudi pri nas se ponoči do dveh zjutraj mimo hiš neprestano vozijo in obračajo motoristi, ki so z izpušnih cevi na motorjih odstranili dušilce, ter kalijo nočni red in mir. Policija bi morala te motorje pregledati in kaznovati tudi motoriste."

Bralec iz Zilj pa je tokrat pokomentiral pisanje dr. Vesne V. Godine v predzadnji številki One pod naslovom Ostanki preteklosti. Njeno pisanje je ogorčen označil za šovinistično in enostransko gledanje. Zgrozil se je nad njenim mnenjem, da otrokom nezaupljivim staršem ne bi smeli omogočiti odhoda na morju v kakšnem od počitniških domov. Strinjal pa se je z mnenjem Boruta Pahorja in Cvete Zalokar Oražem, da Slovenija potrebuje takšne vrtnice, ki bi omogočali tudi popoldansko varstvo otrok.

O prihodnosti krvodajalstva v podjetju Novoles iz Straže se je spraševal bralec iz Meniške vasi. Povedal je, da mu je predpostavljeno rekel, da lahko kri daje le enkrat letno. Naš bralec pa je stari krvodajalec in bi rad kri daroval tudi v prihodnje. Težava je menda v dopustu, saj ti za vsako darovanje pripadeta dva prosta dneva, bralec pa bi pristal tudi na enega. Ada Gole Grandovec, direktorica kadrovskega-pravnega sektorja, je odgovorila: "Izjava našega delavca me je izredno presenetila. V našem podjetju imamo veliko krvodajalcev, ki kri dajejo dvakrat ali štirikrat letno. Že v letošnjem letu smo dali 245 dni dopusta za krvodajalstvo. Včasih je v Novolesu obstajal tudi klub krvodajalcev, zato je veliko delavcev krvodajalcev. Mogoče se dejansko včasih zgodi, da smo koga zaprosili, če gre lahko kri darovati kdaj drugič. Potrebna so namreč usklajevanja zaradi potreb proizvodnje, saj smo delovno intenzivna panoga."

M. Ž.

TEPEL PO GLAVI

ŠENTJERNEJ – J. R. je 23. avgusta nekaj po 21. uri udaril po glavi A. M. Oba sta iz okolice Šentjerneja. Ko je oškodovanec padel na tla, pa ga je še večkrat udaril in hudo poškodoval. Sledi kazenska ovadba.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev – pokličite nas! Prislusnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.